70 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 14. julija 2017

Leto LXX, št. 56, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Ameriški sklad kupil Merkur

Prodajo Merkur trgovine ameriškemu skladu HPS Investments Partners za 28,56 milijona evrov je že potrdilo tudi kranjsko okrožno sodišče.

Simon Šubic

Naklo – Kupec nakelske družbe Merkur trgovina, ki po izločitvi zdravega jedra nadaljuje trgovsko dejavnost starega Merkurja, ki je v stečaju od novembra 2014, je ameriški investicijski sklad HPS Investment Partners. Stečajna upraviteljica Merkurja Simona Goriup je namreč v torek z ameriškim skladom, ki je za namen nakupa ustanovil družbo Mercury Holdings Sarl s sedežem v Luksemburgu, podpisala pogodbo o prodaji 100-odstotnega deleža družbe Merkur trgovina za 28,56 milijona evrov, kar je deset tisoč evrov več, kot je bila izklicna cena v prvem poskusu prodaje. Kupec, HPS Investment Partners iz New Yorka, je investicijska družba, ki se osredotoča na bolj tvegane naložbe, upravlja pa približno 39 milijard dolarjev premoženja, piše na njihovi spletni strani.

Po oceni Goriupove je prodaja, ki jo je predvčerajšnjim že potrdilo tudi Okrožno sodišče v Kranju, pred katerim poteka stečajni postopek Merkurja, uspešna. Tudi sodišče je presodilo, da ob upoštevanju števila ponudnikov, ponujenih cen in poteka pogajanj z njimi za prodajo Merkurja trgovine ni mogoče doseči višje cene.

Stečajna upraviteljica je v tokratnem prodajnem postopku prejela štiri zavezujoče ponudbe, potem ko se je prvi poskus prodaje po izhodiščni ceni 28,55 milijona evrov 16. januarja končal brez ene same prispele ponudbe. Za nakup so se tedaj resno zanimali v hrvaškem trgovcu s tehničnim blagom Pevec, a so se iz prodajnega postopka umaknili, ker jim ni bil omogočen celovit skrben pregled poslovanja.

13. stran

Ameriški kupec naj bi se resno zanimal tudi za nakup trgovskih centrov, ki jih Merkur trgovina najema za svojo dejavnost. / Foto: Tina Dokl

Iztirilo se je šest vagonov

Pri torkovem iztirjenju tovornega vlaka v Kranju se je poškodovala tudi železniška infrastruktura. Tovorni promet že poteka z dizelsko vleko, za potnike so organizirali nadomestni avtobusni prevoz.

Simon Šubic

Kranj – Železniška proga med Škofjo Loko in Kranjem je zaradi torkovega iztirjenja šestih vagonov tovornega vlaka na železniški postaji v Kranju še vedno zaprta, zato so Slovenske železnice v zadnjih dneh lokalni potniški promet organizirale z nadomestnimi avtobusi med Podnartom, Kranjem in Škofjo Loko. Nadomestni prevoz naj bi po zadnjih predvidevanjih potekal vsaj še danes, potnikom pa priporočamo, da spremljajo obvestila na spletni strani Slovenskih železnic.

14. stran

Preiskava vzroka torkove železniške nesreče v Kranju še vedno poteka. / Foto: Tina Dokl

Inšpekcija izpraznila hlev v Poženiku

6. stran

AKTUALNO

Bolnišnice v rdečih številkah

Z ministrstva za zdravje so sporočili, da je med štirimi gorenjskimi bolnišnicami prvo trimesečje poslovanje pozitivno zaključila le Klinika Golnik. S komentarjem sta se odzvali Splošna bolnišnica Jesenice in Klinika Golnik.

3

GORENJSKA

Avtomobili za izposojo

Na kranjski občini si prizadevajo za večjo mobilnost prebivalcev z manjšim onesnaževanjem okolja in hitrejšim transportom. Tako so po uspešni uvedbi izposoje koles ta teden predstavili še izposojo električnih avtomobilov, predstavitev za uporabnike pa bo jutri.

7

GG+

Prihaja iz dežele jutranjega miru

Sun Woo Irgl je po rodu Južnokorejka, njen mož Radoslav Irgl je Slovenec, doma s Ptuja. Pred sedmimi leti so si s sinom in tremi hčerami ustvarili dom v Kranju. Sun Woo je nad gorenjskim glavnim mestom navdušena.

20

ZADNJA

Ko poroko prekine policija ...

Mlad par iz Škofje Loke je na družabnem omrežju delil negativno izkušnjo, ki jo je doživel pri organizaciji poroke pod kozolcem ob Tavčarjevem dvorcu, saj je moral plačati kazen zaradi preglasne glasbe.

32

VREME

Danes bo pretežno oblačno s krajevnimi padavinami. Jutri in v nedeljo bo sončno. Možne so plohe. Postopno bo topleje.

11/25 °C

jutri: sončno bo

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Poskrbite za svoje zdravje z izjemno močjo medicinskih gob

Medicinske gobe so zaradi neverjetnih pozitivnih učinkov na zdravje v kitajski tradicionalni medicini znane že dva tisoč let, sodobne raziskave pa kažejo, da skoraj nimajo stranskih učinkov. Uspešno krepijo imunski sistem, delujejo proti raku, preprečujejo alergijske reakcije, telesu vračajo energijo, pomagajo pri nespečnosti in lajšajo simptome menopavze. Na slovenskem tržišču so mešanice zdravilnih gob v obliki prehranskih dopolnil, s katerimi si je mogoče okrepiti imunski sistem. Pri tem je pomembna visoka kakovost, izvor surovin in pridobljenimi ekološkimi certifikati. Če želite izvedeti več o zdravilnih lastnostih medicinskih gob in njihovi uporabi, pokličite na 051 643 281 ali pišite na info@in-life.si (www.in-life.si).

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo ekološke gobe Ona vital. Nagradno vprašanje: Naštejte tri zdravilne lastnosti medicinskih gob. Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 24. julija 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na kotiček@g-glas.si.

Diamanten tudi Tadej Medved

Mateja Rant

Kamnik – Med letošnje diamantne maturante se je uvrstil tudi dijak Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik Tadej Medved. Blestel je pri vseh predmetih in si ta laskavi naziv prislužil z največjim možnim izkupičkom točk pri splošni maturi, to je s 34 točkami, so sporočili iz omenjene šole.

Foto: arhiv šole

Popravek

V članku z naslovom Hidria podpira hokej smo objavili napačen podatek o številu zaposlenih. Korporacija na šestih lokacijah v Sloveniji in treh v tujini zaposluje skoraj dva tisoč ljudi. Za napako se opravičujemo.

Vse je bilo dogovorjeno

Tudi z večjo energijo in odločnostjo ne bi dobili več, saj je bilo vse dobesedno zabetonirano, je o pravicah koroških Slovencev v novi koroški deželni ustavi povedal predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko.

Jože Košnjek

S pravicami, ki jih Slovencem zagotavlja nova koroška deželna ustava, niste zadovoljni. Dejali ste, da so Slovenci po novem v deželni ustavi priznani kot manjšina, ki pa govori nemško. Ali je to znak, da koroška politika le ni tako naklonjena Slovencem, kot rada kaže na zunaj?

»Deželna ustava omenja slovensko narodno skupnost, izhajajoč iz zvezne ustave, v nekem stranskem stavku. To je seveda pozitivno. Istočasno pa nova deželna ustava določa, da je nemščina edini deželni jezik. Kaže, da v sedanjih razmerah ni bilo mogoče doseči več, čeprav so nekatere krajevne ceste na dvojezičnem ozemlju še vedno poimenovane samo nemško in še vedno niso postavljeni vsi, zlasti manjši krajevni napisi, prav tako pa je morala Slovenska glasbena šola na Koroškem zmanjšati število učencev za polovico.«

Ste bili Slovenci v pogajanjih z deželno vlado dovolj trdni in enotni? Meni se zdi nevarno, da sta k zaščiti Slovencev zavezani le zveza in dežela, ne pa tudi občine, v katerih se pravice udejanjajo. V prvem osnutku ustave so bile omenjene tudi občine.

»Enotni smo bili, saj smo vse predloge skupaj napisali in podpisali, verjetno pa nismo bili dovolj trdni. Vendar je podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev zelo točno povedal, da tudi z večjo energijo in odločnostjo ne bi dobili več. S strankami je bilo vse naprej dogovorjeno in zabetonirano. Žal sta za našo narodno skupnost odgovorni samo zveza in dežela, odgovornost občin pa so izpustili. In prav v njih se odvija naše vsakdanje življenje in tu je vaš dvom upravičen.«

Dr. Valentin Inzko, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev

Ko sva se dogovarjala za pogovor, ste dejali, da ste jezni na slovensko politiko, ki je tako nekritično ploskala novi koroški ustavi. Če že drugega ne, naj bi bila vsaj tiho. Sprašujem vas, ali je dobrikanje še vedno odplačevanje dolga za avstrijsko pomoč pri osamosvajanju Slovenije.

»Drži. Razočaran sem. Slovensko zunanje ministrstvo je novo koroško deželno ustavo pozdravilo celo dvakrat. Ali je bilo to potrebno, če slovenščina kot drugi deželni jezik ni dobila mesta v ustavi? To boli. O drugem delu vprašanja ne bi špekuliral, ker mi nagibi Slovenije v tej zvezi niso znani. Morda je šlo za dobre odnose.«

Na moj članek o novi deželni ustavi, v katerega sem vključil tudi vaše mnenje, da je ustava razočarala Slovence, se je oglasil nekdanji ustavni sodnik in profesor prava dr. Ivan Kristan. Zapisal je, da bi lahko koroški Slovenci dobili v ustavi boljši položaj, če bi se vsi, vključno z vami, zavzeli za slovensko notifikacijo Avstrijske državne pogodbe. Ugotavlja celo, da je del slovenske politike na Koroškem državno pogodbo sploh odpisal. Vaše mnenje?

»Drži. Dr. Marjan Šturm je proti temu, da Slovenija notificira Avstrijsko državno pogodbo. Kot veleposlanik Avstrije v Sloveniji sem osebno posredoval uradno stališče Republike Avstrije. Tu se ni nič spremenilo. Konec koncev pa je notifikacija Avstrijske državne pogodbe avtonomna odločitev Republike Slovenije.«

Kako vidite prihodnji položaj Slovencev na Koroškem? Bo še naprej vladalo pozitivno vzdušje medsebojnega razumevanja in strpnosti? Ali lahko nove volitve prinesejo vrnitev v stare čase konfliktov?

»Prihodnji položaj Slovencev na Koroškem kljub vsemu vidim pozitivno. Trenutno obiskuje naše tri gimnazije skoraj tisoč učencev in dijakov. Imamo celo vrsto priznanih in uglednih absolventov, ne le Slovenske gimnazije in drugih šol, ampak tudi univerz. Predvsem pa je manjšina izredno, lahko bi rekel ekstremno aktivna na kulturnem področju. In samo to nas bo rešilo. Zato ostajam optimist. Kaj bo po naslednjih volitvah, ne vem. Gotovo bo zanimivo. Oktobra bodo državne volitve, predvidoma marca prihodnje leto pa deželne.«

Novosti pri varstvu otrok v vrtcih

Spremenjeni zakon o vrtcih bo otrokom, ki niso vključeni v vrtec, omogočil brezplačno obiskovanje skrajšanih programov pred vstopom v šolo. Zakonska novela pa prinaša še nekatere druge ugodnosti.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Vlada je določila besedilo predloga novele zakona o vrtcih, ki prinaša več novosti in ugodnosti. Za otroke, ki iz različnih razlogov niso vključeni v vrtec, bo v letu pred vstopom v osnovno šolo po novem omogočeno brezplačno obiskovanje krajših programov (v obsegu 240 ur), s čimer se bo delež vključenih otrok v vrtce še povečal. Zakonske rešitve predvidevajo financiranje krajših programov iz državnega proračuna. V ta namen bo moralo ministrstvo v letu 2018 zagotoviti 600.000 evrov, v proračunu za leto 2019 pa dva milijona evrov. Poleg te rešitve, ki smo jo v preteklosti že poznali, novela predvideva tudi preimenovanje strokovnega delavca, sedanjega pomočnika vzgojitelja v vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja.

Poleg tega omogoča organiziranje oddelkov javnega vrtca pri visokošolskih zavodih, ki izvajajo študijski program predšolske vzgoje, pa tudi organiziranje enote ali oddelka javnega vrtca v prostorih gospodarske družbe. Tudi slednjo organizacijsko možnost je pretekla praksa že poznala, ta novost pa prinaša izboljšanje dostopnosti staršev do programov vrtca. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport predlaga tudi poenostavljen postopek za znižano plačilo vrtca, predlagana novela pa med drugim daje tudi več avtonomije občinam pri določitvi roka za vključevanje otrok v vrtec s centralnega čakalnega seznama. Novela predvideva, da subvencija staršem pripada z dnem vključitve otroka v vrtec, če jim pravica do znižanega plačila vrtca v skladu z novo odločbo pristojnega centra za socialno delo pripada najpozneje 60 dni po dnevu vključitve otroka v vrtec. Na ta način se bo staršem pravica do subvencije vrtca, ki jim pripada po zakonu, lahko priznavala ves čas vključitve otroka v vrtec, četudi bodo vlogo oddali z enomesečno zamudo.

Bolnišnice v rdečih številkah

Z ministrstva za zdravje so sporočili, da je med štirimi gorenjskimi bolnišnicami letošnje prvo trimesečje poslovanje pozitivno zaključila le Klinika Golnik. S komentarjem sta se odzvali le Splošna bolnišnica Jesenice in Klinika Golnik.

Suzana P. Kovačič

Klinika Golnik je svetla izjema, ki dobaviteljem plačuje redno in v rokih. Mesečno tudi spremljajo realizacijo programa, ki ga zakupijo s pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kar je nujen ukrep, pravi direktor./ Foto: Tina Dokl

Ljubljana – V lanskem letu je 13 od 26 javnih bolnišnic poslovalo s primanjkljajem v višini 39,2 milijona evrov, 13 bolnišnic pa s presežkom v višini 7,2 milijona evrov. Nepobotani kumulirani primanjkljaji so v javnih bolnišnicah konec leta 2016 dosegli 170,3 milijona evrov. Kot so povedali pri ministrstvu za zdravje na novinarski konferenci v začetku tedna, so se bolnišnice znašle v težki situaciji, ki ogroža izvajanje te javne službe na sekundarnem in terciarnem nivoju zaradi varčevalnih ukrepov v preteklosti. In da bo treba najti dodaten denar še letos in v naslednjih letih za pokritje posledic preteklih škodljivih varčevalnih ukrepov.

Letos se poslovanje bolnišnic še poslabšuje, saj je v prvem trimesečju negativno poslovalo že 21 bolnišnic.

Izplačali nadure iz preteklih let

V Splošni bolnišnici (SB) Jesenice so lani dosegli pozitiven poslovni rezultat, že drugo leto zapored učinkovito obvladujejo stroške, a so zaradi finančnih bremen iz preteklosti in obstoječega sistema financiranja zdravstva v težki likvidnostni situaciji. Po besedah direktorja SB Jesenice Janeza Poklukarja so zapadle obveznosti konec junija znašale 5,7 milijona evrov, s plačili dobaviteljem še zamujajo, a manj kot prej, kar pomeni okrog 120 dni. Direktor je povedal, da redno izplačujejo plače, v začetku leta so izplačali nadure iz preteklih let in ob majski plači so zaposleni prejeli regres.

Leta 2016 so v akutni bolnišnični obravnavi za šest odstotkov presegli prvotno načrtovani program in obravnavali kar 13.746 bolnišničnih primerov. Kljub kadrovskemu pomanjkanju so za 1,7 odstotka presegli točke načrtovanega ambulantnega programa, presegli so tudi načrt prospektivnih operacij in že peto leto zapored se je povečalo tudi število obračunanih porodov, lani 867 (800 leta 2015). Trendi izvajanja redno načrtovanega in tudi dodatnih programov so podobni v letu 2017, kar jim trenutno poslabšuje likvidnostno situacijo, saj si plačilo za realizacijo dodatnih primerov in enkratnega dodatnega programa obetajo šele po obdobnih obračunih, večino pa po zaključenem poslovnem letu 2017.

Dosegli so skrajšanje čakalnih dob, a hkrati opažajo, da je pacientov, ki želijo zdravstvene storitve v SB Jesenice, vsako leto več. Zaradi kadrovskih in prostorskih virov ni možno realizirati vseh ponujenih programov ministrstva za zdravje, bodo pa v okviru enkratnega dodatnega programa v 2017 izvedli okoli petsto operativnih posegov, poleg tega pa tudi dodaten ambulantni program v večini specialističnih ambulant.

Tudi letos pričakujejo presežek

Klinika Golnik je v letu 2016 poslovala uspešno in ustvarila presežek, enako načrtuje tudi za leto 2017, je povedal direktor Matjaž Fležar in pojasnil: »Dobaviteljem plačujemo redno in v rokih, prav tako redno izplačujemo plače zaposlenim. Realizacija delovnega programa je bila v letu 2016 v vseh dejavnostih presežena in izvedli smo nekaj ukrepov za skrajšanje čakalnih dob. Te so dolge predvsem pri kardiološki dejavnosti. Je pa treba ocenjevati skrajševanje čakalnih dob v kontekstu števila napotitev: kdor je dober in uspešno reši bolnikov problem, bo vedno zelo iskan; tudi če naredi trikrat več, bo zaradi velikega povpraševanja imel enako čakalno dobo.«

Fležar je še poudaril, da mesečno spremljajo realizacijo programa, ki ga zakupijo s pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. »Polovico denarja, ki ga ima bolnišnica, gre za plače, druga polovica pa pol za zdravila pol za vse ostalo. Bolnišnice, ki poslujemo pozitivno, običajno naredimo z manj ljudmi več. Ker damo manj za plače. Ampak če hočeš z manj ljudmi narediti več, moraš imeti zelo dobro organizirane procese in vedeti, koliko je kdo obremenjen in kaj počne. Izkazalo se je, da imamo glede na normative precej obremenjene zdravnike, prav tako medicinske sestre.« Na Kliniki Golnik imajo dve tretjini dogovorjenih sprejemov. Kar pomeni, da prvo diagnostiko opravi bolnik že drugje, preden pride v to terciarno ustanovo.

Negativno tudi kranjska in begunjska bolnišnica

Negativno pa sta v prvem trimesečju 2017 poslovali Psihiatrična bolnišnica Begunje in Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj. Obe bolnišnici smo prosili za komentar, a se nista odzvali. Podatke za BGP Kranj so sporočili z ministrstva za zdravje. BGP Kranj je v prvem trimesečju izkazala negativno poslovanje v višini 140.720 evrov. Zapadle obveznosti BGP Kranj so konec lanskega leta znašale nekaj manj kot devetsto tisoč evrov, konec maja pa že dober milijon evrov.

Novost pri štipendijah za tujino

Vilma Stanovnik

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na junijski seji sprejeli amandmaje k pravilniku o podeljevanju štipendij za študij v tujini. Gre za uskladitev z veljavno zakonodajo ter določitev obsega in meril štipendiranja. Za štipendije lahko zaprosijo študenti s stalnim prebivališčem v kranjski občini.

Za letošnje leto je za štipendiranje načrtovanih trideset tisoč evrov, namen pa je podpreti študente, ki izberejo študij na uglednih tujih šolah, pri katerem je pričakovati vrhunsko izobrazbo oziroma usposobljenost kandidata, ali študij, za katerega v Sloveniji ni ustrezne smeri in stopnje oziroma programa izobraževanja ali izpopolnjevanja. S tem Mestna občina Kranj ohranja raven pomoči udeležencem v izobraževanju, ki s študijem v tujini pridobijo znanja, ki jim v domačem okolju niso omogočena.

Štipendije bodo podeljevali na podlagi javnega razpisa za dobo enega študijskega leta.

KOMENTAR
Danica Zavrl Žlebir

Občinski nagrajenci

Danica Zavrl Žlebir

Junija je več občin na Gorenjskem praznovalo občinske praznike. K slovesnostim ob tej priložnosti sodi tudi podeljevanje občinskih priznanj, kar prazniku da še poseben sijaj. Prav v vseh občinah sicer ne nagrajujejo svojih najzaslužnejših občanov, tako denimo na Jezerskem pravi občinski praznik z odlokom še snujejo, do tedaj pa praznujejo kar stari krajevni praznik brez občinskih nagrad. V občini Preddvor so se odločili, da nagrad vsako leto ne bodo podelili, temveč le enkrat v obdobju štiriletnega mandata, češ da bi bilo s prepogostim podeljevanjem nagrajencev preveč in bi bila priznanja razvrednotena. To v občinah z manj prebivalci najbrž drži, a občinski praznik brez podeljenih nagrad se vendarle zdi manj slovesen. Toda v občinah se pač odločajo po svoje.

Občine k oblikovanju predlogov za občinska priznanja praviloma pozovejo z razpisom, potem pa o njih odločijo bodisi posebne komisije bodisi občinski sveti, pristojnosti za podeljevanje nekaterih priznanj imajo tudi župani. Kot posebnost se je letos izkazala škofjeloška praksa. Tu občinske nagrajence na podlagi predlogov iz razpisa izbere komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Če predlog ne dobi zadostnega števila glasov, občinski svet o njem ne more odločati. Pravzaprav to velja tudi za vsako drugo odločitev, ki jo pred občinskim svetom obravnava katero od delovnih teles. Če med člani ni izglasovana, ne gre na dnevni red seje. Doslej se taka ureditev ni zdela sporna, a ko je letos zaradi takega postopka brez občinskega priznanja, zlatega grba, ostalo ugledno Muzejsko društvo Škofja Loka, ki letos celo praznuje okroglih osemdeset let, je to povzročilo veliko hude krvi. Sedaj sicer spreminjajo občinski poslovnik, ki je dopuščal tako prakso. Ne zgolj zaradi občinskih priznanj, a tudi zaradi njih, saj občinski svet kot glavni občinski odločevalec želi tu uveljaviti svojo demokratično vlogo. Župan je neugodno situacijo sicer skušal rešiti tako, da je muzejskemu društvu namenil eno od posebnih priznanj, a priložnost za obdarovanje jubilanta je bila že zamujena in v društvu so priznanje odklonili. Ravno nasprotni situaciji smo bili letos priča v Šenčurju. Komisija, ki je odločala o priznanjih, je želela dobitnici zlatega priznanja nameniti srebrno, a ko je o tem razpravljal občinski svet, so za Majdo Vehovec večinsko izglasovali zlato, prav tako so še o dveh nagrajencih spremenili odločitev komisije. Ponekod se pač odločijo za togo vztrajanje pri predpisih, drugje pa ocenijo, da so odločitve lahko bolj življenjske.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Nad posledice udara strel s preventivo

Poletje je čas neviht in strel, ki lahko povzročijo tudi veliko škode. V Sloveniji jih letno zabeležimo okoli šestdeset tisoč, zato je dobro vedeti, kako sebe in svoje premoženje pred posledicami udara strel zaščiti.

Jasna Paladin

Kranj – Obdobje od maja do avgusta meteorologi imenujejo tudi nevihtna sezona in bliskanje z grmenjem se zdi v teh poletnih dneh nekaj običajnega. Po podatkih organizacije Scalar.si, ki strele na območju Slovenije beleži že skoraj dvajset let, je letno povprečje strel pri nas 62.422. Slovenija sicer leži na območju, kjer udari največ strel v Evropi, a na Gorenjskem je v primerjavi s Primorsko nekoliko manj težav, saj večina naselij leži v dolinah in kotlinah, strele pa večkrat udarijo v vrhove gora in druge izpostavljene predele.

Opozorila Arsa in Uprave RS za zaščito in reševanje pred močnimi nevihtami so se za upravičena izkazala tudi v minulih dneh, ko so strele povzročile nekaj škode. Konec junija je strela ubila tri krave na planini Suha, minuli konec tedna so gorski reševalci pomagali planinki pod južnim pobočjem Triglava, ki jo je poškodovala strela, v torek pa je udar strele onesposobil elektroniko nihalke na Veliko planino, zato ta nekaj ur ni vozila.

Zadnje močne nevihte s strelami, ki so v torek zajele večji del Slovenije, so škodo povzročale tudi na Gorenjskem. Med drugim je strela uničila elektroniko na spodnji postaji nihalke na Veliko planino, zaradi česar ta nekaj ur ni vozila.

Če nas nevihta preseneti v gorah

»Zaščite pred udarom strele ni, ampak je samo preventiva, kar pomeni, da se v gore odpravimo dovolj zgodaj in smo takrat, ko so poletne nevihte najpogostejše, v popoldanskem času, že na varnem v dolini ali planinski koči. Slednji sta tudi edini varni mesti pred udarom strele. V primeru, da nas nevihta preseneti v gorah, je nujno, da sestopimo z grebenov in izpostavljenih vrhov, sploh tam, kjer so jeklenice oz. predmeti iz železa ali pa je skala rdeča, kar pomeni, da vsebuje kovine. S sebe odstranimo vse kovinske predmete in jih ne odvržemo, ampak jih spravimo na varno mesto, stran od sebe, saj jih bomo po hudi uri potrebovali. Svetujemo, da se usedete na vrv ali hrbtno podlogo od nahrbtnika, noge spravite v nahrbtnik in se oblečete v zaščitna oblačila. Biti moramo čim nižji. Pazite tudi, če imate na glavi čelado in ima ta kovinske zakovice. V tem primeru je bolje, da jo snamemo z glave. Izogibamo se tudi osamelih, izpostavljenih predmetov (drevesa, viharniki, žandarji ...) in pazimo, da se sami ne izpostavimo. S telesom se ne dotikamo sten, po katerih se lahko 'sprehodijo' blodeči se tokovi strele. Če smo v kotanji, jami, je najbolj varno mesto sredina jame oz. kotanje. Če smo na robu police, je dobro, da se pripnemo z vrvjo, ki naj od nas teče po tleh. Izogibajmo se prostorov, kamor strele redno udarjajo. Spoznamo jih po razklanih deblih dreves, razritih tleh, preklanih skalah in rdečkastih kamninah. Vlažne grape in žlebovi, po katerih teče voda, so tudi zelo verjetna mesta za udar strele. Najbolj varno pred udarom strele je na melišču, kjer čepimo ali sedimo na nahrbtniku. Če vseeno nadaljujemo s sestopanjem, naj bo razdalja med nami vsaj 20 metrov,« našteva Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije in gorski reševalec. Dodaja, da v statistiki nesreč v gorah zaradi udara strel posebej sicer ne beležijo, a vsako leto obravnavajo vsaj nekaj takih dogodkov in da so poškodbe po udaru strele v večini primerov smrtne.

V Sloveniji letno zabeležimo več kot šestdeset tisoč udarov strel, največ seveda v poletnih mesecih. / Foto: Primož Pičulin

Varni le v hišah in v avtomobilu

Na Upravi RS za zaščito in reševanje opozarjajo, da je pomembno ukrepati preventivno in poslušati vremenska poročila ter tudi prepoznati vremenske pojave. »Strele večinoma udarijo med nevihtnimi oblaki ali njihovimi deli, včasih pa tudi med oblaki in zemljo. Strela išče pot najmanjšega odpora, to je pot, kjer je zrak najbolj ioniziran (razdeljen na pozitivne in negativne naboje) oziroma bolj električno prevoden. Električni tok v streli doseže jakost do sto tisoč amperov. Električna polja nastajajo tudi v lepem vremenu, vendar tedaj niso tako močna. Strelo spremlja močan pok, ki nastane, ker zrak v kanalu strele v trenutku zažari in se močno razširi, takoj nato pa spet skrči. Zvočni valovi se ob poku odbijajo od tal in zračnih gmot, zato slišimo te poke kot grmenje. Po času, ki mine od bliska do groma, ki ju zaznamo, lahko približno ugotovimo oddaljenost bliska od mesta, kjer smo. Tri sekunde pomenijo razdaljo približno enega kilometra. Pred strelo ste varni samo v hišah s strelovodom in v avtomobilu. Strela ubija vsako leto v gozdovih in dolinah, planinah in gorah, skratka tudi tam, kjer ne bi nikoli pričakovali.«

Poskrbimo za premoženje doma

Še zdaleč ne le v gorah, strele lahko veliko škode naredijo v vsakem domu. Najbolj učinkovita zaščita je izklop naprav iz električnega in telefonskega omrežja in uporaba protinapetostnih zaščit – ne le v času nevihte, ampak tudi, ko smo dlje časa od doma.

Na Zvezi potrošnikov Slovenije pravijo, da udar strel lahko uniči predvsem električne naprave. Za prvo raven zaščite morajo poskrbeti podjetja za distribucijo električne energije v električni omarici na prenosnem omrežju. Druga raven zaščite mora biti vgrajena v razdelilni omarici, ki jo imajo potrošniki v hiši ali stanovanjskem bloku – za vsako fazo posebej, šele nato pride na vrsto uporaba naprave za prenapetostno zaščito, ki jo vtaknemo v vtičnico, na katero je priključena posamezna električna naprava. Najbolje je imeti naprave za prenapetostno zaščito brez podaljška, torej z enojno vtičnico.

Nevarne pasti spletnih iger

Zaradi spletnih iger, ki spodbujajo samopoškodovalno vedenje, je pred počitnicami šolsko ministrstvo vodstvom šol poslalo okrožnico z izhodišči, kako ravnati. Spletna igra Sinji kit spodbuja celo k samomoru.

Danica Zavrl Žlebir

Šenčur – Ministrstvo za izobraževanje v okrožnici povzema sporočilo Nacionalnega inštituta za javno zdravje in Generalne policijske uprave, ki so pojav nevarnih internetnih iger zaznali v medijih. Igrice, ki pri otrocih in mladostnikih spodbujajo nasilno in samopoškodovalno vedenje, v skrajnih primerih celo samomor, imajo lahko negativni vpliv zlasti na bolj ranljive med njimi. Opozarjajo na igro Sinji (ali Modri) kit, ki se je lani pojavila v Rusiji in dosegla tudi druge države, sedaj tudi Slovenijo. V njej igralci, ki se vključijo v igro, 50 dni dobivajo navodila, kaj morajo vsak dan početi in svoja dejanja tudi posneti. »Navodila so različna, od tega, da se morajo prepirati s starši, vstajati ob zgodnji nočni uri, gledati grozljivke, do samopoškodovalnega vedenja, končna naloga igre pa zapoveduje, da si igralec vzame življenje. Igralci, ki želijo z igro prenehati, so deležni groženj, da jih bodo izsledili in poškodovali njih ali člane njihove družine. Poleg tega igralce spodbujajo, da igro razširjajo preko socialnih omrežij in druge vabijo k sodelovanju,« v strokovnih izhodiščih glede spornih internetnih iger sporoča ministrstvo osnovnim in srednjim šolam.

Igra je prisotna in poznana tudi med otroki in mladostniki v Sloveniji, zato naj bi bili v šolah na to pozorni in o tem obvestijo tudi starše. »Zelo pomemben vidik je, da vemo, kaj otroci in mladostniki počnejo na spletu in kakšna je varna uporaba spleta (časovno omejena, nameščeni požarni zid in antivirusni program, pogovor o neprimernem obnašanju na spletu, o neprimernih vsebinah) in da se ohranja zaupanje med otroki in starši,« navajajo v sporočilu. Objavljajo tudi povezave k ostalim informacijam, vire pomoči in izhodišča za pogovor o neprimernih spletnih vsebinah. Ravnateljica Osnovne šole Šenčur Majda Vehovec je zadnji dan šolskega leta prav tako prejela omenjeno okrožnico, se o vsebini posvetovala s sodelavci in obvestila tudi starše. »Sodobna tehnologija pomeni veliko prednost, hkrati pa nam nastavlja pasti, na katere pogosto opozarjamo. O varni rabi interneta se pogovarjamo z učenci, prirejamo tudi tovrstna predavanja za starše. Želeli bi si, da bi bil odziv staršev večji,« je o tem povedala Majda Vehovec. »Ne le otroci, tudi njihovi starši se premalo zavedajo, da sodobna tehnologija, ki jo danes otroci bolje obvladajo kot odrasli, lahko prinaša tudi nevarnosti. Otroci in mladostniki so zelo dojemljivi in občutljivi, nekateri pa še posebej ranljivi, zato moramo biti na take pojave pozorni.« Najenostavneje je, da starši dopuščajo otrokom več ur ukvarjanja z računalnikom, tablico ali pametnim telefonom, potem je pred njimi več ur mir. Toda dražljaji, ki tako prihajajo do otrok, so lahko škodljivi. Da jih od njih odtegnemo, pa je potrebne veliko energije, da vzbudimo pri mladih zanimanje za druge dejavnosti. Vehovčeva predvsem poudarja pomembnost socialnih stikov, medsebojnega druženja med vrstniki.

Sodobna tehnologija otrokom in mladostnikom nastavlja tudi pasti (slika je simbolična). / Foto: Tina Dokl

Loginova lastnika vile Epos

Na Bledu je letos že kar nekaj nepremičnin zamenjalo lastnika, med drugim dva hotela. Zakonca Samo in Iza Login pa sta v začetku leta kupila vilo Epos in zemljišče na Mlinem, na katerem je po občinskem prostorskem načrtu predvidena gradnja šestih vil.

Mateja Rant

Nova lastnika vile Epos na Bledu sta zakonca Login. / Foto: Gorazd Kavčič

Bled – »Veseli me, da se bogati Slovenci vračajo na Bled in se pri nas obrača njihov denar,« nakup vile Epos in zemljišča na Mlinem pozdravlja župan Janez Fajfar. Poudarja namreč, da se domači lastniki obnov in novih investicij lotevajo z občutkom do okolice na Bledu. Na občini so sicer seznanjeni, da sta vilo Epos kupila zakonca Login, ki sodita med najbogatejše Slovence, s konkretnimi načrti, ki jih imata nova lastnika, pa niso seznanjeni.

Po oceni nepremičninskih posrednikov naj bi bila samo zemljišče na Mlinem in parcela ob vili Epos vredna okrog sedem milijonov evrov, medtem ko so vilo pred časom prodajali za 3,5 milijona evrov. »V primeru, da bi se nova lastnika lotila gradnje vil, kot je predvideno po prostorskem načrtu, bi lahko z investicijo na tem zemljišču začela takoj. Če imata drugačne namene, pa je treba najprej spremeniti prostorske načrte, kar lahko traja več let,« je pojasnil Fajfar. Vila Epos pa je po njegovih besedah potrebna temeljite obnove, saj je že nekaj let samevala. Ocenjuje, da bo treba v prenovo vložiti precej sredstev, investitor pa bo moral upoštevati strokovne smernice zavoda za varstvo kulturne dediščine. Na prizidku k omenjeni vili je namreč svoj pečat pustil tudi eden najbolj znanih slovenskih arhitektov Jože Plečnik.

Župan je zadovoljen z oživitvijo nepremičninskega trga na Bledu. Ocenjuje, da je bilo letos sklenjenih že za približno 25 milijonov evrov nepremičninskih transakcij. Kot pravi, se predvsem domači lastniki prenov na Bledu lotevajo z občutkom. »Ne smemo pa pustiti, da celotno obalo jezera zabetoniramo, kot je primer v sosednji Avstriji,« je še opozoril župan.

Bohinj v družbi alpskih biserov

Občinski svet Občine Bohinj je na zadnji redni seji pred poletnimi počitnicami potrdil vstop Bohinja v elitno združenje Alpski biseri – Alpine pearls. Bohinj je postal polnopravni član omrežja prvega julija.

Andraž Sodja

Bohinjska Bistrica – Kot je pojasnil direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, omrežje Alpski biseri združuje najbolj trajnostno usmerjene občine v Alpah. »Glavni namen združevanja, ki se je začelo leta 2006, so projekti trajnostne mobilnosti. Gre za majhne občine v Italiji, Švici, Avstriji in Sloveniji, ki si želijo mehkega pristopa k turizmu in se zavedajo, da je promet ena od tistih dejavnosti, ki preveč posega v prostor, zato spodbujajo uporabo javnega prevoza. S tem razlogom je treba za vstop v to družbo izpolnjevati tudi pogoje, predvsem možnost dostopa z vlakom in usklajenost javnega prevoza.« Kot je še dodal Langus, pa gre tudi za gradnjo trajnostnih turističnih produktov. »Verjamem, da je vstop Bohinja v to mrežo pomemben, saj nas umešča v družbo občin, ki so na tem področju že naredile velike korake. S tem bomo pridobili tako na področju promocije kot tudi na podobi destinacije, izmenjavi praks, znanj. Ker gre za evropsko združenje, bomo morda prišli lažje tudi do evropskih sredstev.«

Občina Bohinj v združenje vstopa z namenom postati aktivna članica, s tem namenom so se več let tudi srečevali z vodilnimi v združenju in usklajevali aktivnosti. Ob zadnjem ocenjevanju so namreč v združenju ugotovili, da lahko občina Bohinj s svojimi produkti, kot so Festival alpskega cvetja, blagovna znamka Bohinjsko in drugi, veliko prispeva v mrežo Alpskih biserov.

V Turizmu Bohinj so s prvo polovico letošnjega leta izjemno zadovoljni, tudi s pogledom na zaključeni festival alpskega cvetja, saj si je slavnostno odprtje v televizijskem prenosu ogledalo kar 330 tisoč gledalcev.

Našli srednjeveške ostanke

Pri rekonstrukciji opornega zidu ob grajskem parku v Radovljici so našli srednjeveški tlak in temelje doslej še neodkritih objektov.

Marjana Ahačič

Med prenovo opornega zidu so našli tudi zanimive ostanke preteklosti: srednjeveški tlak in temelje doslej še neodkritih objektov.

Radovljica – Pred kratkim so v Radovljici zaključili sanacijo 42 metrov dolgega zidu na vzhodni strani grajskega parka. Pri tem so odkrili zanimive ostanke preteklosti: srednjeveški tlak in temelje doslej še neodkritih objektov. Najdbo so si ogledali arheologi, jo dokumentirali in opravili vse potrebne meritve, potem pa so rekonstruktorji nadaljevali delo.

Prenovo zidu je opravila družba Adaptacije – vzdrževanje, d. o. o., s podizvajalcem Gradbeništvo Franc Novak, s. p. Kot je povedal univerzitetni diplomirani inženir gradbeništva Primož Novak, so z obnovitvenimi deli poskrbeli, da bo svojo novo vlogo dobro in varno opravljal. Stike med kamni so delavci poglobili in iz njih odstranili staro malto ter jo nadomestili z novo, v navrtane luknje pa so pod pritiskom vbrizgali snov, ki bo zid stabilizirala in ga učvrstila.

»Med deli smo ugotovili, da zid nima globokih temeljev, zato smo pod njim zgradili nove temelje. Znotraj obzidja pa izdelujemo še dodaten armiranobetonski zid, ki bo skrit pod zemljo in bo podpiral obzidje pred zemeljskimi silami.« Da so takšni posegi nujni, pričajo podatki – na višini štirih metrov je bilo obzidje že deset centimetrov nagnjeno vstran. »Prenovljeno obzidje bo dolgo časa varno pred vodo, potresi in pred koreninami dreves, ki se zažirajo v zidove in tovrstnim objektom povzročajo največ škode,« pravi Novak, katerega podjetje ima s saniranjem starejših kulturno-zgodovinskih objektov veliko izkušenj.

Obnovljeni del zidu je bil v preteklosti v zasebni lasti, Občina Radovljica ga je pred tremi leti kupila na javni dražbi prav zato, da bi se lahko lotila celostnega urejanja grajskega parka od hotela Grajski dvor do starega mestnega jedra. Med hišami, ki jih je pred namestitvijo zaščitne ograje ogrožalo kamenje, je bila namreč tudi hiša, v kateri je do svoje smrti živel arhitekt Ivan Vurnik.

Priznanji Občine Bohinj

Ob prazniku Občine Bohinj, ki ga obeležujejo konec avgusta, bosta plaketi Občine Bohinj prejela Društvo kmečkih žena in deklet v Bohinju ter Barbara Sušel in Jožica Arh.

Andraž Sodja

Bohinjska Bistrica – Na zadnji redni seji pred občinskim praznikom so svetniki Občine Bohinj potrdili tudi letošnje občinske nagrajence, prvič z novimi priznanji, ki so poenotena. Naziva častnega občana letos ne bodo podelili, podelili pa bodo plakete Občine Bohinj, ki jih bodo prejeli Barbara Sušel in Jožica Arh ter Društvo kmečkih žena in deklet v Bohinju.

Kot so zapisali predlagatelji, v primeru Barbare Sušel in Jožice Arh je bila to Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, so ju za priznanje predlagali zaradi dolgoletnega dela pri organizaciji šolskega novoletnega sejma, katerega izkupiček namenjajo šolskemu skladu. Sejem je bil prvič organiziran leta 2011, po besedah ravnateljice Mojce Rozman obe s sejmom živita vse leto, s svojim pozitivnim odnosom pa sta k sodelovanju pritegnili tudi številne starše, posameznike in podjetnike. »V šestih letih sejma jim je za šolski sklad uspelo zbrati kar 8740 evrov, s svojim odnosom pa sta postali navdihujoč zgled,« so še zapisali predlagatelji.

Plaketo pa bo prejelo tudi Društvo kmečkih žena in deklet Bohinj, za plaketo ga je predlagala Marija Žvan, ki je v obrazložitvi zapisala, da je aktiv z delovanjem začel že pred štiridesetimi leti, društvo pa je bilo ustanovljeno leta 1996. V dvajsetih letih delovanja je društvo aktivno sodelovalo pri pripravi več daljših kuharskih tečajev po vaseh, izobraževalnih tečajev in izletov. V sodelovanju z občino in drugimi deležniki promovira Bohinj, s svojim delovanjem na mlajše generacije prenaša tudi kulturno dediščino, njegovo aktivno delo pa je pomembno tudi v razvoju projekta Bohinjsko/From Bohinj.

Inšpekcija izpraznila hlev v Poženiku

Veterinarska inšpekcija je zaradi neprimerne oskrbe Cirilu Močniku iz Poženika pri Cerkljah odvzela vseh trindvajset glav govedi. Občinska inšpekcija pa bo v teh dneh na njegovi kmetiji ponovno opravila nadzor zaradi kopičenja razne krame in odpadkov, kar je že dolgoleten problem.

Ana Šubic

Poženik – Inšpekcije so na Močnikovi kmetiji v Poženiku pri Cerkljah v zadnjem desetletju morale že večkrat ukrepati – tako zaradi zanemarjanja živali kot tudi zaradi kopičenja velikih količin različnih odpadkov na dvorišču med hišo in gospodarskim poslopjem. Tako je bilo tudi pred dnevi, ko je veterinarska inšpekcija povsem izpraznila Močnikov hlev, zaradi kopičenja odpadkov pa jih bo v teh dneh obiskala še občinska inšpekcija. Gospodar Ciril Močnik nam izjave ni želel dati.

Na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so pojasnili, da so po letu 2013 na Močnikovi kmetiji opravili pet pregledov in izdali več upravnih aktov, vključno z odvzemom šestih živali v letu 2014. Stanje v reji se je nato izboljšalo, a le začasno. Zadnji pregled so opravili v začetku minulega tedna in glede na stanje živine ugotovili, da lastnik ne more več skrbeti zanjo. »V hlevu so bili zelo slabi pogoji za rejo živali. Gnoj se ni odstranjeval. Posamezne živali so zaostale v reji,« so razložili. Na osnovi ugotovitev so Močniku prejšnji četrtek odvzeli vse živali (23 govedi) in jih oddali v klanje, tri pa je bilo treba evtanazirati. Izrekli so mu tudi trajno prepoved reje goveda.

Zaradi smradu niso odpirali oken

O nakopičenih odpadkih sosedje povedo, da so se v njih zaredile podgane, marsikdaj so zaznavali tudi smrad, ki je bil še posebej neznosen v zadnjih dveh mesecih zaradi pokvarjene travne silaže, ki je sedaj že odstranjena, pred tem pa si nekateri sploh niso upali odpreti oken.

Cerkljanski župan Franc Čebulj se namerava povezati z različnimi akterji, ki bi se po njegovem morali vključiti v reševanje nastale situacije: od medobčinskega inšpektorata do centra za socialno delo, ki bi izrazil stališče do Močnikovega načina življenja. Povabil jih bo na skupni sestanek, na katerem pa pričakuje tudi tvorno sodelovanje sosedov in Močnikovih domačih. »Ker je čas dopustov, se bomo z razreševanjem te problematike in s pomočjo Močniku bolj intenzivno začeli ukvarjati sredi avgusta. Želim pomagati, da začne živeti v drugačnih razmerah, da se počisti nesnaga, da bodo normalno zaživeli sosedje ter tudi on in njegovi domači. Mislim, da to je moja pristojnost in dolžnost, čeprav

Na Močnikovi kmetiji v Poženiku so nakopičene velike količine krame in različnih odpadkov. / Foto: Gorazd Kavčič

ni neke zakonodaje, po kateri bi lahko župan ali občinska uprava razreševala take situacije,« je dejal Čebulj.

Občina je sicer po letu 2008 na podlagi pritožb vaščanov Poženika na problematiko Močnikove kmetije večkrat opozorila tako republiške kot občinske inšpekcije. »Občinska je vmes ukrepala in odstranila odpadke v njeni pristojnosti na stroške povzročitelja. Sedaj so ukrepale tudi nekatere državne inšpekcije, kar vidim v medijih, saj občine niso obveščale, po zakonodaji nas tudi niso dolžne. Očitno živimo v dveh svetovih, a bi bilo za učinkovito izvedbo ukrepov smiselno sodelovati tudi z lokalno skupnostjo,« meni Čebulj.

Pred leti že odstranili odpadke

Na Inšpektoratu RS za okolje in prostor so potrdili, da so pred kratkim prejeli prijavo zaradi kopičenja odpadkov v Poženiku, a so ugotovili, da je zadeva lokalnega značaja in bodo prijavo odstopili v reševanje občinski inšpekciji. Kot pravijo, ne gre za kršitev državne zakonodaje, ampak za nepravilno ravnanje lokalnega prebivalca, ki ga mora občina obveščati o pravilnem ravnanju z odpadki, ki nastanejo v njegovem domu, ter o načinu zbiranja in oddaje njegovih odpadkov v skladu z odlokom. Odpadke zbira na svojem stavbnem zemljišču in v tem primeru ne gre za nezakonito trajno odlaganje odpadkov v naravnem okolju. »Inšpektorat torej nima pristojnosti posegati v lastnino lokalnega prebivalca,« so pojasnili.

Na Medobčinskem inšpektoratu Kranj (MIK), kjer imajo že uveden inšpekcijski postopek in bodo v teh dneh tudi opravili nadzor na Močnikovi kmetiji, pa so pojasnili, da zakon o varstvu okolja daje pristojnost ukrepanja odstranitve odpadkov tudi na zemljišču v zasebni lasti. Za komunalne odpadke je pristojna občinska inšpekcija, za ostale odpadke (gradbene in druge nevarne odpadke) pa državna inšpekcija, pristojna za okolje.

MIK je sicer inšpekcijski nadzor na podlagi prijave zaradi prekomernega kopičenja raznovrstnih odpadkov na zemljišču okoli stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja v Poženiku izvedel že leta 2009. Inšpektorica je tedaj ugotovila, da so se tam kopičili komunalni in drugi odpadki. Zaradi kopičenja gradbenih odpadkov in zapuščenih vozil in zapuščene kmetijske mehanizacije je obravnavo prijave odstopila državni gradbeni inšpekciji in inšpekciji za okolje, zaradi komunalnih odpadkov pa je leto kasneje izvedla izvršbo njihove odstranitve s strani zunanjega izvajalca. Leta 2012 so opravili ponovni nadzor, v postopku pa je zavezanec saniral komunalne odpadke v pristojnosti MIK.

Na Jezerskem vse poletje Jezerska štorija

Na Jezerskem tudi letos vabijo na poletne dogodke pod imenom Jezerska štorija.

Danica Zavrl Žlebir

Jezersko – Etnografsko obarvani dogodki se vse poletje vrstijo vsak dan v tednu, ob njih pa lahko obiskovalci z domačini spoznavajo krajino, dediščino, način življenja nekoč, naravne lepote, skrite kotičke ... Ime so prireditve dobile po knjigi Andreja Karničarja z zgodbami, legendami, spomini na dogodke iz vsakdanjega življenja, ki so se dolgo ohranjali le v ustnem izročilu. Karničar pa jih je zbral in zapisal v pristni jezerski govorici.

Dogodki Jezerske štorije potekajo od torka do nedelje. Vsak torek ob 9. uri se zberejo pri turistično-informacijskem centru (TIC) in odidejo na ogled po jezerskih naravnih in kulturnih znamenitostih, vsako sredo pa je ob isti uri za otroke pravljični pohod do Palčkove skale. Ob četrtkih popoldne ob 16. uri na Šenkovi domačiji prikazujejo predelavo volne, ob petkih pa na Jenkovi kmetiji zvečer ob 20. uri uprizarjajo igro Jezerska štorija. Ob sobotah opoldne ob Planšarskem jezeru na odprtem ognju kuhajo masovnjek. Na dogodke se je treba predhodno napovedati na TIC Jezersko. Nedelje pa so namenjene mašam, ob 8. uri v farni cerkvi sv. Ožbalta, ob 10. uri pa v podružnični cerkvi sv. Andreja v Ravnem. Organizatorji poletnih dogodkov so poleg TIC-a tudi domače kulturno društvo, Šenkova domačija, Gostišče pri Planšarskem jezeru in jezerska župnija.

Rebalans proračuna v Cerkljah

Cerkljanski svetniki so na zadnji seji sprejeli rebalans proračuna za letošnje leto. Več denarja bodo namenili za investicije, med drugim za fekalni kanal od čistilne naprave na letališču do Spodnjega Brnika.

Aleš Senožetnik

Cerklje – Občinski svetniki so na nedavni seji sprejeli rebalans proračuna za letošnje leto, s katerim se na strani prihodkov proračun krepi za 7,2 odstotne točke ali 581.600 evrov, medtem ko se odhodki povečujejo za 21,5 odstotne točke, kar znaša približno 2,14 milijona evrov. Prihodki se krepijo največ na račun nedavčnih prihodkov. Prilivi so predvsem na račun plačanih prispevkov večjih investitorjev na območju letališke poslovne cone, 120 tisoč se je v proračun steklo zaradi nakazila neporabljenih presežkov osnovne šole v preteklih letih, skoraj 104 tisočake pa je občina prejela od davka na dobitke od iger na srečo, saj se je eden od občanov razveselil znatne vsote denarja. Ker ni prišlo do nakupa, so prerazporedili tudi milijon evrov predvidenih sredstev za nakup RTC Krvavec.

Župan Franc Čebulj: »Za rebalans smo se odločili iz več razlogov, med drugim tudi zato, ker smo z dokumentacijo pri nekaterih projektih že tako daleč, da bi šli lahko že v investicijo ali v javni razpis, za kar pa moramo imeti zagotovljena sredstva.«

»Za rebalans smo se odločili iz več razlogov, med drugim tudi zato, ker smo z dokumentacijo pri nekaterih projektih že tako daleč, da bi šli lahko že v investicijo ali v javni razpis, za kar pa moramo imeti zagotovljena sredstva,« je pojasnil cerkljanski župan Franc Čebulj. Za investicije bodo tako namenili 1,62 milijona evrov več od sprva predvidenih 5,37 milijona evrov.

Med večjimi investicijami je predvsem fekalni kanal od čistilne naprave na letališču do Spodnjega Brnika, kjer predvidevajo štiristo tisoč evrov za odkup lani zgrajene infrastrukture, sredstva pa za osemdeset tisoč povečujejo tudi za stroške zakupnin za fekalni kanal od čistilne naprave do Dvorij.

Za ureditev šotora za pokrito igrišče v Nogometnem centru Velesovo, ki bo služil tako tamkajšnjemu nogometnemu klubu kot tudi zunanjim uporabnikom, še posebno ob polno zasedeni športni dvorani v Cerkljah, namenjajo 228 tisoč evrov. Kot je bilo pričakovati, so v Cerkljah petdeset tisoč evrov namenili za obnovo aprila pogorelega župnijskega poslopja, ki ga je uporabljal tudi Marijin vrtec, ki ga obiskuje 114 otrok, in številna lokalna društva.

Dodatnih 210 tisoč evrov so namenili projektom LAS programi, pri čemer se nadejajo sofinanciranja z evropskimi sredstvi. Ta se bodo namenjala za ureditev zunanjega fitnesa, otroških igrišč, osvetlitve na Ambrožu ter obnovo arheološkega muzeja v Petrovčevi hiši.

Avtomobili za izposojo

Po izposoji koles si bo v Kranju moč izposoditi tudi električne avtomobile, oba projekta pa bosta pripomogla k čistejšemu okolju ter hkrati reševala preobremenjenost parkirišč v mestnem središču.

Vilma Stanovnik

Kranj – Na kranjski občini si v zadnjih letih prizadevajo za večjo mobilnost prebivalcev z manjšim onesnaževanjem okolja in hitrejšim transportom. Tako so po uspešni uvedbi izposoje koles ta teden predstavili še izposojo električnih avtomobilov.

»Sistem, ki smo ga poimenovali KRsKOLESOM, je zelo uspešen, saj je že skoraj dosegel kapaciteto, ki jo zmore. To pa pomeni 450 uporabnikov. Tako imamo že odprt razpis za nadgraditev sistema oziroma za nova tri postajališča,« je povedal vodja Urada za gospodarstvo in gospodarske javne službe na kranjski občini Miha Juvan ter dodal, da si na občini obetajo, da bo v kratkem uspešno zaživel tudi sistem izposoje električnih avtomobilov.

»Trajnostna mobilnost je odgovor na izzive nenehnega povečevanja prometa. Tega se zavedamo tudi v Kranju, saj smo v letošnjem letu poleg sistema izposoja koles uvedli Kranvaj, konstantno proučujemo možnost optimizacije javnega potniškega prometa, gradimo dodatne kolesarske steze in podobno. Sedaj se vključujemo tudi v sistem izposoje električnih vozil, ki pa ni namenjen le Kranjčanom, ampak tudi ostalim,« je pojasnil Miha Juvan in dodal, da so za začetek za izposojo avtomobilov predvidene tri postaje, in sicer pred občinsko stavbo, pred zdravstvenim domom in na območju Čebelice. Kasneje je predvidena še postaja na Hujah in morda še na kateri od drugih lokacij. V začetku bodo na voljo vozila BMW i3, Renaultova ZOE in smart electric drive ter električni Volkswagnov e-golf.

V Kranju so v sredo že predstavili nov sistem za izposojo električnih avtomobilov. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot je povedal idejni vodja projekta Avant2Go Matej Čer, je vesel, da se je tudi kranjska občina odločila za dostopno, napredno, čisto in učinkovito mobilnost, saj imajo v Ljubljani pri tem že zelo dobre izkušnje, poleg tega pa so uvedli sistem izposoje tudi v Murski Soboti, tako da je Kranj v Sloveniji tretji po vrsti.

»Zaradi relativno majhne oddaljenosti od Ljubljane in Brnika ima Kranj dobre možnosti za nadaljnje, še tesnejše sistematično povezovanje v prihodnosti,« je med drugim poudaril kranjski župan Boštjan Trilar in dodal, da je zadovoljen, da lahko občankam in občanom odslej ponudijo novo alternativo mobilnosti.

Souporaba vozil Avant2Go se bo v Kranju v naslednjih tednih začela s testiranjem sistema za preverjanje zadnjih podrobnosti in lokalnih posebnosti, nato pa bo sistem začel z rednim delovanjem.

Vsi, ki jih zanima delovanje novega sistema izposoje avtomobilov, so jutri med 9. in 12. uro vabljeni v staro mestno jedro Kranja, kjer bo podrobna predstavitev projekta. Prav tako bodo predstavili novo strategijo, ki želi z jasno določeno vizijo in cilji doseči celostne spremembe in posledično večjo kakovost bivanja za zdajšnje in prihodnje generacije. Na ogled bo tudi razstava o viziji prometne ureditve v mestni občini Kranj.

Pomembno je sodelovanje

Vilma Stanovnik

Kranj – Pred včerajšnjim slovenskim dnevom šoferjev in avtomehanikov se je kranjski župan Boštjan Trilar s sodelavci srečal s predstavniki Združenja šoferjev in avtomehanikov Kranj.

»Iskreno priznanje si člani združenja zaslužite še zlasti za veliko prostovoljnega dela, ki ga opravite za varnost vseh udeležencev v prometu – in še zlasti otrok. Našega srečanja sem vesel tudi, da si izmenjamo informacije, kje so šibke točke v prometu v občini, kaj predlagate, da izboljšamo,« je ob čestitkah za praznik poudaril župan Trilar.

Od udeležencev srečanja, podpredsednika ZŠAM Kranj Franja Jurmana, tajnika Ivana Zadnikarja ter članov upravnega odbora Jožeta Gašpirca in Anteja Atlije je župan prejel pohvale za odlično sodelovanje občine z združenjem, za zelo zgledno vključevanje občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na področju prometne varnosti, še zlasti pa za ureditev nekaj kritičnih točk na prometnicah. »Ureditev cestnega prehoda pri podružnični šoli v Mavčičah je naravnost sijajna, čista petica v prometnem in varnostnem smislu,« je povedal Franjo Jurman in dodal, da je zelo vesel, ker dobro sodelujejo tudi s svojim krovnim združenjem, avto-moto zvezo in Rdečim križem ter policijo. Člani združenja so še povedali, da bodo letos program prvega šolskega dne razširili na deset dni. Prav tako bodo v okviru avtobusne učne ure, ki jo načrtujejo pred jesenskimi počitnicami ali po njih na dveh osnovnih šolah praktično pokazali in skupaj z učenci preizkusili pravila, ki veljajo v avtobusnem prevozu in pri prečkanju cest.

Novi protipoplavni ukrepi v Stražišču

Vilma Stanovnik

Kranj – Po izvedbi javnega naročila za prestavitev javne kanalizacije in obnovo vodovoda v Stražišču med Pševsko in Škofjeloško cesto se bodo predvidoma ta ponedeljek, 17. julija, začela dela, ki delno urejajo poplavne razmere v Stražišču. »Že več let se zavedamo, da je treba urediti območje v Stražišču, ki ob večjih nalivih poplavlja. Do razliva in poplav namreč v Stražišču prihaja zaradi poselitve, pozidave in asfaltiranja zelenih površin, saj obstoječa kanalizacija v Stražišču, predvsem del, namenjen zbiranju meteornih voda, ni bil projektiran za današnje potrebe,« pravi kranjski župan Boštjan Trilar. Vrednost del, ki naj bi bila ob ugodnih vremenskih pogojih izvedena do konca septembra, je nekaj manj kot 53 tisoč evrov.

Osemdeset let gasilskega društva

Slavje ob 80-letnici delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Trstenik se je začelo s Florjanovo mašo in se končalo z dvodnevno veselico v domačem kraju.

Manca Perdan

Trstenik – Slavje ob 80-letnici delovanja Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Trstenik se je začelo že 4. maja s Florjanovo mašo, kjer je bilo prisotnih 67 gasilcev Gasilske zveze Mestne občine Kranj ter člani sosednjega društva PGD Preddvor. Praznovanje se je nadaljevalo 23. junija s slavnostno sejo, kjer so se za sodelovanje zahvalili Gasilski zvezi Mestne občine Kranj in krajevni skupnosti, vse skupaj pa so zaključili z dvodnevno veselico v petek in v soboto, 7. in 8. julija. V petek je pred nastopom pevke Tanje Žagar tam potekalo srečanje članic Gasilske zveze Mestne občine Kranj. V soboto je bila najprej gasilska parada uniformiranih gasilcev in vozil, zbrane sta nagovorila predsednik društva Boštjan Perčič in Jože Derlink, predsednik Gasilske zveze Mestne občine Kranj ter podpredsednik Gasilske zveze Slovenije, nato pa je bila gasilska veselica s skupino Čuki.

Prostovoljno gasilsko društvo Trstenik oziroma takrat imenovana Prostovoljna gasilska četa Trstenik je bila ustanovljena 21. februarja leta 1937. Danes je v društvo 97 članov, od tega je 22 operativnih gasilcev. Predsednik društva Boštjan Perčič je kot posebnosti, ki so jih zaznamovale v teh letih, navedel nakup vozila GV-1 leta 2013 v lastni režiji, pomoč pri poplavah v Železnikih leta 2007, gašenje na Krasu leta 2005 in pomoč pri poplavah v Ljubljani. Močno jih je zaznamoval tudi žledolom leta 2014, za dosežek na regijskem tekmovanju na Bledu leta 2012 pa je pohvalil desetino članic A, ki so tam dosegle četrto mesto.

Predsednik društva Boštjan Perčič

Perčič je dejal, da se bodo tako kot doslej tudi naprej trudili ohranjati raven članstva, se udeleževali občinskih tekmovanj, skrbeli, da bo operativna enota izobražena in da bodo sledili trendom z opremo. Zaradi prostorske stiske načrtujejo gradnjo novega gasilskega doma ali gradnjo prizidka obstoječemu. Priprave na gradnjo se bodo začele letos, gradnjo naj bi končali do leta 2019, ko bodo od Gasilske zveze Mestne občine Kranj dobili novo vozilo GVV-1.

Foto: Primož Pičulin

Jubilej društva so počastili tudi z gasilsko parado.

Turistom ni mar za meje

Za direktorico Zavoda za turizem Preddvor so pred kratkim imenovali Ernesto Koprivc, prej vodjo TIC v Kranju. Njen prvi mesec na tem položaju še mineva v znamenju spoznavanja Preddvora kot obetavne turistične destinacije.

Danica Zavrl Žlebir

Ernesta Koprivc / Foto: Tina Dokl

Kakšno je bilo vaše prvo srečanje s Preddvorom, odkar ste direktorica tukajšnjega zavoda za turizem?

»To je bil dogodek ob občinskem prazniku 1. in 2. julija. Prišla sem si ogledat, kako je takšno praznovanje videti v Preddvoru. Moja predhodnica Mirjam Pavlič me je ob tem seznanila s tukajšnjim dogajanjem, opravili sva primopredajo, in ko bodo mimo vse potrebne formalnosti, se delo lahko začne. Za začetek mi je najpomembneje, da se povežem z ljudmi z različnih področij in da pri njih pridobim zaupanje, kar je na podeželju še posebej pomembno.«

Kakšen je sicer vaš prvi vtis o Preddvoru?

»Super. V prihodnje nameravam obiskati vse kraje v občini in predstavnike turističnih in ostalih društev (močno me je prevzelo, koliko jih deluje v občini Preddvor) ter v sodelovanju z njimi narediti celovit pregled vseh ponudnikov v teh krajih. Sledil bo dogovor glede novih dogodkov in načinov, kako promovirati turistično destinacijo. Posodobili bomo tudi spletno stran, na kateri se bodo imeli priložnost predstaviti vsi deležniki, ki so povezani s turizmom, saj je za zdaj ponudba precej razpršena oz. je ni. Turistično informacijski center (TIC) pa bomo prostorsko prevetrili.«

Kje vidite razliko med podeželskim in mestnim turizmom, s slednjim imate izkušnje iz svoje prejšnje službe v Kranju?

»Za podeželski turizem je značilno geslo 'aktivno, zeleno, zdravo', kar je tudi moto Slovenske turistične organizacije. Podeželski turizem se od mestnega razlikuje predvsem po doživljajih v naravi, po naboru raznolike ponudbe, ki se lažje poveže v neko celoto, destinacija naj bi dihala kot eno. Vsekakor pa bi se dalo Preddvor z okolico povezati z bližnjimi mesti, kot je recimo Kranj. Dobra navezava je tudi z Jezerskim in naprej z Avstrijo, kjer imajo že razvit kolesarski turizem. Na podeželju velja izkoristiti naravo in dejavnosti v njej, denimo kolesarjenje, planinarjenje, ribolov ..., v bližnjem mestu pa lahko turist užije mestni vrvež ter tako izkusi celoten nabor doživljajev.«

Kje vidite ključen turistični potencial Preddvora?

»Jezero Črnava je jedro, kjer bi lahko v večji meri razvijali turizem. Sedaj ni dovolj izkoriščeno, kar zame predstavlja velik izziv, in v to jabolko nameravam v prihodnje res zagristi. Tudi grad s svojim izjemnim parkom ponuja priložnosti, treba mu je dati vsebino. Preddvor je izjemen po svojih najdiščih starih Slovanov, ki bi jih lahko vključili v kulturno in turistično ponudbo kraja. V turistično zgodbo bi lahko povezali tudi tukajšnje rokodelske veščine, denimo pletenje košar. Okolica ponuja mnogo priložnosti za planinarjenje, pohodništvo, kolesarjenje, plezanje, hlajenje ob jezeru Črnava ali v reki Kokri ...«

Kaj bi nam ponudili kot turistom, ki denimo obiščemo Preddvor za konec tedna?

»Najprej bi vas vprašala, kaj vas sploh zanima. Če ste turist, ki si želi rekreativnih pohodov, povezanih z ogledi tukajšnje kulturne dediščine, bi vam svetovala pot na Sv. Jakob z znamenito cerkvico. Na poti se lahko ustavite na gradu Turn, kjer je ustvarjala Josipina Turnograjska, in si ogledate njeno spominsko sobo. Lahko se osvežite v jezeru Črnava, v bližini lahko obiščete gozdno učno pot. V našem TIC-u si lahko izposodite navadno ali električno kolo in se podate v dolino Kokre, kjer si ob stari žagi lahko privoščite piknik. Pot lahko nadaljujete na Jezersko, s kolesom greste lahko tudi okoli Brda, četudi je to že zunaj meja občine. Toda turistom za meje občin ali regij ni mar, zanimajo jih različna doživetja, ki jih lahko ponujajo kraji. Pri kulinaričnih doživetjih turistom predlagamo naše štiri največje ponudnike: penzion Zaplata ter gostilne Majč, Bizjak in Seljak, za malo drugačno ponudbo pa turistične kmetije z domačo hrano. Možnosti za doživetja pa je tu še veliko.«

Urejajo teniško igrišče na Visokem

Ob svojem dvorcu v Poljanski dolini je pisatelj Ivan Tavčar že pred 120 leti zgradil teniško igrišče, prvo tovrstno v takratni Avstro-Ogrski.

Mateja Rant

Foto: Denis Bozovičar

Visoko – Letos mineva sto let, odkar je Tavčarjeva povest Cvetje v jeseni začela v nadaljevanjih izhajati v podlistku Ljubljanskega zvona. Ob tej priložnosti bodo zadnji konec tedna v avgustu ob Tavčarjevem dvorcu pripravili praznovanje, v sklopu katerega bodo odprli tudi teniško igrišče na travi. Tako bodo zaznamovali še dve obletnici, 120-letnico Tavčarjevega teniškega igrišča in 30-letnico Teniškega kluba Gorenja vas. Pred 120 leti je namreč Tavčar na svojem posestvu zgradil teniško igrišče, prvo tovrstno v takratni Avstro-Ogrski in torej tudi na slovenskih tleh, je pojasnil župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež. Teniško igrišče so v preteklih dneh že začeli urejati, v prihodnjih dneh bodo položili tudi travnato preprogo, vsa dela pa potekajo v skladu z zahtevami zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Nova infrastruktura

V Zavrhu so obnovili cesto, vodovod, vgradili cevi za telekomunikacijske vode in zgradili pločnik.

Maja Bertoncelj

Zavrh – V soboto, 8. julija, so uradno predali v uporabo prenovljeno lokalno cesto in drugo infrastrukturo na relaciji Spodnje Pirniče–Zavrh v dolžini slabih osemsto metrov. Vrednost vseh del je okrog 520 tisoč evrov. Občina Medvode je od lanskega oktobra do konca letošnje pomladi realizirala eno izmed najtežje pričakovanih investicij v Krajevni skupnosti Pirniče.

Cesta je bila pred izvedeno investicijo na nekaterih odsekih v zelo slabem stanju, ravno tako je bil dotrajan star vodovod, cesto pa je brez pločnika uporabljalo veliko število prebivalcev naselja Zavrh in obiskovalcev turističnih znamenitosti. Na celotni trasi so obnovili vodovod, vgradili cevi za telekomunikacijske vode in zgradili nov pločnik. Uredili so tudi površine za kasnejšo ureditev parkirišča za približno 25 osebnih vozil uporabnikov oziroma obiskovalcev rojstne hiše Jakoba Aljaža. Poleg tega so dodatno rekonstruirali cesto do rojstne hiše Jakoba Aljaža in do parkirišča pred domačijo zgradili nov javni vodovod.

Kot poudarjajo na Občini Medvode, je investicija izboljšala pogoje za vse udeležence v prometu na tem odseku: »Velika pridobitev za vse občane je nov odsek pločnika, saj imamo sedaj vzpostavljeno povezavo za pešce od Zavrha do Spodnjih Pirnič, s čimer spodbujamo trajnostno mobilnost, omogočamo varnejšo šolsko pot in povezujemo kraj s postajo Ljubljanskega potniškega prometa.«

Župan Nejc Smole in predsednik sveta KS Pirniče Boštjan Kobe sta v družbi lastnikov, ki so za projekt odstopili del svojih zemljišč, prerezala trak. / Foto: Peter Košenina

Obnavljajo dotrajano cesto proti Megušnici

Železniki – Občina Železniki se je pred kratkim lotila rekonstrukcije dotrajane ceste Sivar–Logar proti Megušnici, ki je s 190 tisoč evri tudi največja letošnja občinska investicija. »Rekonstruirali bomo 840 metrov ceste in jo na novo asfaltirali, predvidene so tudi majhne razširitve. Obnovili bomo še objekte za odvodnjavanje in ojačali tri manjše mostove,« je povedal občinski referent za komunalo Darko Gortnar. Izvajalec je podjetje Mapri Proasfalt s podizvajalcem Todogradom, pogodbeni rok za dokončanje del pa je 30. avgust. Občina Železniki bo za investicije v cestno infrastrukturo letos namenila okoli 800 tisoč evrov. Predvideli so tri večje naložbe v občinske ceste v skupni vrednosti pol milijona evrov, in sicer proti Megušnici, v lokalno cesto Ravne–Šurk, ki so jo že rekonstruirali, in odsek Gotnar–Kovač v Podlonku, kjer so zaradi zahtevnosti del rok za izvedbo podaljšali na 10. avgust.

Rekonstrukcija ceste Sivar–Logar proti Megušnici je s 190 tisoč evri največja letošnja občinska investicija v Železnikih. / Foto: Andrej Tarfila

Odprta vrata prenovljenih koč

Uspešne okoljske naložbe bodo ob jutrišnjem dnevu odprtih vrat predstavili na treh planinskih kočah.

Aleš Senožetnik

Dan odprtih vrat bo potekal tudi v prenovljenem Domžalskem domu na Mali planini.

Ljubljana – Številne slovenske planinske koče so že izvedle sanacijska dela, s katerimi zmanjšujejo negativne vplive objektov na okolje. Planinska zveza Slovenije v partnerstvu s Cipro Slovenija izvaja projekt Energetsko in okoljsko učinkoviti objekti od gora do dolin, ki ga sofinancira Eko sklad. Njegov namen je izboljšati razumevanje in osveščenost o možnostih okoljsko-energetskih izboljšav objektov in njihovega pozitivnega vpliva na kakovost okolja, v katerem živimo. V največji meri gre za naložbe v male biološke čistilne naprave, toplotno izolacijo fasad in streh, leseno zunanje stavbno pohištvo, pridobivanje elektrike iz obnovljivih virov energije ter manjši ukrepi za zmanjšanje porabe energije in vode.

V okviru projekta, ki traja od marca do novembra, potekajo različne aktivnosti, med njimi tudi dan odprtih vrat, ki bo jutri, 15. julija. Na njem bodo predstavili uspešne okoljske naložbe na Domu na Menini planini, Domžalskem domu na Mali planini in Koči na Planini pri Jezeru. Brezplačna vodena predstavitev okoljsko-energetskih naložb v teh kočah bo ob 11. in 15. uri. V Domžalskem domu pa bo ob 11. uri tudi predavanje z naslovom Energenti in preprosti energetski ukrepi v stavbah, ki bo namenjeno zlasti lastnikom objektov, od planinskih koč do lastnih hiš in stanovanj.

Zveza sicer že od leta 2012 izvaja svetovalno pisarno za planinska društva, ki je osredotočena predvsem na področje čiščenja odpadne vode in urejanja pitne vode v planinskih kočah. Objekti, kot so planinske koče, lovske koče, ribiški domovi in podobni, ne dobivajo dodatne pomoči države za okoljsko in energetsko izboljšavo, včasih pa prihaja tudi do pomanjkanja znanja o možnostih. Zato želijo s projektom omogočiti boljši dostop do informacij za lastnike takih objektov in v prihodnosti finančne spodbude tudi za te vrste objektov. Lastniki objektov tako lahko pridobijo brezplačno svetovanje na področjih čiščenja odpadne vode, pitne vode, obnovljivih virov energije in energetske prenove stavb.

Prihodnji takšen dan odprtih vrat bo na istih kočah potekal 16. septembra, prav tako septembra pa bo zveza organizirala tudi strokovno ekskurzijo na planinsko kočo v Avstriji.

Evropski denar za projekte

Na prvem javnem pozivu Lokalne akcijske skupine Za mesto in vas je bilo med šestnajstimi izbranih dvanajst projektov, ki izpolnjujejo pogoje za sofinanciranje z evropskimi sredstvi.

Aleš Senožetnik

Ljubljana – Lokalna akcijska skupina (LAS) Za mesto in vas, ki združuje javne in zasebne organizacije ter posameznike na območju občin Domžale, Komenda, Medvode, Mengeš, Trzin in Vodice je decembra lani objavila prvi javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja na območju občin. Na poziv, ki je bil odprt do sredine maja, je prispelo 16 vlog, upravni odbor pa je izmed njih izbral 12 projektov, ki izpolnjujejo vse pogoje za pridobitev sofinanciranja. Skupna vrednost projektov znaša 520 tisoč evrov. Razpisanih je bilo sicer 915 tisoč evrov, od tega 395 iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter 520 tisoč evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Prijavitelji za projekte iz prvega sklada so upravičeni do sofinanciranja v višini 75 odstotkov, iz drugega pa do 80 odstotkov stroškov.

»V odobrenih projektih sodeluje več kot trideset različnih partnerjev iz javnega, nevladnega in privatnega sektorja, potrjeni projekti pa prinašajo inovativne ideje in nova partnerstva, ki bodo prispevala k ustvarjanju novih delovnih mest, varstvu okolja in ohranjanju naravne dediščine ter razvoju novih storitev na podeželju,« pravijo na LAS.

Med večjimi projekti na območju LAS, ki bodo sofinancirani od evropskih razvojnih skladov, je med drugim projekt izgradnje in povezovanja kolesarskih poti v skupni dolžini dobrih 64 kilometrov, ki potekajo skozi vse občine. Občine so združile moči tudi pri projektu oživljanja tržnic, ki je namenjen predvsem širjenju ponudbe prodajalcev na tržnicah v občinah. Občine Trzin, Medvode, Mengeš in Vodice bodo s pomočjo Zavod za varstvo narave in Osnovna šola Mengeš, poskrbele tudi za izboljšanje stanja in dolgoročno ohranitev lokalnih mokrišč. Z enim od projektov bodo spodbujali medgeneracijsko povezovanje starejših ter pomagali prepoznavati in preprečevati nasilje nad starejšimi. V ta namen bodo potekala strokovna usposabljanja zaposlenih v domovih za starejše, starostnikom pa bo nudena tudi ustrezna pomoč. Naselja Komenda, Moste, Mengeš, Trzin in Vodice pa bodo vzpostavila Krekovo središče, s katerim bodo spodbujali k medgeneracijskem sodelovanju.

Naslednji javni poziv, v okviru katerega bo na razpolago približno milijon evrov sredstev, bo predvidoma objavljen začetek prihodnjega leta.

Nadaljuje se obnova ceste skozi Podgorje

Zaradi del bodo delne zapore veljale vse do petega septembra.

Jasna Paladin

Podgorje – Občina Kamnik se je v ponedeljek, 10. julija, lotila 2. faze rekonstrukcije dotrajane lokalne ceste skozi Podgorje, in sicer na odseku od tehničnih pregledov do gostilne pri Slavki, zaradi česar vsak dan med 7. in 19. uro na cesti velja spremenjeni prometni režim. Do 5. septembra bo zapora polovična, promet bo urejen s semaforjem, 26. in 27. avgusta ali 2. in 3. septembra pa bo zaradi asfaltiranja veljala popolna zapora; obvoz bo v tem času urejen po Ljubljanski cesti.

Odsek je dolg 850 metrov, investicija, ki je ocenjena na slabih 280 tisoč evrov, pa bo poleg prenove samega cestišča zajela še izgradnjo prometnega otoka in dvosmernega kolesarskega pasu ob vozišču.

Prenova 850-metrskega odseka ceste skozi Podgorje bo zaključena do začetka septembra. / Foto: Gorazd Kavčič

Drugi rebalans v Kamniku

Aleš Senožetnik

Kamnik – Občinski svet Občine Kamnik je sprejel drugi letošnji rebalans proračuna, s katerim so v načrt razvojnih programov umestili še projekt Po stopinjah pastirjev, kar je pogoj za prijavo na javni razpis Lokalne akcijske skupine Srce Slovenije za pridobitev nepovratnih sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Na občini namreč ugotavljajo, da je turistična ponudba na Veliki planini »nepovezana in premalo valorizirana, obiskovalci pa nemalokrat prepuščeni lastni popotniški iznajdljivosti«, zato nameravajo s projektom vzpostaviti doživljajsko učno pot, s katero bodo povezali turistične ponudnike, obiskovalce pa bo pot vodila mimo naravnih in kulturnih znamenitosti planine.

Hkrati so opravili še nekaj prerazporeditev na drugih proračunskih postavkah. Tako so v sklad za pokriti bazen dodali 350 tisoč evrov, kjer bo tako zbranih že dobrega pol milijona evrov. Sredstva bodo namenjena za obnovo bazenske školjke, za kar je občina že pridobila sredstva Fundacije za šport v višini 67.132 evrov.

Letošnje aprilsko deževje je v občini sprožilo tudi plazove v Tunjicah, na Hribu pri Kamniku, Špitaliču, Gradišču, Ravnah, Studencah, Podlomu, Trobelnem, Žagi ter Zavrhu in Stolniku. Groba ocena škode znaša 350 tisoč evrov. »Glede na videne poškodbe ob občinskih cestah in mnenja geomehanika ocenjujemo, da bo treba takoj pričeti s sanacijo najmanj petih plazov,« pojasnjujejo na občinski upravi. Stroški sanacije naj bi znašali okoli dvesto tisoč evrov. Del sredstev so zagotovili iz proračuna, del pa iz proračunske rezerve.

Dela na Malem gradu se bodo nekoliko zavlekla

Kamnik – Gradbena dela na Malem gradu, zaradi česar je ta turistična točka v središču mesta že od 15. junija za obiskovalce zaprta, se bodo nekoliko zavlekla in ne bodo končana jutri, kot je bilo sprva predvideno. »Izvajalec sanacijskih del na obzidju Malega gradu je zaradi izjemnih vremenskih pogojev prosil za podaljšanja roka izvedbe del. Občina Kamnik je prošnjo preučila in podaljšanje roka odobrila. Območje Malega gradu bo tako zaradi zagotavljanja varnosti obiskovalcev ostalo zaprto do torka, 25. julija,« je sporočil Samo Trtnik z Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik.

Kamničane navdušujejo kulinarični večeri

Kamnik – Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik v juliju pripravlja Kamniške kulinarične večere, ki so med obiskovalci naleteli na zelo dober odziv. Danes, 14. julija, ob 17. uri se bo v udobno jedilnico z ležalniki, mizicami in prijetnim ambientom že drugi petek zapored spremenil Park Evropa v središču mesta. Obiskovalci bodo lahko okušali različne jedi pod skupno znamko Okusi Kamnika pa tudi kamniško pivo. Na drugem večeru bosta za glasbeno ozadje poskrbela duo Uroš in Tjaša in Manca Berlec, na tretjem večeru, ki bo 21. julija, pa skupina Soul, Jazz in Jaz.

Spominski slovesnosti v Gradišču in na Perovem

Kamnik – Združenje borcev za vrednote NOB Kamnik, Združenje borcev za vrednote NOB Tuhinj in Krajevna skupnost Šmartno v Tuhinju vabijo na spominsko svečanost v Gradišče v Tuhinju, ki bo jutri, 15. julija, ob 17. uri pri spomeniku talcem, padlim v bojih in ostalim žrtvam druge svetovne vojne. Nemci so 8. julija 1942 požgali celo vas, kot talce postrelil dvanajst moških, ženske in otroke pa so izselili v taborišča. S slovesnostjo se bodo teden dni kasneje, 22. julija, ob 18. uri spomnili tudi prvih dveh ustreljenih partizanov na Kamniškem, ki imata spomenik pri Titanovi brvi na Perovem.

Fotograf narave in obrazov

V sredo so v Galeriji Kranjske hiše odprli fotografsko razstavo člana Fotografskega društva Janez Puhar, fotografskega zanesenjaka Vladimirja Kraljiča, in sicer ob njegovi sedemdesetletnici.

Igor Kavčič

Vlado Kraljič v značilnem elementu med fotolovom v naravi / Foto: Simon Krejan

Kranj – Sredin večer v Galeriji Kranjske hiše je bil še posebno prijeten. Avtor predstavljenih fotografij Kranjčan Vladimir Kraljič, za bližnje in prijatelje vedno Lado, z razstavo na najlepši način praznuje osebni jubilej – sedemdesetletnico. Fotografija ga namreč spremlja od njegove mladosti, temeljiteje pa se ji je ponovno posvetil v novem tisočletju hkrati s ponovnim zagonom Fotografskega društva Janez Puhar, v katerem vse do danes velja za enega najbolj dejavnih članov.

Tokrat razstavljena dela nam dajo vedeti, da se Lado ni zapisal le eni zvrsti fotografije. Najbolj ga privlačijo popotna, pokrajinska in ulična fotografija. Ko se je lani odločil, da bo letos imel samostojno razstavo, se je osredotočil prav na omenjene zvrsti. Fotografije je postavil med vseh sedem obokov galerije, v vsak del po štiri, skupaj osemindvajset. Največkrat z njim opazujemo naravo, preseneti nas s štirimi portreti s kranjskih ulic, osem fotografij pa je ponudil iz svoje popotniške malhe. Posnetki so nastali na Kitajskem, prikazujejo pa življenje na ulici (razposajeni otroci) in pa kitajsko realnost, v kateri ljudje živijo v črno-belem svetu.

Kot zapisano, je Kraljičeva ustvarjalna sredica krajinska fotografija, ki ga zadnje čase vse bolj privlači. Skrivnostni pridih, ki ga gledalcu ponujajo jutranje meglice, je na primer našel v motivu s cerkvico na Sv. Tomažu ob vstopu v Selško dolino. Ni čudno, da Lado obožuje jutranje fotografske potepe in uživa v tišini narave, ki se tako prebuja pod njegovim budnim očesom.

Kot fotografski entuziast se Lado Kraljič vedno znova dokazuje tudi v matičnem društvu. Nekdanji dolgoletni predsednik društva Vasja Doberlet se s spoštovanjem spominja njegove zagnanosti pri ponovnem rojstvu FD Janez Puhar leta 2001: »Lado je bil aktiven sopotnik ponovnega vzpona društva in vsa ta leta eden tistih, ki je pri organizaciji dogodkov, ki jih pripravljamo doma ali na tujem, nepogrešljiv.« Da je njegova natančnost pri organizaciji občudovanja vredna, poudarja kolega iz društva Simon Krejan: »Koliko truda in dela vsako leto vloži v organizacijo naših bienalnih razstav, kot sta Pokrajina in Miniature, slednja je pod okriljem Mednarodne zveze za fotografsko umetnost FIAP. Pri tem že leta deluje kot predsednik organizacijskega odbora. Ta čas ga čaka razpis za letošnjo razstavo Pokrajina, ki bo v novembru. Ob tem pa sodeluje tudi pri večini postavitev naših društvenih razstav. Lado je skupaj z ekipo garancija, da bo vsak dogodek uspešno izpeljan.« Doberlet se spominja prvih Miniatur: »Celotno prireditev smo bili na trnih, ali se bo dobro izteklo. Ko je z dogodka večina že šla domov in smo ostali le še glavni organizatorji, ko sem nam je odvalil kamen od srca, je iz nahrbtnika potegnil šampanjec ...«

In potem je sledilo presenečenje tokratnega večera. Kurt Batschinski iz Avstrije, dolgoletni član predsedstva FIAP-a, in Vasja Doberlet, predstavnik FIAP-a za Slovenijo, sta Ladu podelila pomembno priznanje. Za uspešno delo pri organizaciji devetih razstav s pokroviteljstvom FIAP-a in za organizacijsko podporo pri šestih razstavah s patronatom FIAP-a je FD Janez Puhar pri FZS sprožilo postopek, da je FIAP Ladu Kraljiču ob koncu leta 2016 podelil častni naslov ESFIAP (Excelence for FIAP Renderd – odličnik pri zaslugah za FIAP). To je naslov, ki ga FIAP podeljuje le v izjemnih situacijah ljudem, za katere so prepričani, da imajo v svojem okolju res zasluge za uspešno promocijo FIAP-a in fotografije. Pri nas lahko na prste ene roke preštejem fotografe s to nagrado.

»Čeprav je bil uradno naziv kolegu Ladu podeljen konec lanskega leta, smo se v društvu odločili, da mu bomo častno priznanje podelili na tej njegovi načrtovani samostojni fotografski razstavi ob življenjskem jubileju in ga s tem tudi na najlepši način obdarovali,« je še povedal Vasja Doberlet.

Brata Wladigeroff s prijatelji

Alenka Brun

Bled – Festival Bled se bo zaključil 14. julija, ko bosta v Festivalni dvorani na Bledu nastopila ob 20.30 še brata Wladigeroff s prijatelji. Pričakujemo lahko izjemen nastop, glasbeno mešanico, začinjeno z zvoki balkanske glasbe, svinga, džeza in folka.

Brata Wladigeroff (na fotografiji) prihajata iz znane bolgarske glasbene družine. Že v rani mladosti sta pokazala izrazit glasbeni talent. Alexander (trobenta, krilovka, klavir) in Konstantin (klavir, klarinet, kompozicija) združujeta družinsko glasbeno tradicijo in lahkotnost glasbenega talenta. Preden sta na Dunaju nadaljevala izpopolnjevanje svoje glasbene umetnosti, sta študirala na akademiji za glasbo v Sofiji, ki nosi ime njunega deda, slavnega bolgarskega skladatelja Pancha Wladigeroffa (1899–1978).

Stojan Jankulov je bolgarski tolkalist in bobnar. Glasbeno izobrazbo je najprej pridobival na konservatoriju Ljubomirja Pipkova v Sofiji, na to pa še na Akademiji za glasbo Pancha Vladigerova. Je izjemen instrumentalist z zavidljivo umetniško kariero. V zasedbi dvojčkov Wladigeroff pa igra tudi avstro-iranski basist Navid Djawadi, ki je študiral kontrabas na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost na Dunaju.

Bilo je v rimskem Kranju

V Mestni hiši je na ogled zanimiva razstava, tako imenovana Vitrina meseca Dioniz v Kranju.

Igor Kavčič

Amfora za vino z Rodosa, enoročajni vrč za vino in oljenka – kranjske najdbe s konca prvega stoletja pred našim štetjem in začetka prvega stoletja našega štetja / Foto: Igor Kavčič

Kranj – Že sam naslov, vznemirljiv, iskriv in duhovit, a hkrati še kako zgovoren, nam izda avtorico tokratne postavitve, arheologinjo in muzealko ddr. Verena Perko. V Kranju so prenovo starega mestnega jedra še posebno intenzivno v zadnjih desetih, petnajstih letih spremljale obsežne arheološke raziskave. Za arheološko gradivo, odkrito v Kranju, je večinoma značilna slaba ohranjenost. Mesto je zraslo na ostankih starejših prebivališč in gradnja sodobne infrastrukture v preteklem stoletju je že dodobra uničila starejše plasti. »Kar je ostalo, je razdrobljeno na tisoče drobcev in običajno močno pomešano. Tudi gradiva, ki priča o Rimljanih v Kranju pred dva tisoč leti, ni veliko, je pa izjemno izpovedno. Med njim je bilo odkritih tudi nekaj predmetov, ki odstirajo pravo bogastvo antičnega kulturnega sveta in prinašajo sporočila, pomembna tudi za sodobnega človeka,« je k razstavi zapisala ddr. Verena Perko.

Pa vendarle, na dvorišču gradu Khislstein, na Glavnem trgu in v njegovi neposredni bližini je prišlo na dan nekaj drobcev pivskih čaš, amfora za vino in oljenka s podobo Silena, rejnika in spremljevalca mladega Dioniza, antičnega božanstva vinske trte in vina. Blizu, kjer je bila odkrita oljenka na dvorišču gradu Khislstein, so prišli na dan tudi drobci finih pivskih čaš z okrasom bršljanovih listov ... Podobno tudi na Glavnem trgu. Ena najbolj zanimivih najdb od tu je skoraj v celoti ohranjena amfora za grško vino, prav tako pa eleganten enoročajni vrč za vino. Oba tako burita domišljijo, ko pogledujemo v preteklost, kot skupaj s preostalimi najdbami dajeta nemalo pobud za razmislek za današnjo rabo. Oboje, tako domišljijo za nazaj kot razmislek za naprej, nam na podlagi strokovnih spoznanj v svojih nagovorih tako zanimivo zna spodbuditi prav Perkova.

Avtorica je Vitrino meseca ob arheološkem gradivu iz Kranja dopolnila tudi s primerljivimi najdbami s Ptuja, Žirij na Krasu, Celja in Brežic. V zgodbo je domiselno vpletla skrivnostnega Dioniza, ki ni le božanstvo vinske trte in vina, ampak kot v priročni brošurici k razstavi ugotavlja Verena Perko, je predvsem glasnik življenjskega cikla od spočetja do smrti in omogoča, da se po smrti življenje ponovno rodi.

Prvoligaši že na zelenice

Ta konec tedna se začenjajo prvi obračuni v novi sezoni slovenske nogometne lige Telekom, obe gorenjski moštvi pa v prvem krogu gostujeta.

Vilma Stanovnik

Kranj – Novinci v elitni slovenski ligi, nogometaši Triglava, so imeli minulo sredo zadnje testiranje pred začetkom sezone. V Kranju so gostili odlično ekipo turških državnih in pokalnih podprvakov Istanbul Bašakšehir. Kranjčani so bili v prvem delu tekme enakovredni nasprotniki ter z golom Igorja Bukare celo povedli. Gostje so nato izenačili in tako postavili tudi končni rezultat prvega polčasa. V nadaljevanju sta oba trenerja opravila precej menjav, Turki so se razigrali in na koncu zmagali s 4 : 1. »Tekma je bila v prvem polčas kar izenačena, v drugem polčasu pa smo dobili lekcijo izkušenj. Videli smo, kako se lahko igra in da je na vsako tekmo treba iti brez strahu. Za nas je bila to nova izkušnja pred začetkom prve lige. Za nami so dobre priprave, pomemben bo dober začetek in računamo na tri točke,« je povedal Luka Majcen.

Nogometaši Triglava so na zadnji pripravljalni tekmi v sredo gostili turške pokalne in državne podprvake iz Carigrada. / Foto: Primož Pičulin

»V pripravah na novo sezono smo igrali z najboljšim nasprotnikom, saj ima ekipa veliko izkušenih nogometašev, tudi reprezentantov. Na trenutke smo igrali dobro in sedaj smo že osredotočeni na soboto, ko nas čaka prva tekma prve lige. Čeprav je tudi ekipa Ankarana Hrvatinov novinec v ligi, imajo tudi oni podoben motiv kot mi in dosti novih igralcev. Tako tekma ne bo lahka, sem pa prepričan, da naša ekipa, ob maksimalni koncentraciji, lahko premaga prav vse nasprotnike,« je po sredini tekmi in pred začetkom prvenstva povedal trener Tonči Žlogar.

Po včerajšnji evropski tekmi z islandskimi pokalnimi prvaki ekipo Valur iz Reykjavika, moštvo Domžal prva tekma domačega prvenstva čaka v nedeljo. V Velenju bodo gostovali pri Rudarju.

Košarkarji jutri v Kranju

Na Slovenskem trgu v Kranju bo jutri potekal četrti kvalifikacijski turnir Samsung državnega prvenstva v košarki 3 x 3.

Vilma Stanovnik

Ljubljana – Samsung državno prvenstvo v košarki 3 x 3 se je v Ljubljani začelo 10. junija, na njem pa je v vseh kategorijah nastopilo blizu devetdeset ekip. V velikem finalu je v moški članski konkurenci slavila ekipa 3 x 3 Piran, ki je v finalu premagala branilce naslova, ekipo 3 x 3 Kranj. Drugi kvalifikacijski turnir je bil nato v Velenju, kjer se je zbralo 64 ekip. V članski kategoriji se je med dvanajstimi ekipami končne zmage veselila ekipa 3 x 3 Kranj, ki je v finalu ugnala moštvo 3 x 3 Ljubljana East.

Prejšnji konec tedna pa je v Piranu na Tartinijevem trgu potekal tretji kvalifikacijski turnir. Turnirja so se udeležile le moške ekipe, in sicer v petih kategorijah. Organizatorjem jo je v Piranu malce zagodlo vreme, zato je bil tudi prvotno v soboto načrtovan turnir prestavljen na nedeljo. V nedeljo pa so bili zaradi dežja finalni obračuni odigrani v dvorani v Luciji. Končne zmage so se veselili košarkarji ekipe 3 x 3 Piran. V finalu so bili Pirančani boljši od moštva Kerovi.

V točkovanju za finalni turnir so trenutno v vodstvu zmagovalci turnirja v Piranu 3 x 3 Piran, z enakim številom točk pa je na drugem mestu ekipa 3 x 3 Kranj. Tretji je Navigator Pub.

Četrti oziroma zadnji kvalifikacijski turnir bo na sporedu jutri, 15. julija, v Kranju. Od 9. ure naprej se bodo za nove točke v boju za uvrstitev na zaključni turnir Samsung državnega prvenstva potegovale ekipe v sedmih kategorijah. Poleg zmagovalcev bodo na turnirju okronali tudi najboljšega zabijalca (Grosbasket) in strelca izza črte za tri točke (Telekom). Najboljše ekipe se bodo uvrstile v veliki finale, ki bo potekalo 13. avgusta na Pogačarjevem trgu v Ljubljani.

Turnir v Kranju hkrati prinaša zadnjo vstopnico za FIBA Samsung Challenger Ljubljana, kamor so od slovenskih ekip že uvrščeni 3 x 3 Piran, 3 x 3 Kranj, 3 x 3 Ljubljana in 3 x 3 Ljubljana East. Ta turnir bo 18. in 19. avgusta potekal na Kongresnem trgu.

Rekord in odlični rezultati kegljačev

Na evropskem prvenstvu v steznem kegljanju za slepe in slabovidne so slovenski reprezentanti odlično nastopali in domov prinesli tudi medalje.

Vilma Stanovnik

Kranj – »Čestitam vsem vam športnikom pa tudi trenerjem in spremljevalcem, ki ste vsak posebej in vsi skupaj poskrbeli za nove odlične rezultate. Ker sem tudi sam kegljač, se dobro zavedam, da je za uspeh potrebno sodelovanje in dobro delo vseh. Zato vam želim, da še naprej delate, kot ste do sedaj – in zagotovo se bomo še veselili vaših odličnih rezultatov,« je na sprejemu članov Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj v Gostili Arvaj poudaril kranjski podžupan Boris Vehovec.

Od 28. maja do 3. junija je namreč v Apatinu v Srbiji potekalo 17. evropsko prvenstvo v steznem kegljanju za slepe in slabovidne. Z vrhunskimi rezultati so se domov vrnili tudi člani Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj. Marjan Žalar in Jože Lampe sta osvojila srebrno medaljo, v kombinaciji in finalu je Marjan Žalar osvojil še dve zlati medalji ter s 791 podrtimi keglji dosegel nov evropski rekord, Jože Lampe pa še eno zlato medaljo v mešanem tandemu. V ženski konkurenci je Slovenska ekipa zasedla tretje mesto, članica ekipe pa je bila tudi Alojzija Pirc.

Uspešni kegljači in predstavniki Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj so se pri Arvaju srečali s kranjskim podžupanom Borisom Vehovcem. / Foto: Primož Pičulin

»Rad bi se zahvalil za sprejem, predvsem pa me veseli, da imajo pri Mestni občini Kranj razumevanje tudi za naš šport in da spoštujejo rezultate naših kegljačev. Želim si, da bi tako ostalo tudi vnaprej, in upam, da nam bo občina z razumevanjem naših problemov poskušala pomagati še naprej,« je povedal predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj Emil Muri.

»Naša letošnja ekspedicija v Apatin je skupaj štela 17 predstavnikov, od tega je bilo 13 kegljačev, štirje pa smo bili spremljevalci. Domov smo sicer prinesli manj medalj kot lani, ko smo jih osvojili enajst, vendar pa so letos žlahtnejše. Skupaj smo jih osvojili osem, zame pa so najpomembnejše ekipne. Tako so moški osvojili srebrno, ženske pa bronasto ekipno medaljo. Zelo nas je v kvalifikacijah s prvim mestom presenetil odlični Jože Lampe, ki je sicer nato osvojil četrto mesto. Se je pa izkazal v tandemu s sotekmovalko iz Maribora, saj sta bila najboljša. Izvrstno igro je prikazal Marjan Žalar, ki je postavljal evropske rekorde in navdušil vse po vrsti,« je poudaril vodja državne reprezentance in trener Franci Pirc in dodal, da slepi in slabovidni nastopajo v treh različnih kategorijah: od popolnoma slepih do močno slabovidnih in slabovidnih.

Gorski kolesarji v Cerknem

Cerkno – Z dirko na novi progi v Bike parku Cerkno se ta konec tedna nadaljuje slovenski pokal v spustu z gorskimi kolesi Unior Downhill Cup. Downhill Cerkno bo sploh prva dirka v spustu v Bike parku Cerkno, potem ko so prireditelji iz Športnega društva Pedal dirko pod istim imenom že prirejali nižje nad domačim krajem, nazadnje kot finale slovenskega pokala leta 2012. V Bike parku Cerkno so za to priložnost pripravili novo progo, dolgo 1700 m z višinsko razliko 340 m. Proga je hitra in atraktivna, s skalnatim odsekom, zahtevnimi skoki in ciljem na parkirišču ob spodnji postaji sedežnice Počivalo. Poleg točk serije in točk za lestvico mednarodne kolesarske zveze UCI (dirka 2. kategorije) bodo tokrat na voljo tudi kolajne in naslovi 26. državnega prvenstva Slovenije v spustu. Jutri se prosti trening začne ob 10. uri, uradni trening bo potekal med 14. in 18. uro. V nedeljo se polfinalni nastop začne ob 12. uri, finalni pa ob 14.30. Poskrbljeno bo tudi za zabavo, saj bodo jutri po 18. uri na prizorišču nastopili Pigs Parlament, punk-ska-hardcore metalci iz Brd.

Plavalci na mednarodnem mitingu v Radovljici

Radovljica – Na olimpijskem bazenu v Radovljici bo ta konec tedna potekal tradicionalni, letos že 41. mednarodni plavalni miting Telekom Slovenije 2017. Začel se bo jutri ob 9. uri s predtekmovanji, finalni obračuni pa bodo ob 18. uri. Še prej bo ob 17.45 slovesno odprtje tekmovanja, ob tem pa bo uspešno plavalno kariero uradno zaključil Robert Žbogar, plavalec Plavalnega kluba Gorenjska banka. Tudi nedeljski spored se bo začel s predtekmovanji ob 9. uri in začetkom finalnih nastopov ob 18. uri

Naši odbojkarji najviše doslej

Kranj – Ta teden je evropska odbojkarska zveza CEV objavila najnovejšo lestvico, na kateri slovenska moška reprezentanca zaseda visoko deveto mesto. Slovenski odbojkarji so v primerjavi s prejšnjo lestvico pridobili dve mesti in tako visoko v razvrstitvi doslej še niso bili. Prvo mesto še naprej zasedajo Francozi, Rusi so na drugem mestu zamenjali Italijo, ki je zdaj četrta, tretji so Srbi. Naša dekleta na najnovejši lestvici zasedajo 21. mesto in so napredovala za dve mesti. Za najmočnejšo evropsko reprezentanco še naprej veljajo Rusinje, druge so Srbkinje, na tretjem mestu pa so z enakim številom točk Italijanke in Nemke.

Brez subvencij bi težko shajali

»Če bi država ukinila subvencije za planinsko pašništvo, bi na marsikateri planini opustili pašo,« je dejal kmetijski svetovalec Matjaž Meglič na srečanju predstavnikov pašnih in agrarnih skupnosti na planini Pungrat.

Cveto Zaplotnik

Del udeležencev srečanja predstavnikov agrarnih in pašnih skupnosti

Jelendol – Kmetijska svetovalna služba, ki deluje na Zgornjem Gorenjskem, vsako leto že po tradiciji pripravi poleti, v času pašne sezone, na eni od planin srečanje predstavnikov agrarnih in pašnih skupnosti z območja jeseniške in radovljiške upravne enote, razen iz Bohinja. Letošnje srečanje je bilo v torek na planini Pungrat. Kot je povedal Andrej Varl iz radovljiške enote kmetijske svetovalne službe, so na srečanje povabili čez petdeset predsednikov in predstavnikov gospodarskih odborov pašnih in agrarnih skupnosti, a vseh je bilo dejansko še precej več, tako da je bila koča agrarne skupnosti na planini pretesna za vse in so številni ostali pred vrati. Medtem ko so lani na srečanju na Ribenski planini razpravljali predvsem o tem, kako naj se agrarne skupnosti preoblikujejo in prilagodijo novemu zakonu, so tokrat dali poudarek strokovni temi: travni ruši, ki je na planinskih pašnikih še bolj občutljiva kot na ravnini in v kateri so poleg trav in koristnih zeli tudi pleveli, strupene in invazivne rastline.

Andrej Varl

Peter Potočnik

Na planini Pungrat že po tradiciji pasejo živino kmetje z Brezij (pri Radovljici) in okolice, a planina je na območju tržiške občine. Kmetijski svetovalec in dober poznavalec razmer na tržiških planinah Matjaž Meglič je ob tem dejal, da je na pobočju pogorja Košute šest planin, na katerih se pase okrog devetsto goved, od 250 do 300 ovc in 25 konj. Na tržiških planinah, za razliko od bohinjskih, mleka ne predelujejo v sir in druge izdelke, lahko bi bila to v prihodnje ena od tržnih priložnosti, a je povezana z vlaganji in izpolnjevanjem številnih zahtev. »Če bo država ukinila subvencije za planinsko pašo, bodo na marsikateri planini začeli opuščati pašo,« je dejal Matjaž Meglič in slikovito pripomnil: »Ko takole na planini pogledaš naokrog, je videti lepo: sonček, drevesa, krav'ce na paši ... Le malokdo pa ve, koliko dela se skriva za tem.«

Med tistimi, ki zanesljivo ve, koliko dela je z urejanjem pašnikov in objektov na planini ter s samo pašo, je Peter Potočnik, ki že enaindvajseto leto vodi agrarno skupnost Pungrat. Kot je dejal, je bil na planini dolga leto problem z zagotavljanjem vode za živino. Težave so rešili tako, da so vgradili cisterne, v katerih imajo v primeru, če so vse polne, na zalogi 65 tisoč litrov vode, kar jim ob dotoku vode iz studencev zagotavlja normalno oskrbo z vodo. V letu 2010 so v agrarni skupnosti vse moči usmerili v gradnjo nove koče, za to so namenili tudi vse subvencije, ki jih za planinsko pašo namenja država. »Če bi subvencije delili med člane, ne bi imeli nove koče,« je dejal Potočnik in dodal, da so pašni upravičenci deležni nekaterih drugih ugodnosti, tako jim agrarna skupnost plača cepljenje živine proti zajedavcem in zavarovanje za primer škode ob prigonu na pašo ali odgonu s paše. Na planini, ki obsega 157 hektarjev površine, od tega je 83 hektarjev pašnikov, se letos pase okrog 130 goved, med njimi sta tudi dva licencirana bika. Pašna obremenitev je ena glava velike živine (GVŽ) na hektar, paša običajno traja od 108 do 110 dni. Živina je od petnajstih kmetov, a kmetje, ki so člani agrarne skupnosti, jo imajo manj kot nečlani. Agrarna skupnost deluje še po starem zakonu, ker za prilagoditev novemu zakonu še niso izvedli dednih postopkov vsaj za polovico deležev.

Agrarna skupnost je na planini v zadnjih letih zgradila novo kočo.

Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je povedala, da je za planinske pašnike značilna zelo pestra travna ruša, a se v njej pojavljajo tudi zelo trdovratni koreninski pleveli, kot so ščavje, plazeča zlatica, japonski dresnik, zlata rozga in potrošnik. Še posebej problematična je čmerika, ki je nevarna tudi za živali. Na nekaterih pašnikih so tudi manj vredne trave, na primer rušnata masnica, ki se v travni ruši zelo hitro širi, a jo živali nerade žrejo. Kemično zatiranje plevelov na planinah ni dovoljeno, treba je uporabiti druge ukrepe, med katere sodijo nizka košnja, nadzorovana paša v čredinkah, paša različnih vrst živali na istem pašniku ...

Medvedje za zdaj še mirujejo

Po oceni Zavoda za gozdove Slovenije je na Gorenjskem deset medvedov, ki pa letos, za razliko od prejšnjih let, doslej še niso povzročili večje škode.

Cveto Zaplotnik

Bled, Kranj – Izkušnje preteklih let kažejo, da medvedje na Gorenjskem v spomladanskem času iščejo »sladkobo« v čebelnjakih, potlej, ko se na planinskih pašnikih začne paša, pa napadajo tudi goveda in drobnico. »Letos na Zgornjem Gorenjskem še niso povzročili nobene škode, v dosedanji praksi tega ne pomnim,« je dejal Blaž Černe, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, in dodal, da je k temu verjetno prispeval tudi odstrel problematičnega medveda na primorski strani zelo blizu bohinjske planine Suha – medveda, ki naj bi v zadnjih petih letih na območju bohinjskih gora pokončal okrog dvajset goved in še več glav drobnice. O ugodni sliki poročajo tudi s Spodnje Gorenjske. Kot je povedal Miran Hafner, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v kranjski območni enoti zavoda za gozdove, so medveda sledili v Kokri, sicer pa naj bi letos januarja in februarja na območju Sovodnja povzročil škodo na silaži. Spomladi so ga dvakrat opazili v lovišču Škofja Loka, vendar škode ni povzročil.

V lovišču Selca so zaznali tudi prisotnost volka, v loviščih Selca in Železniki pa prisotnost risa.

V zavodu za gozdove vsako leto na podlagi opažanj in drugih znakov ocenijo število medvedov. Iz ocene, ki so jo izdelali v sodelovanju z lovskimi organizacijami, je razvidno, da naj bi bilo v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju v času med 6. februarjem in 5. majem deset različnih medvedov. »Od leta 2001, odkar organizirano spremljamo številčnost medvedov, je bilo v letošnjem spomladanskem obdobju ugotovljeno eno najvišjih števil prisotnosti rjavega medveda na Gorenjskem,« so v zavodu zapisali v oceno številčnosti in dodali, da je v zadnjih letih vse pogostejše pojavljanje večjih medvedov in medvedk z mladiči. Najmanj osem medvedov naj bi bilo v opazovanem obdobju na območju Jelovice in Spodnjih Bohinjskih gora in najmanj trije na območju Poljanske doline in Dolomitov, pri tem pa je verjetno, da se kateri od teh medvedov pojavlja na obeh območjih. Na območju Jelovice in Spodnjih Bohinjskih gora naj bi prisotnost medveda zaznali v loviščih Stara Fužina, Bohinjska Bistrica, Nomenj - Gorjuše, Selca, Sorica, Železniki, Jošt - Kranj, Kropa in Triglav, na območju Poljanske doline in Dolomitov pa v loviščih Gorenja vas, Poljane, Škofja Loka in Žiri, kjer naj bi se zadrževal tudi medved, za katerega je bilo lani izdano dovoljenje za izredni odstrel, a ni bil uplenjen.

Medved je letos v Kokri povzročil nekaj škode na manjšem čebelnjaku.

Ameriški sklad kupil Merkur

1. stran

Prodaja Merkurja trgovine je potekala vzporedno s prodajo trinajstih Merkurjevih trgovskih centrov, ki jih ima družba Merkur trgovina v najemu in so v lasti družbe Heta Asset Resolution, slabe banke nekdanje avstrijske banke Hypo. Po poročanju časnika Delo naj bi se ameriški sklad HPS Investments Partners že dogovoril za nakup teh trgovskih centrov po ceni 49 milijonov evrov, zelo resno pa naj bi se zanimal tudi za družbo Merkur nepremičnine, ki se je prav tako izločila iz stare-

Ta teden se je z nezavezujočim zbiranjem ponudb na podlagi neposrednih pogajanj začela tudi prodaja Big Banga. / Foto: Tina Dokl

ga Merkurja. Merkur nepremičnine imajo namreč v lasti tudi nekaj trgovskih centrov (tudi poslovno-skladiščni kompleks v Naklem ter trgovska centra na Primskovem v Kranju in Jesenicah), katerih najemnik je Merkur trgovina. Kdaj se bo začel postopek prodaje Merkurja nepremičnin, ki je v večinski lasti DUTB, lastnici pa sta še Heta in Gorenjska banka, ni znano.

Merkur trgovina je lani obseg prodaje povečala za tri odstotke. Ob več kot 212 milijonov evrov prihodkov od prodaje se je izraziti izboljšala donosnost poslovanja: dobiček iz poslovanja (EBIT), ki je v letu 2015 znašal 3,3 milijona evrov, je dosegel 7,2 milijona evrov, čisti dobiček pa je z 2,9 zrasel na 5,9 milijona evrov.

Ta teden se je začela tudi prodaja celotnega deleža trgovca hišne in zabavne elektronike ter bele tehnike Big Banga, na katerem imata ločitveno pravico upnika Banka Koper (na 45-odstotnem deležu) in DUTB (na 55-odstotnem deležu), ki sta želela Big Bang najprej prodati izvensodno, vendar prodaje nista realizirala. Oba se zdaj strinjata s predlogom stečajne upraviteljice Simone Goriup, da trgovsko podjetje poskusijo prodati z nezavezujočim zbiranjem ponudb na podlagi neposrednih pogajanj, s tem pa je soglašalo tudi kranjsko sodišče.

Domel lani posloval rekordno

Družba Domel Holding, edina lastnica Domela iz Železnikov, bo konec meseca delničarjem, to so zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci, izplačala manjši del lanskega bilančnega dobička, ki je znašal devet milijonov evrov.

Ana Šubic

Železniki – Za izplačilo dividend bodo namenili nekaj več kot 385 tisoč evrov oz. 75 centov bruto na delnico, so delničarji na predlog uprave sklenili na nedavni skupščini družbe. Preostali bilančni dobiček v višini skoraj 8,7 milijona evrov ostaja nerazporejen. Delničarji so upravi pod vodstvom Jožice Rejec podelili tudi razrešnico za poslovno leto 2016 in jo pooblastili, da v naslednjih osemnajstih mesecih odkupi do 51.421 lastnih delnic oznake A in B po ceni od 9 do 15 evrov, katerih skupni delež ne sme skupaj z drugimi lastnimi delnicami presegati 10-odstotnega deleža osnovnega kapitala družbe. Za revizorja za leto 2017 so potrdili družbo Baker Tilly Evidas iz Ljubljane.

Obseg prodaje v Skupini Domel je sicer lani znašal rekordnih 123 milijonov evrov, kar je približno 17 odstotkov več kot v letu 2015, leto pa so končali z devetimi milijoni dobička. Matično podjetje Domel je imelo 117 milijonov evrov prihodkov, tovarna na Kitajskem pa je realizirala za šest milijonov evrov prodaje. Rast so beležili na vseh programih, največ pa na programih za avtomobilsko industrijo. Za investicije so namenili več kot 23 milijonov evrov, med drugim so odkupili in temeljito obnovili prostore na Trati, v katere so že preselili oddelka avtomatskih stiskalnic in nabrizgavanja plastične izolacije na statorske in rotorske pakete, do konca leta pa načrtujejo še selitev brizgalnice za duroplaste. Število zaposlenih so lani povečali za več kot 130 in se že bližajo skupni številki 1200. Letošnja rast ne bo tako visoka kot lani, saj se jim nekateri projekti iztekajo, novi pa bodo v serijsko proizvodnjo prišli malo kasneje, so še napovedali.

Na Brniku za petino več potnikov

Na ljubljanskem letališču so v prvi polovici leta zabeležili izrazito rast prometa.

Ana Šubic

Zgornji Brnik – Na ljubljanskem letališču so v prvi polovici leta v primerjavi z lanskim istim obdobjem zabeležili tako rast števila potnikov kot tudi rast pri premikih letal in letalskem tovoru.

Po podatkih družbe Fraport Slovenija, ki upravlja letališče, so letos oskrbeli skoraj 723 tisoč potnikov oz. 20,8 odstotka več kot v prvi polovici lanskega leta. Kot navajajo, tolikšna rast pomeni nadaljevanje pozitivnih trendov s konca lanskega in z začetka letošnjega leta, visoko stopnjo rasti pa so ob polletju zabeležili tako pri domačem kot pri tujih prevoznikih. Slednji so v primerjavi s prvo polovico leta 2016 prepeljali kar 33,3 odstotka potnikov več, kar je posledica krepitve mreže letalskih povezav; nazadnje je aprila povezavo med Ljubljano in Amsterdamom vzpostavil nizkocenovni prevoznik Transavia. Najbolj priljubljena destinacija letošnjega leta je bil London (114.915 potnikov), sledita Frankfurt in Instanbul.

Število premikov letal ob polletju je znašalo 11.965 oz. 11,9 odstotka več kot v istem obdobju lani. Letalski tovor se je povečal za 13,5 odstotka, bilo ga je 5652 ton.

»Rast prometa je predvsem posledica krepitve mreže letalskih povezav in povečevanja prometa tako domačega kot tujih prevoznikov, ugodne gospodarske klime in vse večje prepoznavnosti Slovenije kot turistične destinacije. V poletnih mesecih bodo k rasti prispevali tudi čarterski poleti, ki letos ljubljansko letališče povezujejo s 23 destinacijami,« so še pojasnili.

Na borzi porast delniških tečajev

Indeks SBI TOP se je v enem letu zvišal za nekaj več kot šestnajst odstotkov.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Ljubljanska borza vrednostnih papirjev je v znamenju bika, to je porasta delniških tečajev. Indeks SBI TOP se je v enem letu, med lanskim in letošnjim 30. junijem, zvišal s 683,47 na 796,4 točke, to je za 16,5 odstotka, samo v letošnji prvi polovici leta je porasel skoraj za 11 odstotkov. Tečaj Petrolove delnice se je v enem letu zvišal za dobrih 42 odstotkov, tečaj Intereurope je glede na pretekle vrednosti še vedno na nizki ravni, a se je njegova vrednost v enem letu več kot podvojila, vrednost delnice Luke Koper se je zvišala za tretjino in delnice Telekoma Slovenije skoraj za četrtino, tečaj delnice Krke je bil ob koncu letošnjega junija celo nižji kot pred enim letom, občutno se je znižala vrednost delnice Mercatorja.

Tečaji delnic prve kotacije

Delnica	tečaj (v evrih)		
	30. 6. 2016	30. 12. 2016	30. 6. 2017
Gorenje	6,251	5,995	6,300
Intereuropa	0,870	1,180	1,911
Krka	57,15	52,90	55,00
Luka Koper	22,900	25,00	30,50
Mercator	77,01	68,00	41,00
Petrol	263,60	325,00	375,00
Pozavarovalnica Sava	14,390	13,22	15,11
Telekom Slovenije	68,82	71,10	85,00
Zavarovalnica Triglav	22,380	23,20	25,00
Indeks SBI TOP	683,47	717,59	796,40

Druga sodba v korist kreditojemalcev

Kranj – Po prvi pozitivni odločbi Višjega sodišča v Mariboru v zadevi kreditojemalca v švicarskih frankih pretekli teden, ko je odločilo, da valutno tveganje, ki ga prevzame potrošnik, ne more biti neomejeno, ampak mora biti zaščiten pred pretiranim porastom obveznosti, je ta teden isto višje sodišče izdalo še drugo sodbo v korist kreditojemalcev v švicarskih frankih, so sporočili iz Združenja Frank. Višje sodišče je namreč razveljavilo sodbo prvostopenjskega sodišča, ker je pri njej sodeloval sodnik, ki bi moral biti izločen zaradi domnevne povezanosti z bankirji, saj je njegova žena zaposlena na vodilnem mestu v NKBM. Tudi tokrat je višje sodišče prvostopenjsko sodišče, ki mora zadevo še enkrat obravnavati, izrecno opozorilo, da mora v ponovljenem sojenju posebej tehtno presojati o enakopravnosti strank oziroma o sorazmernosti glede obsega prejetega in povrnjenega kredita. Takšno navodilo je v skladu s stališči, za katera se ves čas zavzemajo v Združenju Frank.

Delničarjem Krke dividende

Kranj – Delničarji Krke so se na četrtkovi skupščini seznanili z lanskim poslovanjem družbe, sklepali pa so tudi o uporabi bilančnega dobička za leto 2016, o pooblastilu upravi za pridobivanje in odsvojitev lastnih delnic in o spremembah v nadzornem svetu. Krka je ob koncu lanskega leta imela 142,6 milijona evrov bilančnega dobička, po sklepu skupščine ga bo 88,6 milijona evrov namenila za dividende, 27 milijonov evrov za druge rezerve iz dobička, enak znesek dobička pa bo prenesla v naslednje poslovno leto. Delničarji bodo prejeli 2,75 evra (bruto) dividende na delnico, družba pa jim jo bo začela izplačevati 20. julija. Do dividende bodo upravičeni vsi, ki bodo dan prej, torej 19. julija, vpisani v delniški knjigi kot imetniki delnic.

MERKUR nepremičnine

VABILO K ODDAJI ZAVEZUJOČIH PONUDB ZA NAKUP NEPREMIČNIN

> zemljišča v industrijski coni Naklo v skupni velikosti več kot 45.000 m²
> zemljišča in skladišča v poslovno industrijski coni Hudinja Celje v skupni velikosti več kot 90.000 m²

Vabilo v celotnem obsegu je objavljeno na spletnih straneh www.merkurnepremicnine.si.

Doma naletel na »prodajalko«

Simon Šubic

Kranj – Kranjski policisti so v sredo prejeli nenavadno prijavo občana. Ko se je ta v dopoldanskih urah vrnil domov, je v stanovanjski hiši zalotil neznano žensko, ki mu je v prodajo takoj začela ponujati stvari. Policistom je razložil, da je bila ženska stara med 40 in 50 let, visoka okoli 165 centimetrov, temne polti in temnih las. Bila je v krilu, preko ramen je imela še črno torbico, v hišo pa je vstopila skozi odklenjena vrata v kleti.

Čeprav niso ugotovili, da bi karkoli ukradla, pa policisti opozarjajo, da gre nedvomno za okoliščino, ki se pogosto pojavlja pri izvrševanju tatvin v stanovanjih in hišah. »Zato apeliramo na lastnike, naj zaklepajo vrata hiš in stanovanj, tudi ko so doma, v odsotnosti naj zapirajo okna, vredne stvari naj pospravijo, ob prodaji ali ponujanju stvari ali storitev od vrat do vrat naj imajo osebe ves čas pod nadzorom, 'posle' pa naj iz previdnosti raje opravijo zunaj objekta,« opozarja Bojan Kos s Policijske uprave Kranj. Občani imajo tudi pravico preveriti, s kom govorijo, v izogib morebitnemu oškodovanju pa naj vedno preverijo še okoliščine takšne prodaje na domu ali nudenja storitev, kot je obstoj podjetja ali organizacije, za katerega oseba trdi, da ga zastopa ali zanj prodaja stvari ipd., je dodal.

Starejši planinec padel vznak

Vršič – Med vzpenjanjem po planinski poti iz Vršiča na Sleme se je pred dnevi poškodoval tujec, ki ga je na tla zbil planinec, ki je pred njim izgubil ravnotežje in padel vznak. Po padcu sta oba ostala na poti. Starejša planinca sta po poti hodila počasi in preblizu eden drugemu, so ugotovili policisti. Razlog, da je prvi planinec izgubil ravnotežje, bi lahko bile tudi povečane obremenitve pri hoji in njegove predhodne težave s koleni, kar je okoliščina, ki sta se je glede na zbrana obvestila policistov oba tudi zavedala. Policisti zato svetujejo, da planinske ture prilagodite svojim psihofizičnim zmožnostim in se izogibate situacijam, ki bi lahko bile nevarne.

Iz reke rešili žensko

Hotavlje – Gasilci s Trebije in Gorenje vasi so v torek zvečer posredovali na Hotavljah, kjer se je ženska utapljala v reki. Iz vode so jo že pred prihodom gasilcev rešili drugi tam prisotni. Gasilci so poškodovani nudili pomoč s kisikom, zavarovali kraj dogodka in pomagali pri prenosu do helikopterja Slovenske vojske, s katerim so jo prepeljali v ljubljanski klinični center. Okoliščine dogodka policisti še preverjajo.

Zasegli ukradene žlebove

Škofja Loka – Na območju Škofje Loke so policisti v četrtek ponoči preverjali prijavo tatvine žlebov s cerkvenega objekta. Pri izvajanju ukrepov so v prometu ustavili in obravnavali osebo, ki je žlebove prevažala v osebnem avtomobilu. Zaradi suma, da predmeti izvirajo iz kaznivega dejanja, so jih policisti zasegli, proti osumljencu pa uvedli postopek.

Pes ugriznil psa

Belca – Na Belci je pred dnevi spuščen pes ugriznil drugega psa in ga poškodoval. Pes, ki je napadel, je bil brez ustreznega nadzora, so ugotovili policisti, ki so lastnico že izsledili in proti njej vodijo postopek zaradi suma kršitve predpisov o zaščiti živali. Skrbnik psa mora namreč zagotavljati fizično varstvo psa, globe za tovrstne prekrške pa se gibljejo vse do 1200 evrov.

»Pozabila« plačati

Bled, Škofja Loka – Neznani storilec je v ponedeljek na javnem kraju na Bledu oškodovanki odtujil žensko torbico z denarjem in drugimi stvarmi, v Škofji Loki pa so policisti obravnavali tatico, ki si je v trgovini nabrala več stvari, nato pa odšla, ne da bi plačala. Namesto računa je zdaj dobila kazensko ovadbo.

Vlomil čez balkon

Komenda – Pred dnevi je neznani storilec skozi balkonska vrata vlomil v stanovanjsko hišo v Komendi. Po pregledu vseh prostorov je s seboj odnesel sto evrov gotovine in bančno kartico. Policisti so pri ogledu kraja zavarovali sledi.

Užaljen zaradi obtožbe

Cerkljanski župan Franc Čebulj je na sodišču zavrnil očitek, da je nevestno opravljal svojo službo, ko je Občina Cerklje s stvarnim vložkom vstopila med družbenike podjetja KNRC, katerega cilj je bil izgradnja medicinskega centra v Šmartnem.

Simon Šubic

Kranj – »Ne priznam in sem užaljen. Tega po 23 letih županovanja nikakor nisem pričakoval,« se je na kranjskem okrožnem sodišču na obtožbo, da naj bi storil kaznivo dejanje nevestnega dela v službi, odzval cerkljanski župan Franc Čebulj. Kranjsko sodišče je namreč v sredo razpisalo predobravnavni narok zoper Rajka in Dorotejo Sjekločo, priznanega kardiologa Matjaža Bunca in Franca Čebulja zaradi domnevnih nezakonitosti pri vstopu Občine Cerklje med družbenike podjetja KNRC, razvoj, diagnostika in zdravljenje, ki naj bi ob domu starostnikov Taber v Šmartnem odprlo tudi sodoben medicinski center za zdravljenje bolezni srca in ožilja. Medtem ko so dom Taber uspešno zgradili z občinskim in evropskim denarjem ter ga decembra 2015 tudi slovesno odprli ob prisotnosti predsednika republike Boruta Pahorja in ljubljanskega nadškofa Stanislava Zoreta, pa so se načrti z medicinskim centrom klavrno izjalovili.

Kranjsko tožilstvo Rajku Sjekloči in priznanemu kardiologu Matjažu Buncu, sicer bratu evropske komisarke Violete Bulc, očita storitev kaznivih dejanj poslovne goljufije in overitve lažne vsebine, slednjega pa je obdolžena tudi Doroteja Sjekloča. Do storitve poslovne goljufije naj bi prišlo, ker naj bi Rajko Sjekloča in Matjaž Bunc konec leta 2011 cerkljanskega župana prepričala, da je podjetje KNRC, ki sta ga ustanovili njuni podjetji Mediplan in Strokovnost, zmožno zgraditi medicinski center v Šmartnem, zato je Čebulj občinskemu svetu predlagal, naj odobri stvarni vložek Občine Cerklje v KNRC. Šlo je za 109 tisoč evrov vredno zemljišče v kompleksu doma Taber v Šmartnem, s čimer bi občina pridobila skoraj 15-odstotni delež v KNRC. Cerkljanski občinski svetniki so 21. decembra 2011 tak sklep tudi potrdili, pri čemer naj bi jih na tisti seji Sjekloča in Bunc zavedla, da ima KNRC že zagotovljena sredstva za izvedbo projekta, čeprav naj bi vedela, da to ni res, menda pa nista bila izdelana niti finančni in poslovni načrt. Rajko in Doroteja Sjekloča ter kardiolog Bunc naj bi poleg tega spravili v zmoto notarko z lažnim dokazovanjem, da sta družbi Mediplan in Strokovnost vplačali vsaka po 307 tisoč evrov finančnega vložka v KNRC, tako da je osnovni kapital družbe narasel na 621.500 evrov, čeprav ga dejansko nista. Cerkljanski župan pa je obdolžen nevestnega dela v službi, ker naj ne bi ravnal kot dober gospodar, saj ni predhodno preveril, ali so sploh zagotovljeni finančni pogoji za investicijo v medicinski center.

Cerkljanski župan Franc Čebulj pred domom Taber, ob katerem je podjetje KNRC nameravalo zgraditi sodoben medicinski center. / Foto: arhiv GG

Z očitanimi kaznivimi dejanji naj bi obdolženi Občini Cerklje, ki je sicer iz KNRC leta 2013 izstopila, povzročili za slabih 109 tisoč evrov škode, kar pa je Franc Čebulj v sredo za Gorenjski glas zanikal. »Občini v tej zadevi ni nastala nobena škoda, saj je omenjeno zemljišče še vedno v njeni lasti in je trenutno tudi naprodaj,« je zatrdil. Njegov zagovornik Dušan Csipö je pripomnil, da prav odsotnost oškodovanja pomeni tudi odsotnost kaznivega dejanja.

Predobravnavni narok so v sredo izvedli le zoper Čebulja, ki je edini od obdolženih stopil pred sodnico Mileno Turuk, in soobdolženega Bunca, ki ga je na sodišču zastopal zagovornik. Predobravnavni narok zoper Rajka in Dorotejo Sjekločo bodo izvedli ločeno po sodnih počitnicah.

Iztirilo se je šest vagonov

1. stran

Vzdrževalnim službam, ki so še včeraj s tirov odstranjevale poškodovane vagone in sanirale nastalo škodo, je sicer uspelo zagotoviti, da sta nočna vlaka v Švico in Nemčijo iz srede na četrtek že peljala po veljavnem voznem redu.

Tovorni vlak, ki je bil na poti z Jesenic v Ljubljano, se je iztiril v torek nekaj pred 18. uro pod nadvozom Ljubljanske ceste v neposredni bližini kranjske železniške postaje, vzrok za nesrečo pa policija in pristojna preiskovalna komisija Slovenskih železnic še vedno ugotavljata. Iztirilo se je pet vagonov daljše tovorne vlakovne kompozicije, eden od njih se je tudi zagozdil pod nadvozom Ljubljanske ceste čez železniško progo. Ker je obstajala verjetnost poškodbe mostu, so policisti za ves promet zaprli Gaštejski klanec, znova pa so ga odprli šele naslednje dopoldne okoli 9. ure. Pri iztirjenju je prišlo tudi do pretrganja električnih vodov, zato so kranjski poklicni gasilci takoj poskrbeli za ozemljitev. V nesreči se ni nihče poškodoval, so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Vsaj trije od šestih iztirjenih vagonov so popolnoma uničeni. / Foto: Tina Dokl

V Slovenskih železnicah so pojasnili, da je v nesreči nastala velika gmotna škoda, vendar pa njene višine še ne morejo podati. »Vsaj trije tovorni vagoni so popolnoma uničeni, poškodovana pa je tudi železniška infrastruktura. Informacij, kaj je vzrok včerajšnje nesreče, za zdaj še nimamo, ker preiskava izrednega dogodka še poteka,« je pojasnil Janez Krivec iz Slovenskih železnic. »V sredo zvečer sta bila za dizelsko vleko odprta dva tira na železniški postaji Kranj, tako da se tovorni promet mimo postaje odvija z dizelskimi lokomotivami,« je še dodal.

Ta čudoviti svet metuljev

V Galeriji Atrij v Tržiču je na ogled razstava fotografij dnevnih metuljev Slovenije avtorja Stanislava Čičerova. Ste vedeli, da ima lahko samica našega največjega metulja, velikega trepetlikarja, čez krila kar devet centimetrov? Ali da metulji različnih vrst, razen redkih izjem, ne morejo imeti potomcev? Pelargonijev bakrenček je leta 2008 priletel iz Južne Afrike prek Balearov na naš Kras in vse do Škofje Loke. In jadralec, ta je pa zares pravi uživač ...

Suzana P. Kovačič

Stanislav Čičerov, ki je čas za občudovanje in preučevanje metuljev v čudoviti slovenski pokrajini našel šele po upokojitvi, je tudi član Društva za proučevanje in ohranjanje dnevnih metuljev Slovenije. Fotografije, ki jih lahko vse do septembra občudujemo na razstavi v Galeriji Atrij, je posnel v preteklih štirih letih. Med več kot sto petdesetimi izleti po Sloveniji jih je nastalo več kot dvajset tisoč. Na razstavi je izbor posameznih vrst dnevnih metuljev, ki očarajo s svojo lepoto. Metulji so naši tihi sopotniki, njihova odsotnost – žal so čedalje bolj ogroženi – pa opozarja na slabšanje naravnega okolja. »Na razstavi je predstavljenih 28 metuljev, ki so na rdečem seznamu ogroženih živalskih vrst in so zaščiteni z zakonom. Metulji nimajo samo naravnih sovražnikov v okolju, kot so npr. pajki. Ne boste verjeli, ampak kar sto milijonov evrov znaša letni promet z metulji med zbiralci. Sam nisem hotel metuljev zbirati na način, da jih morim in zbiram, ampak jim dajem, pojem slavo na fotografijah,« je na predavanju po odprtju razstave dejal Čičerov.

Foto: S. Čičerov

Svetlolisi rjavčki (Erebia euryale) se ta čas okoli planine Dolga njiva množično pojavljajo. Na fotografiji sta samici med hranjenjem na osatu.

Foto: S. Čičerov

Zlati cekinček (Lycaena virgaureae) je metuljček iz pesmice. Čičerov ga je fotografiral 10. 7. 2017 tik pod planino Dolga njiva na okoli 1350 m. Nad to višino ga težko najdemo.

Rdeči apolon je bil prvi zaščiten

Prvi v Evropi zaščiteni metulj je bil rdeči apolon, ki je bil tik pred izumrtjem. Na Bavarskem so ga zaščitili leta 1835, pri nas 1921. »Zakaj je tako redek? Pri nas živi kar šest podvrst in zbiralci so hoteli imeti vseh šest podvrst v svojih zbirkah. Žal je ta metulj tako počasen, da ga lahko z mrežo metuljnico ujameš v letu. V zadnjih letih ga na srečo spet pogosteje opazimo, sam sem ga fotografiral nazadnje v Zadnji Trenti, nekoč pa je letal tudi v Bohinju.« V Sloveniji je uradno 181 dnevnih metuljev, v Evropi 440, nočnih pa bistveno več. »Če upoštevamo velikost držav, smo v Evropi čisto v vrhu po pestrosti dnevnih metuljev. Vendar od teh 181 šest vrst sploh ne vidimo več. Najpogostejši slovenski dnevni metulj je navadni lešnikar. Na Gorenjskem je npr. okolje Dovžanove soteske rajsko za metulje. No, da bom pa ujel v fotografijo še kakšnega več, npr. triglavskega rjavčka, pa bom moral pod Triglav na Planiko.«

Stanislav Čičerov živi v Ljubljani, a izhaja s Pristave pri Tržiču. / Foto: Tina Dokl

Ali metulji lulajo?

»Seveda,« se nasmeji Stanislav Čičerov in pokaže zgovorno fotografijo metulja z lužico. Metulji tudi slišijo. Gorski rjavček, ta pa ima posluh za glasove; v fotografijo je celo jato teh rjavčkov Čičerov ujel na planini Železnici nad Martuljkom in ob njegovem vzkliku navdušenja so vsi zatrepetali s krili. Sedem vrst slovenskih metuljev preživi zimo, med njimi so citronček, rdeči admiral, tudi pogrebec. Pogrebec ima značilni rjavordeči žalni plašč z bledorumenim robom. Sicer metulje delijo v šest večjih družin: pisančke, šekavčke, lastovičarje, debeloglavčke, beline in modrine.

Nor na sivko

Metulji imajo zanimiva imena, kot so temni poplesovalec, ki poskakujoče leti in je nor na sivko, če jo le najde, ali pa jadralec zato, ker zelo rad jadra. Kras je njegov dom. Šetrajev sleparček je dobil ime po tem, ker rad poseda na šetraju. »A zakaj sleparček, tega ne vem,« je dejal Čičerov, ki mu ne gre v račun, zakaj se nekateri metulji imenujejo še lepi, če so pa vsi lepi. Npr. lepi brezar ali pa veliki lepotec. »Imamo tudi katančevega selca, ki nima nobene zveze z nogometnim trenerjem Srečkom Katancem (smeh). Katanec je neka rastlina, gostiteljica gosenic tega metulja.«

»Če kdaj vidite samičko z zadkom obrnjenim navzgor, to ne pomeni, da vabi samčka k sebi. To pomeni ''nimaš šans''. Metulji različnih vrst, razen redkih izjem, kot sta sinji in kraški modrin, med sabo tudi ne morejo imeti potomcev,« je pojasnil Čičerov. Zanimivo, ampak večji kot so metulji, krajši čas živijo. Največji živi samo štirinajst dni. In obratno. Majhni modrini živijo tudi po dva meseca. In kako sploh ločimo samčka od samice? »Samičke imajo večinoma malce debelejše zadke, že zaradi reproduktivnih organov.« Pa ste vedeli, da je družabno življenje metuljev izredno nekonfliktno? Radi se družijo, med njimi tudi ni izrazitega rivalstva. Res pa je, da nekateri branijo svoj teritorij.

Aktualno

Novi častni občan Železnikov Janez Ferlan je najbolj ponosen na »turn« na Prtovču. **Stran 18**

Pogovor

Miha Katrašnik iz Verja je ob rezultatih letošnje mature ostal brez besed. **Stran 19**

MultiKulti

Južnokorejka Sun Woo Irgl si je skupaj z družino ustvarila dom v Kranju. **Stran 20**

Od petka do petka

Premierja Slovenije in Hrvaške Miro Cerar in Andrej Plenković pričakovano nista zbližala stališč o uresničevanju arbitražne razsodbe o meji. / Foto: Gorazd Kavčič

Direktorica TV Slovenija Ljerka Bizilj je uspešno prestala ponedeljkovo glasovanje o njeni razrešnici, ki jo je predlagal generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc. / Foto: Tina Dokl

Foto: Simon Šubic

Grad Podčetrtek lastniki prodajajo kar na spletnem portalu bolha.com. S prodajo bi radi iztržili 370 tisoč evrov.

Vsak na svoji strani

Tudi po sredinem srečanju premierjev Mira Cerarja in Andreja Plenkovića imata Slovenija in Hrvaška nasprotni stališči do uresničevanja arbitražne odločbe o meji med državama.

Simon Šubic

Premierja vsak na svojem bregu

Prvič po razglasitvi sodbe arbitražnega sodišča o meji med Slovenijo in Hrvaško sta se v sredo v Ljubljani srečala predsednika slovenske in hrvaške vlade Miro Cerar in Andrej Plenković, kar pa ni prineslo nobenega napredka pri zbliževanju stališč glede spoštovanja in implementacije arbitražne sodbe. Cerar je tako v pogovorih vztrajal, da je sodbo treba uresničiti, Plenković pa je zgolj ponovil že znano stališče, da sodba za Hrvaško ni zavezujoča. Na skupni novinarski konferenci je slovenski premier znova poudaril, da je odločba dokončna in zavezujoča za obe državi, z njo pa je rešeno mejno vprašanje, ki je dolgo bremenilo sosedi. Poudaril je, da je spoštovanje arbitražne odločbe podprla tudi Evropska komisija, ki je imela pomembno vlogo v pogajanjih o arbitražnem sporazumu, prav sklenitev sporazuma pa je Hrvaški omogočila članstvo v Evropski uniji. Pri spoštovanju arbitražne razsodbe gre po njegovih besedah za izraz spoštovanja mednarodnega prava ter zgled za mirno in argumentirano reševanje odprtih vprašanj. »To je pomembno ne le za Hrvaško in Slovenijo, temveč tudi za širšo regijo in Evropo kot celoto, kajti vladavina prava je ena temeljnih civilizacijskih pridobitev in ključna evropska vrednota in je tudi zanesljiv garant miroljubnega sobivanja,« je dejal Cerar. »Za nas je bil na žalost arbitražni postopek nepovratno kontaminiran in korumpiran zaradi delovanja slovenske agentke in slovenskega sodnika,« pa je znova dejal Plenković in dodal, da je Hrvaška v arbitražni proces vstopila v dobri veri z željo, da se reši odprto mejno vprašanje. Kot je poudaril, Hrvaška arbitražne razsodbe ne namerava uresničiti, je pa pripravljena »na pogovore s Slovenijo na politični, strokovni in diplomatski ravni, da bi odprli prostor za rešitev vprašanja meje na kopnem in na morju«. Ob tem je pripomnil, da si ne želijo nobenih enostranskih potez ne na slovenski ne na hrvaški strani. Plenković je Cerarja še povabil septembra v Zagreb, kjer naj bi se pogovarjala o vseh odprtih vprašanjih. Naj dodamo, da je zunanji minister Karl Erjavec že pred sredinim obiskom Plenkovića v Ljubljani dejal, da ne razume, zakaj Plenković sploh prihaja, če se ne namerava pogovarjati o implementaciji sodbe arbitražnega sodišča. »Če bi bil na mestu predsednika vlade, ga sploh ne bi sprejel,« je dejal.

Ljerka Bizilj o(b)stala

Programski svet Radiotelevizije Slovenija v ponedeljek ni podprl predloga generalnega direktorja Igorja Kadunca za razrešitev direktorice televizije Ljerke Bizilj. Za razrešitev je glasovalo 14 od 29 svetnikov, eden premalo. Zaradi takšnega razpleta glasovanja so takoj odstopili predsednik programskega sveta Miran Zupanič ter svetnika Sašo Hribar in Domen Savič. Kadunc je Biziljevi očital, da ni zadostno ukrepala zaradi kršitve poklicnih meril in programskih standardov v televizijskem prispevku o hrvaškem glasbeniku Marku Perkoviću - Thompsonu, ki so ga predvajali v Tedniku. Poleg izvedene zamenjave avtorja prispevka in takratnega urednika Tednika Igorja Pirkoviča je Kadunc pričakoval tudi razrešitev odgovorne urednice informativnega programa televizije Jadranke Rebernikov, za kar pa se Biziljeva ni odločila, ker da njena zamenjava ne bi bila upravičena. Generalni direktor RTV Slovenija je tudi opozoril, da sklepanje pogodb s sodelavci televizije še vedno ni urejeno.

Grad Podčetrtek prodajajo na Bolhi

Ta teden so se slovenski mediji razpisali o novici, da grad Podčetrtek, ki je sicer naprodaj že dvajset let, večinski lastniki zdaj prodajajo kar preko spletnega portala bolha.com po ceni 370 tisoč evrov. Po mnenju Petra Misje, župana občine Podčetrtek, ki je dvajsetodstotna lastnica gradu, je zastavljena cena previsoka, saj je grad v zelo slabem stanju, zato dvomi, da bo prodaja po tej ceni uspela. »Tudi občina kot 20-odstotna lastnica išče kupca gradu, ampak nam to doslej ni uspelo,« je dejal. Osemdesetodstotni delež gradu sicer pripada trem dedičem pokojnega Giorga Žečevića. Njegova vdova živi v Srbiji, dva dediča pa v Londonu. Za nakup gradu se je menda lani zanimal britanski poslovnež indijskega porekla, ki je nameraval grad preurediti v prestižni hotel, a do realizacije posla ni prišlo. Grad Podčetrtek, eden najstarejših gradov v Sloveniji, propada že več desetletij. Temeljito je bil prenovljen leta 1874 in v času po potresu na Kozjanskem leta 1974, občina Podčetrtek pa je leta 2005 poskrbela za obnovo njegove strehe, zato je tudi prejela petinski lastniški delež. Grad je nekdaj stal ob stari državni meji ob Sotli, nasproti Hrvaške oziroma Ogrske. Ime je dobil po četrtem dnevu v tednu, ko je pod grajskim gospostvom potekal v trgu sodnijski in tržni dan.

Slovenci v zamejstvu (568)

Priznanja Slovenske gospodarske zveze

Jože Košnjek

med sosedi

Dve zamejski slovenski gospodarski združenji, Slovenska gospodarska zveza iz Celovca in Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta, že več let uspešno sodelujeta in izvajata tudi nekatere projekte. V sredo, 5. julija, pa so dosedanje sodelovanje in načrte za prihodnost potrdili še s sporazumom, ki so ga podpisali v prostorih podjetja Rutar v Celovcu. Podpisa sta se udeležila tudi slovenski minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc (ministrstvo je bilo pokrovitelj dogodka) in slovenski generalni konzul v Celovcu Milan Predan.

V daleč naokoli poznanem gostišču Mohoritsch v Rikarji vasi / Rueckersdorfu v Podjuni je bilo v soboto, 8., in v nedeljo, 9. julija, živahno. Oba dneva je potekal že peti kulinarični in družabni praznik Od Pirana do Rikarje vasi. Tako kot pretekla leta se je tudi letošnje prireditve udeležilo več tisoč ljudi, ki so uživali ob koroški in primorski glasbi, pesmi in hrani. Slovenska gospodarska zveza iz Celovca, ki je soorganizator prireditve, je v soboto pod geslom »sproščeno in neformalno« povabila v Rikarjo vas tudi svoje člane in nekatere goste. Tako so se članom slovenskega gospodarskega združenja na Koroškem pridružili predsednik Gospodarske zbornice Koroške Juergen Mandl, predsednik Združenja koroških industrialcev Christoph Kulterer, avstrijska poslanka v Evropskem parlamentu Elisabeth Koestinger in župana Pirana in Žitare vasi / Sittersdorfa Peter Bossman in Jakob Strauss.

Osrednji dogodek srečanja članov zbornice je bila podelitev častnih priznanj, s katerimi zbornica odlikuje posebej zaslužne člane, ki že več let uspešno delujejo v čezmejnem prostoru in si prizadevajo za boljše gospodarske in družbene razmere na tej in oni strani meje. Priznanja so prejeli Društvo TEDxKlagenfurt, ki ga vodi Marko Haschej,

Prejemniki častnih priznanj z vodstvom Slovenske gospodarske zveze iz Celovca / Foto: Slovenska gospodarska zveza Celovec

za organiziranje uglednih mednarodnih konferenc na Koroškem, podjetje Conditus in Ema Pogačar za hitro rastoče podjetje na obeh straneh meje in podjetje Mohoritsch Gastronomie GmbH iz Rikarje vasi, ki ga upravlja družina Jernej. Jernejevi si prizadevajo za krepitev turističnega in kulturnega povezovanja v regiji Alpe–Jadran. Njihovo gostišče je znano tudi zato, ker v njem strežejo doma pridelano hrano, saj imajo poleg gostinstva in turizma tudi kmetijo. Podjetje Conditus, ki ga vodi Ema Pogačar, se s svojimi slaščicami vedno bolj uveljavlja tudi na koroškem oziroma avstrijskem trgu.

Po svetu

Hrvaška sebičnost

O mednarodni arbitraži med Hrvaško in Slovenijo, ki se ne moreta sami dogovoriti o meji med državama, je bilo že veliko rečenega. Pa še ni vse jasno. Zato dovolite, da dodam še nekaj bolj osebnih pogledov ...

Miha Naglič

Pogledi in pomisleki

Kapelica na Sv. Nikoli (628 m), najvišjem vrhu otoka Hvara. Sedim v njeni senci in se razgledujem po širni morski pokrajini vsenaokrog. Proti jugu morje, nekaj malih otočkov, v daljavi Korčula. Proti jugozahodu plečati Vis, levo od njega Biševo, desno Svetac, še bolj desno od njega morje, na katerem je legendarni admiral Tegetthoff, po rodu Mariborčan, potopil in odgnal italijansko floto. Proti severu pogled na Brač in Vidovo goro. Če vstanem in grem okoli kapelice, se mi proti vzhodu ponudi pogled na gore nad Makarsko (Biokovo) in na Pelješac ... Rajski morski vrt! In vprašanje: kako more država oziroma njeno vodstvo, ki so mu po naravi in zgodovini zaupane v upravljanje takšne krasote, sosednji Sloveniji odrekati še tisto malo morja med Savudrijo in Piranom! Danes je večina vzhodne obale Jadrana hrvaška, a ni bilo zmeraj tako. Hrvaška ozemlja, ki ga ima danes, nima po (ne)zaslugi raznih Pavelićev in Thompsonov, priborila sta ji ga Hrvat Josip Broz in njegova vojska. Zdaj pa slišim, da imajo v Zagrebu veliko polemiko o predlogu, da bi ukinili Trg Maršala Tita in ga preimenovali. Saj ne rečem: največje zasluge za današnjo Republiko Hrvaško ima osamosvojitveni predsednik Franjo Tuđman, a tudi on je bil svoj čas najmlajši general v Titovi vojski ... Ko takole premišljujem, se spomnim, kako sem se že večkrat razgledoval z Grimalde, vasi in hriba, ki velja za »najlepši vidikovac u Istri«. Tam je bil do svoje smrti za župnika Matija Fortuna, brat moje stare mame po očetu, doma je bil iz fare Ledine pri Žireh. Mimogrede: iz nje je bil tudi duhovnik in pesnik Anton Žakelj - Rodoljub Ledinski, od sedanjih faranov pa sta tu doma gorska kolesarka Tanja Žakelj in letošnji novomašnik Gabriel Kavčič. Vrh Grimalde so cerkev, župnišče, šola in trgovina. Zdaj so vse te hiše prazne, razgled po Istri vseokoli pa je še vedno osupljivo lep. Kar hočem s tem povedati, je to, da Istra do leta 1947 sploh ni bila Hrvaška. V starejših časih je sodila pod Benečane in Habsburžane, v času rapalske meje pod Italijo, Hrvaški jo je pridobil in podaril šele – Tito. Baje ga je Kardelj opozoril na omenjeno zgodovinsko dejstvo, a Vladimir Bakarić je sebično protestiral, nakar je maršal nesoglasje kot vrhovni arbiter pokroviteljsko razsodil, češ da je zdaj itak »vse naše«. Kopensko mejo med republikama so za silo določili, morske pa sploh ne, in zato je ta od junija 1991 tako velik problem. Aktualno nadaljevanko o arbitraži pa poznate ...

Usidrali smo se na morje

Pred leti sem na teh straneh predstavil knjigo zgodovinarke Nadje Terčon Usidrali smo se na morje (Piran, 2015), temeljno delo o zgodovini slovenskega pomorstva. V njej je beseda tudi o tem, kako so Hrvati v prvih letih ustanavljanja Luke Koper in Splošne plovbe Piran sebično in hinavsko nasprotovali težnjam, da Slovenija postane pomorska država. Boris Šnuderl, prvi direktor SPP in poznejši diplomat, je avtorici povedal, kar sledi. »Komaj je prišlo do umiritve napete situacije v odnosu do Italije, že se je pojavila nova napetost, tokrat med hrvaškim in slovenskim pomorstvom zaradi delovanja Splošne plovbe. Moteč je bil vsak element pri vzpostavitvi slovenskega pomorstva, saj bi na ta način izgubili hrvaško jurisdikcijo nad pomorstvom v severozahodni Istri. Pojavlja se vprašanje, če so jo resnično kdaj imeli. Hrvatom najbrž ni ustrezala ideja o novem pristanišču v Kopru, ki bo nadomestilo Trst, ni jim ustrezalo niti novoustanovljeno podjetje. Bili so agresivni in so svoje želje predstavljali kot jugoslovanski interes. Zavzemali so se za to, da Slovenci ostanemo le na našem morju. Bili so proti temu, da bi se Slovenija pomorsko razvijala. Hoteli so, da bi še naprej pluli samo na trabakolah in ribiških čolnih. Ni jim bilo pogodu, da bi Slovenci odpluli na odprto morje, na oceane ... Slovenija bi morala biti po njihovem čim bolj proč od morja. Slovenija je bila zanje moteč element, ker so želeli imeti mejo z Italijo. Z načrtnim in nenačrtnim onemogočanjem rednih postopkov so poskušali čim bolj ovirati začetni zagon ekipe, ki je vzpostavljala slovensko pomorstvo. A mi smo vztrajali, da Hrvatom pokažemo, da smo se usidrali na morje!« – Zgovorno, mar ne!

Brez incidentov

»Naj opozorim, da v času zelo zaostrene retorike med Zagrebom in Ljubljano v zadnjem času ni bilo niti enega incidenta med domačini in slovenskimi turisti. Pred desetimi leti bi se incidenti dogajali vsak drug dan.« To je ob arbitraži izjavil hrvaški filozof Žarko Puhovski. Bo šlo brez incidentov tudi po koncu poletne turistične sezone?

Pogled na Pulj, starodavno mesto in pristanišče. Hrvaška ga je z večino Istre dobila v dar po 2. sv. vojni. / Foto: Wikipedija

Trajekt Marco Polo v reškem pristanišču. To je tudi največje hrvaško tovorno pristanišče, njegov letni pretovor znaša okrog 15 milijonov ton (koprski pa 18). / Foto: Wikipedija

Tako se je na prvomajski paradi v Ljubljani leta 1961 predstavila Splošna plovba Piran, ponos novorojenega slovenskega pomorstva. / Foto: Wikipedija

Da jih ne pozabimo ... (11)

Zaščita s cepljenji

Dr. med. Jurij Kurillo

otroške nalezljive bolezni

Našo mlado (in starejšo) populacijo lahko zavarujemo pred otroškimi nalezljivimi boleznimi samo z rednimi cepljenji. Koledar rednih cepljenj izda vsako leto Ministrstvo za zdravje, po njem pa potem izvajajo obvezna in druga cepljenja otroški dispanzerji po vsej Sloveniji. Navajam seznam za leto 2017 (Ur. list RS št. 33/2006).

Predšolsko obdobje

Prvo leto – 3 mesece: davica, tetanus, oslovski kašelj, hemofilus influence tip B, otroška paraliza (1. odmerek). Neobvezno je cepljenje proti pnevmokoknim okužbam (1. odmerek); od 4 do 5 mesecev: davica, tetanus, oslovski kašelj, hemofilus influence tip B, otroška paraliza (2. odmerek); 6 mesecev: davica, tetanus, oslovski kašelj, hemofilus influence tip B, otroška paraliza (3. odmerek).

Ob tem ali prejšnjem cepljenju neobvezno tudi proti pnevmokoknim okužbam (2. odmerek).

Drugo leto – od 12 do 18 mesecev: ošpice, mumps, rdečke (1. odmerek). Neobvezno pnevmokokne okužbe (3. odmerek); od 12 do 24 mesecev : davica, tetanus, oslovski kašelj, hemofilus influence tip B, otroška paraliza (4. odmerek – revakcinacija).

Pred vstopom v šolo – os 5 do 6 let: ošpice, mumps, rdečke (2. odmerek) in hepatitis B (1. in 2. odmerek).

Šolsko obdobje

Prvi razred (6 let): hepatitis B (3. odmerek); 3. razred (8 let): davica, tetanus, oslovski kašelj (5. odmerek – revakcinacija); 6. razred (od 11 do 12 let): neobvezno cepljenje za deklice – humani papilomavirusi (1. in 2. odmerek).

Ob sistematskem pregledu v srednji šoli

Prvi ali tretji letnik (od 16 do 18 let): tetanus (6. odmerek – revakcinacija).

Navedena cepljenja so v Republiki Sloveniji obvezna (z zakonskimi sankcijami). Nekega cepljenja so lahko začasno oproščeni akutno bolni otroci, o čemer odloča lečeči zdravnik. Določenega cepljenja so lahko za stalno oproščeni zgolj nekateri bolni otroci, o čemer odloča na predlog pediatrov posebna komisija pri Ministrstvu za zdravje.

Angleški podeželski zdravnik Edward Jenner (1749–1823) je prvi na svetu ugotovil, da lahko neko nalezljivo bolezen (recimo koze) preprečimo s predhodnim ustreznim cepljenjem (vakcinacijo).

Aktualno

Najbolj ponosen na »turn« na Prtovču

Novi častni občan Železnikov Janez Ferlan je bil dejaven na različnih področjih, najbolj pa je, kot pravi, ponosen na zvonik cerkve na Prtovču, ki ga je sam prekril s skriljem, za kar je namenil tudi tri tedne svojega dopusta.

Ana Šubic

Čeprav je v utemeljitvi največ besed namenjeno njegovemu 20-letnemu delovanju v lokalni politiki, pa letošnji prejemnik naziva častnega občana Železnikov Janez Ferlan izmed svojih dosežkov naprej omeni zvonik cerkve na Prtovču, ki je po njegovi zaslugi namesto bakrene strehe dobil takšno kot nekoč – skrilnato. »Najbolj sem ponosen na 'turn' na Prtovču, ki sem ga z lastnimi rokami prekril s skriljem od začetka do konca. Delal sem tri tedne med kolektivnim dopustom, od jutra do večera, pri Petričk sem bil pa na hrani,« se spominja 61-letni Ferlan, ki je leta pred tem dosegel tudi povrnitev zvonika župnijske cerkve v Železnikih v prvotno stanje – da je torej prekrit s skriljem. V vodenje projekta obnove zvonika je vložil šeststo ur prostovoljnega dela. Kot svetnik se je trudil tudi za zagotavljanje občinskih sredstev za sofinanciranje obnove sakralnih objektov.

Ferlan je naziv častnega občana za življenjsko delo na gospodarskem in družbenem področju ob občinskem prazniku konec junija prejel na predlog direktorjev Alplesa, Nika in Domela, Župnije Železniki in občinskega odbora SLS. »V politiko sprva nisem hotel iti. V stranke so me vabili že, ko se je začela demokracija, a sem rekel, da ni govora.« Po ustanovitvi Občine Železniki pa so ga v enem tednu prišli vabit iz treh strank, nakar se je vendarle pridružil Slovenskim krščanskim demokratom, postal je tudi predsednik te stranke v Železnikih in jo vodil do združitve s SLS, na čelu katere je bil vse do leta 2013. Kar dvajset let je bil občinski svetnik, od tega 16 let podžupan. Uspešno je vodil volilne kampanje za poslanske in županske kandidate ter za svetniška mesta. »V dvajsetih letih smo dobili vse volitve in logično je, da tisti, ki ne pridejo zraven, postanejo težki nasprotniki,« pravi Ferlan, ki se je moral v preteklosti soočiti tudi z njihovimi očitki. Ti so se pojavili tudi ob njegovi nominaciji za častnega občana. Dati priznanje politiku ni enostavno, meni Ferlan in dodaja, da je šlo za stare očitke, ki jih je v minulih letih večkrat zanikal. »Je pa dejstvo, da so tisti, ki na zadevo gledajo drugače, trdno prepričani, da sem si priznanje zaslužil.«

Kot pravi, je v preteklosti potrošil ogromno energije, da je tistim, ki so ga želeli očrniti, dokazal nasprotno, nato pa se je ob novem letu 2013/14 odločil, da do 60. leta zapusti vse funkcije. To je tudi storil, nato pa se je moral spopasti s hudo boleznijo. »Nekateri pravijo, da zato, ker sem vse odklopil. Tudi to je možno,« je prepričan. V skrbi za svoje zdravje se je odločil, da ne bo več aktiven v lokalni politiki, še vedno pa spremlja dogajanje na vseh področjih in je, kot pravi, tudi na voljo za nasvete.

Še danes rad pove, da mu je v prvem mandatu s povezovanjem s predstavniki vseh strank v občinskem svetu uspelo, da je katoliški Antonov vrtec dobil koncesijo s soglasjem vseh svetnikov. Tudi sicer je bil v času gradnje in začetkov delovanja vrtca nepogrešljiva vez med občino in župnijo. Med dosežki na političnem področju poudarja tudi, da so delitveno bilanco med nekdanjo Občino Škofja Loka in novonastalimi občinami naredili kot drugi v državi, prizadeval si je še za širitev toplovodnega omrežja ...

Ferlanu je še posebej v čast, da so bili med predlagatelji njegovega imenovanja za častnega občana direktorji vseh treh najuglednejših podjetij v Selški dolini. Sam je vso delovno dobo delal v Niku, ki mu je bil izredno pripaden. Kot dolgoletni občinski svetnik in podžupan pa se je močno zavedal pomena uspešnega delovanja železnikarskih podjetij. V času velikih težav Alplesa je kot predsednik Odbora za gospodarstvo in Komisije za industrijo na ministrstvih in občini pripomogel, da se je podjetje izvilo iz primeža ljudi, ki so ga vodili v propad. Po hudih poplavah leta 2007 je dosegel, da so državno finančno pomoč dobila tudi podjetja, kar do takrat zakonsko niti ni bilo možno.

Janez Ferlan / Foto: Andrej Tarfila

Ferlan je ob razglasitvi za častnega občana poudaril, da gre velik del priznanja tudi ženi Marinki, ki mu je vedno stala ob strani pri vseh njegovih aktivnostih. »Treba je upoštevati, da sem oče sedmih otrok in ni bilo lahko usklajevati zahtevne službe v Niku, kjer sem bil direktor proizvodnje, družine in vsega, kar sem počel v prostem času,« je dejal.

Postal je ambasador domačega mesta

Violončelist Miloš Mlejnik, eden vodilnih slovenskih glasbenih umetnikov, ki je v svoji glasbeni karieri nanizal vrsto nastopov doma in na tujem, je ob prazniku občine Škofja Loka prejel naziv častni občan. Uglednejšega ambasadorja si v starodavnem mestu ne bi mogli želeti.

Danica Zavrl Žlebir

Škofjeločan Miloš Mlejnik izvira iz glasbene družine: oče je bil amaterski čelist, ki se je igranja na ta inštrument učil pri solo violončelistu v operi, ko je ta hodil obiskovat sorodnike v Škofjo Loko. Mama je igrala klavir, njen brat je bil komponist, očetova sestrična pevka v operi. Že šestleten je igral violino, a jo je zamenjal za violončelo in že pri enajstih letih je natanko vedel, kaj hoče. Družina je bila tudi športna, že oče je bil smučarski trener in tekmovalec, otroke je za gradom dobro naučil smučanja in tudi Miloš je bil kar uspešen smučar, njegovi učitelji na srednji glasbeni šoli so to razumeli in spodbujali. »Učitelj mi je dejal le, naj pazim na roke. Vedel je namreč, da šport lahko le koristi in da moraš biti kot glasbenik tudi v dobri telesni kondiciji. To se je izkazalo, ko sem kot solist Slovenske filharmonije igral na napornih koncertnih turnejah, ena takih je bila štiridesetdnevna turneja po Ameriki. Tudi svojim študentom povem, naj skrbijo za kondicijo,« o tem pravi Miloš Mlejnik. Sogovornik, ki je letos dopolnil sedemdeset let (Ločani še pomnijo odmeven koncert v Sokolskem domu februarja letos), še vedno honorarno dela na akademiji za glasbo. Po šolanju, ki ga je končal s podiplomskim študijem v Kölnu, se je najprej zaposlil v Slovenski filharmoniji, s katero je igral kot solist na vseh pomembnih turnejah in vsako leto v filharmoničnem abonmaju. Teh časov se spominja kot napornih, a lepih. Že kmalu je vzporedno začel delati tudi na akademiji za glasbo, kjer je z leti vzgojil vrsto odličnih glasbenikov, pravi, da so nekateri že boljši od njega. Kakih petdeset jih je izšolal na ljubljanski akademiji, kakih šestdeset na deželnem konservatoriju v Celovcu. Danes igrajo kot solisti in kot člani simfoničnih orkestrov od Ljubljane do berlinske filharmonije. Bil je tudi vodja številnih poletnih šol za violončelo doma in v tujini. Tudi njegova sedanja družina je glasbena: žena je poučevala solo petje na škofjeloški glasbeni šoli, po njegovih glasbenih stopinjah je krenila hči, ki v Bruslju podiplomsko študira violino, tudi sin se je učil violončelo.

Miloš Mlejnik / Foto: Tina Dokl

Miloš Mlejnik je kot koncertant pogosto gost na domačih in tujih koncertnih odrih, bodisi kot solist z različnimi spremljevalci in orkestri bodisi kot član komornih sestavov. Prvi, ki se mu je pridružil kmalu po študiju, je bil Colegium Musicum v Mariboru, njegov umetniški vodja je bil Janko Šetinc, ki je igral čembalo, poleg njega pa še Igor Ozim, Irena Grafenauer ter Drago Golob, s katerimi so izvedli vrsto uspešnih koncertov. Stalni zasedbi, v katerih še vedno sodeluje, sta kvartet Tartini in trio Arcadia. Koncentriral je domala v vseh državah Evrope, večkrat tudi v Združenih državah Amerike, nastopil je na mnogih uglednih festivalih, med drugim je kot solist igral z orkestrom Slovenske filharmonije v slovitem Carnegie Hallu v New Yorku, leipziškem Gewandhausu in v Schauspielhausu v Berlinu. Letos so ga ob življenjskem jubileju s koncertom počastili njegovi nekdanji učenci, sedaj člani orkestra RTV Slovenija, ki so se zbrali na pobudo Jaka Trilerja in ta dogodek organizirali s pomočjo Glasbene šole Škofja Loka in Občine Škofja Loka.

Miloš Mlejnik je v svoji glasbeni karieri prejel vrsto nagrad. Kaj mu ob njih pomeni naziv častni občan, ki so mu ga dodelili v njegovem domačem mestu? »Največ mi pomeni, da me tudi občani Škofje Loke cenijo in da sem za svoje glasbeno udejstvovanje dobil priznanje od domačega mesta. Kamorkoli grem, vselej omenjam, da sem iz Škofje Loke,« odgovori sobesednik, vesel, da je lahko v univerzalnem jeziku, ki ga predstavlja glasba, širil slavo domačega mesta po svetu.

Pogovor

Ob rezultatih ostal brez besed

Miha Katrašnik

Med letošnjo elito slovenskih maturantov, ki so dosegli vse možne točke pri splošni maturi, se je uvrstil tudi Miha Katrašnik iz Verja, zdaj že nekdanji dijak Gimnazije Škofja Loka.

Mateja Rant

Kakšen je občutek, ko se zaveš, da si najboljši med najboljšimi?

»V bistvu sem bil kar presenečen, ker nisem imel takega občutka. Že če bi postal zlati maturant, bi bilo presenečenje, ko sem ugotovil, da imam vse točke, mi pa sploh ni bilo jasno, kaj se je zgodilo.«

Ampak vsaj potihem ste gotovo pričakovali, saj ste morali pokazati kar precej znanja za tak rezultat?

»Približno sem vedel, da imam možnosti, a občutka nisem imel tako dobrega.«

Ste težko čakali rezultate? Ste bili že takoj ob 7. uri za računalnikom?

»Rezultate sem pogledal že ob sedmih zjutraj, čeprav sem po koncu mature poskušal malo pozabiti na vse in sem šele v nedeljo zvečer postal spet malce bolj nervozen. Na srečo mi ni bilo treba vstati ob peti uri zjutraj, kot so morali včasih, ko so bili rezultati dostopni že tako zgodaj.«

In kako ste sprejeli dejstvo, da ste dosegli vse možne točke?

»Super občutek je bil, nekaj časa sem ostal brez besed.«

Kako so to, da ste diamantni maturant, sprejeli vaši domači?

»Bili so seveda navdušeni, saj tudi oni niso pričakovali tega. Tako da so zelo ponosni name.«

Ste tak rezultat tudi kaj posebej praznovali?

»Na podelitvi maturitetnih spričeval sem se po skoraj treh tednih spet srečal s sošolci, saj prihajamo z različnih koncev. Lepo se je bilo spet družiti v šolskih klopeh. Zato smo želeli izkoristiti, da smo spet skupaj, in smo se takoj po podelitvi odpravili na izlet v Bohinj.«

Kako pa sošolci in prijatelji gledajo na vaš rezultat?

»Malo smo se tudi pohecali na ta račun, saj smo imeli vedno navado vse obrniti na šalo. Sošolci me poznajo in so vedeli, da sem sposoben biti dober, a ta rezultat je bil vseeno nad tem, kar smo doslej prikazali v šoli. V razredu je bilo namreč še več dijakov, ki bi bili prav tako sposobni doseči tak rezultat. Samo iz našega razreda je bilo devet zlatih maturantov. Pri tem, da dosežeš vse točke, pa je vseeno tudi malo loterije. Vse se mora poklopiti.«

Lahko tak rezultat že vnaprej načrtuješ oziroma se ves čas pripravljaš z zavestjo, da želiš doseči vse točke?

»Po mojem je to skoraj nemogoče načrtovati, ker kot sem rekel, je zraven tudi malo loterije. Lahko pa se potrudiš, da postaneš zlati maturant – če se vsa štiri leta gimnazijskega izobraževanja zelo trudiš, je že zato velika verjetnost, da boš to dosegel.«

Kako so bile torej videti vaše priprave na maturo, predvsem v zadnjih dneh? Je bilo potrebnega veliko odrekanja?

»Na neki način je bilo res potrebno tudi odrekanje, saj si je bilo predvsem v zadnjih dneh treba postaviti prioritete. Takrat je bilo tudi psihično naporno se pripraviti na učenje, saj gre le za snov štirih let, ki si jo že veliko pozabil. Ampak takrat se na srečo nisem zavedal, da ciljam na tako izvrsten rezultat, čeprav sem seveda želel doseči 'spodoben' rezultat.«

Se torej strinjate, da je matura za dijake kar hud stres?

»Na srečo na fakulteti za elektrotehniko ni tako hude omejitve in mi je bil vsaj ta stres prihranjen, a si kljub temu pod rahlim stresom že zato, ker se v nekaj urah veliko odloči. A sem imel srečo, da smo se s sošolci zelo dobro razumeli in smo se še v zadnjih minutah znali sprostiti. Pomaga, če ne misliš ves čas na to, kaj te čaka.«

Kdo vam je še v psihično najbolj napornih trenutkih stal ob strani?

»Zagotovo družina, doma me zelo spodbujajo. Razen tega sta mi bila s svojimi izkušnjami v pomoč starejši brat in sestra, ki sta že opravila maturo in sta mi lahko pomagala pri nekaterih »tehničnih« zadevah, da mi vsaj na to ni bilo treba misliti.«

Vam je kateri od izpitov delal posebne težave oziroma ste se na katerega še posebno skrbno pripravljali?

»Psihično najbolj naporen je bil zame ustni izpit iz slovenščine, ko si sam pred profesorjem, snovi je pa čez glavo. Že to, da vse samo še enkrat prebereš, ti vzame veliko časa, zato nisem bil prepričan, če znam dovolj.«

Kateri pa je bil v srednji šoli vaš najljubši predmet?

Miha Katrašnik / Foto: Tina Dokl

»Vsekakor fizika, dvakrat sem se uvrstil celo na državno tekmovanje iz fizike.«

V kakšnem spominu vam bodo ostala srednješolska leta?

»Zagotovo se je bilo treba kar potruditi za šolo, ni bilo vedno čisto lahko, čeprav je glede na rezultat na maturi mogoče zdaj videti tako. Zagotovo pa bom v lepem spominu obdržal sošolce in profesorje, zaradi katerih je bilo vendarle lepo v šoli. Imel sem res srečo s sošolci, saj smo se zelo dobro razumeli in si tudi pomagali med sabo ter spodbujali drug drugega. Spodbudno je bilo tudi okolje, v katerem se je cenil trud in spoštovalo znanje, saj recimo v osnovni šoli ni bilo vedno tako.«

Boste zelo pogrešali prijatelje?

»Upam, da se bomo še vedno veliko srečevali, čeprav se zavedam, da začenjam novo poglavje v življenju.«

Koliko so k vašemu uspehu pripomogli profesorji na gimnaziji?

»Veliko so nam pomagali in nas usmerjali ter nam podali tiste informacije, ki smo jih potrebovali, tako da menim, da so zelo korektno in kakovostno opravili svoje delo. Pomagali so nam tudi pri pripravah na maturo. Takoj je lažje, ko veš, kaj je res pomembno in kaj se je treba naučiti.«

Ste bili tudi sicer odličnjak?

»Vsa štiri leta sem končal z odličnim uspehom.«

Potem so bila najbrž tudi zaradi tega pričakovanja na maturi toliko večja?

»Zagotovo, treba je bilo nekako upravičiti ocene iz preteklih let. Za profesorje in šolo zato rezultat na maturi pomeni potrditev njihovega dela, če se dobre ocene iz preteklih let odrazijo tudi na maturi.«

Zakaj ste izbrali škofjeloško gimnazijo, čeprav iz Medvod tudi do Ljubljane nimate daleč?

»Že brat je obiskoval škofjeloško gimnazijo in o njej širil dober glas, s čimer je prepričal tudi mene. Obenem pa je bila odločitev tudi praktična, povezana s prevozom, saj je v smeri Škofje Loke precej manj prometa, kot če bi se vozil v središče Ljubljane, kar pomeni, da sem bil hitreje v šoli in doma. Že prej pa sem tudi slišal, da je škofjeloška gimnazija dobra, nekaj je pripomoglo še to, da je v prijetnem okolju – v okolici je veliko zelenja, Škofja Loka pa je lepo mesto. Med odmori se je bilo zato prijetno sprehajati okrog šole in po mestu.«

Ste se družili tudi po šoli?

»Ne, družili smo se predvsem med odmori, po šoli pa smo šli vsak v svojo smer.«

Kaj je najpomembnejša lekcija, ki jo lahko mlad človek dobi skozi gimnazijsko izobraževanje?

»Najbrž to, da pridobiš delovne navade, kar nam bo prišlo prav tudi pri nadaljnjem študiju in opravljanju poklica. Gimnazija ti namreč spremeni pogled na to, koliko se je dejansko treba učiti, v osnovni šoli je precej drugače.«

Spremljate dogajanje v Sloveniji in svetu? Glede na to, da ste še mladi in imate še vse pred sabo – vas skrbi čas, v katerem živimo, ko se soočamo z nevarnostjo terorizma, begunci, socialno neenakostjo, okoljskimi problemi ...?

»Take stvari te zagotovo postavijo na realna tla, saj vidiš, da ni vse lepo. A vsaj za okoljske probleme se na obzorju že kažejo neke rešitve, čeprav se zavedam, da smo še daleč od tega, da bi to v celoti rešili. Obstajajo alternative, da ne bi toliko onesnaževali okolja, a bo treba te tehnologije še izpopolniti.«

Mnogi mladi Slovenije ne dojemajo kot zelo perspektivnega okolja in iščejo priložnosti v tujini. Kako vi gledate na to?

»Razumem tiste, ki gredo v tujino, kjer je tudi standard višji in mogoče zato vidijo boljše priložnosti zase. A menim, da se priložnosti kažejo tudi pri nas, predvsem v manjših podjetjih, ki lahko tudi zrastejo, kar dokazujeta recimo Pipistrel in Akrapovič.«

Kakšna so vaša pričakovanja v zvezi s prihodnjim poklicem?

»Pravijo, da so ta čas elektrotehniki še kar zaposljivi, a v nekaj letih se lahko še precej spremeni.«

Čemu se najraje posvečate v prostem času?

»Rad se sproščam v naravi, kolesarim, rad imam tudi nogomet in pohodništvo.«

Kako pa preživljate letošnje najdaljše počitnice?

»Verjetno jih bom zapolnil z zgoraj omenjenimi aktivnostmi, šel bom tudi na morje, kakšnih drugih načrtov pa nimam, mogoče se bo še kaj pokazalo sproti.«

"Sošolci me poznajo in so vedeli, da sem sposoben biti dober, a ta rezultat je bil vseeno nad tem, kar smo doslej prikazali v šoli. V razredu je bilo namreč še več dijakov, ki bi bili prav tako sposobni doseči tak rezultat. Pri tem, da dosežeš vse točke, pa je vseeno tudi malo loterije. Vse se mora poklopiti."

MULTIKULTI

Prihaja iz dežele jutranjega miru

Sun Woo Irgl je po rodu Južnokorejka, njen mož Radoslav Irgl je Slovenec, doma s Ptuja. Pred sedmimi leti so si s sinom in tremi hčerami ustvarili dom v Kranju. Sun Woo je nad gorenjskim glavnim mestom navdušena, ker je mesto na vsakem koraku obdano z naravo. V Sloveniji sicer živi le malo Južnokorejcev, okrog 25, Sun Woo in Radoslav pa sta se spoznala v Nemčiji ...

Suzana P. Kovačič

Sun Woo Irgl / Foto: Tina Dokl

Sun Woo je v okolici Seula, glavnega mesta Južne Koreje, študirala teologijo, leta 1994 pa se je udeležila študentske izmenjave v Nemčiji, kjer je ostala leto dni. To je bil njen prvi stik z Evropo. V Nemčijo se je občasno vračala, tam delala na sedežu Mednarodnega družinskega društva za mir in združitev v svetu, katerega članica je. Društvo prireja srečanja in na enem od njih je spoznala bodočega moža, Slovenca Radoslava Irgla, doma s Ptuja. »Z Radoslavom sva ohranjala stik. V Slovenijo sem nekaj let prihajala samo na dopust. Ko sva se odločala za skupno življenje, sva razmišljala tudi o začasni selitvi v Južno Korejo, a je prevladalo življenje v Sloveniji. Leta 1999 sem se v Slovenijo preselila za stalno. Živela sva na Ptuju, v Mariboru, več let v Ljubljani in zadnjih sedem let v Kranju,« pripoveduje Sun Woo. Poročila sta se v Južni Koreji. Sun Woo je povedala, da je bila uradna ceremonija v poročni dvorani kratka, da pa je bilo nadaljevanje poročnega dne bolj tradicionalno. Nevesta se je skladno s tradicijo preoblekla v značilna korejska oblačila, neke vrste nošo, svatje na čelu s starši in sorodniki pa so mladoporočencema naredili tradicionalni polni poklon in jima s tem zaželeli vse dobro na skupni življenjski poti.

Otroke uči maternega jezika

Zakaj sta izbrala ravno Kranj? »Mož je imel posel skupaj s prijateljem, ki živi blizu Kranja. Vsi prijatelji so nama svetovali, da je Kranj dobra izbira za življenje. Res se tukaj dobro počutimo, narava je tako blizu. Nasploh lahko rečem, da sem Slovenijo že ob prvih vtisih začutila kot mirno, udobno za življenje in precej sproščeno. Težave sem na začetku seveda imela s sporazumevanjem, kajti slovenščina je bila zame zares težek jezik. Obiskovala sem tečaj na filozofski fakulteti, saj razen ''Jaz sem iz Južne Koreje in imam enega sina'' po slovensko nisem znala povedati.« No, v teh letih se je veliko spremenilo. Sun Woo lepo govori slovensko in tudi njena družina se je povečala. Ima štiri otroke, po vrsti so Kristian Bernard, Julija Ana, Glorija Lea in Tia Elena. Najstarejša dva sta že gimnazijca. »Z otroki se doma pogovarjam v maternem jeziku, želela bi, da bi imela še več časa,« je povedala Sun Woo. Po njenih podatkih v Sloveniji živi le okrog 25 Južnih Korejcev, se pa vsi poznajo med sabo in se občasno tudi družijo na družinskih srečanjih. Sun Woo se je tudi sicer lepo vživela v novo okolje. Poje pri manjšem pevskem zboru Zven miru, rada predava o Južni Koreji. Predavanja je že imela na nekaj osnovnih šolah – v Osnovni šoli Jakoba Aljaža Kranj in v Tržiču, pa v več knjižnicah.

Lepi spomini na Sang-Ju

»Seveda imam kdaj pa kdaj domotožje. V Južni Koreji so mama, brat, dve sestri, ena sestra pa se je preselila na Japonsko. Vedno znova se najde kakšen lep spomin, ampak v Sloveniji sem si ustvarila družino in tukaj se počutim zdaj doma,« je pojasnila Sun Woo, ki prihaja iz jugovzhodnega dela Koreje, iz mesta Sang-Ju s približno petdeset tisoč prebivalci, kar je za tamkajšnje razmere zelo majhno mesto. Do srednje šole je živela tam, potem so se z družino preselili v okolico Seula. Lepe spomine ima na Sang-Ju, na mesto s podeželskim pridihom, v katerem so se otroci v šolo lahko vozili s kolesom. »V Južni Koreji vrtec ni obvezen, osnovna šola traja šest let, srednja šola tri leta, visoka šola prav tako tri leta, potem je še možnost fakultete. Imamo tako javno kot zasebno šolstvo, starši pa danes ves svoj trud, tudi denar, usmerijo v izobraževanje svojih otrok. Sama sem izbrala teologijo. Bila sem precej resen otrok, veliko sem razmišljala o življenju, sebi, vrednotah ... Dobre šolske ocene ti odpirajo poti, tako kot v Sloveniji, zanimivo pa, da na področju teologije nikoli nisem delala. Sam študij teologije je bil zelo zahteven, in ko doštudiraš, ugotoviš, da si šele na začetku neke poti ...« Sun Woo je tudi povedala, da je življenje v Južni Koreji bolj tradicionalno kot v Sloveniji, a po drugi strani opaža, da silovit gospodarski razvoj v Južni Koreji družine vse bolj odtujuje. »Južna Koreja je samo petkrat večja od Slovenije, ima pa 52 milijonov prebivalcev, od tega samo v Seulu 12 milijonov. Vsak dan se s podzemno železnico pelje več kot tri milijone ljudi. Velika konkurenca vlada na vsakem koraku, že pri vpisu otroka v dober vrtec ali boljšo osnovno šolo ...« Vsi njeni otroci so že bili v njeni domovini, ki so ji včasih rekli dežela jutranjega miru. Sun Woo je Južno Korejo v zadnjih letih večkrat obiskala tudi zaradi poslovnih stikov s Slovenijo, zdaj ne več tako pogosto, ker je zamenjala službo. Dela v turistični agenciji v Domžalah. Njeni sorodniki so jo že obiskali v Sloveniji, a kot pravi, njeni rojaki ne hodijo za dlje časa na dopust: »Na papirju že imajo letnega dopusta okrog petnajst dni, ampak ga nekateri ne porabijo v celoti, ker se bojijo izgubiti službo. Običajen delovnik je od 9. do 12. ure, potem je ura prosto za kosilo in spet delajo od 13. do 18. ure. Ampak če ob šestih zvečer dela ne zaključijo, še ne gredo domov. Če delavec ne zdrži takega tempa, delodajalec hitro začne iskati drugega.«

> **»Južna Koreja je samo petkrat večja od Slovenije, ima pa 52 milijonov prebivalcev, od tega samo v Seulu 12 milijonov. Vsak dan se s podzemno železnico pelje več kot tri milijone ljudi. Velika konkurenca vlada na vsakem koraku, že pri vpisu otroka v dober vrtec ali boljšo osnovno šolo ...«**

Ena večjih sprememb: hrana

To, da so sorodniki in prijatelji tisoče kilometrov stran, je bila za Sun Woo seveda največja sprememba. In pa hrana. »Potice še ne znam speči, spečem pa jabolčni zavitek. Večkrat doma pripravim korejsko hrano, za katero je značilen riž (in ne krompir kot v Sloveniji), veliko je juh, morske hrane ... veliko je tudi fermentirane hrane. Še najbolj pa se razlikujejo začimbe. Precej uporabljam pekoči čili in moji otroci so tega okusa navajeni. Ves čas je na voljo kimiči, to je tradicionalna fermentirana priloga k jedem, pripravljena iz kitajskega zelja, namočenega v soljeni vodi. Odcejenemu in omehčanemu zelju dodam pekoči čili, česen, ingver, mlado čebulo in ribjo omako. Vse skupaj pustim en dan počivati na sobni temperaturi, nato ga dam v hladilnik. Je posebnega okusa, a zelo okusen in zdrav. Tudi nekateri Slovenci ga poznajo in ga radi jedo.«

> **“Ves čas je v moji kuhinji na voljo kimči, to je tradicionalna fermentirana priloga k jedem, pripravljena iz kitajskega zelja, namočenega v soljeni vodi. Odcejenemu in omehčanemu zelju dodam pekoči čili, česen, ingver, mlado čebulo in ribjo omako. Vse skupaj pustim en dan počivati na sobni temperaturi, nato ga dam v hladilnik. Je posebnega okusa, a zelo okusen in zdrav. Tudi nekateri Slovenci ga poznajo in ga radi jedo.«**

Boleča zgodovina in gospodarsko uspešna sedanjost

Čudovita narava, starodavne palače in templji, utrip glavnega mesta, še zlasti ponoči, bogata in raznolika kulinarika. S temi besedami bi Sun Woo povabila turista, naj obišče Južno Korejo. »Med turisti najbolj obiskana pa je meja med Južno in Severno Korejo približno petdeset kilometrov severno od Seula. To je neka druga resničnost.« Resničnost, ki jo še danes z veliko bolečino občuti vsak Južni Korejec, prepričano doda sogovornica: »Veliko je bilo trpljenja v državljanski vojni, dva milijona ljudi je umrlo na obeh straneh, skoraj iz vsake družine nekdo. Smo en narod, a imamo ločeni državi. Več kot deset milijonov ljudi (družin) naj bi bilo ločenih, pa ne vemo niti, ali so živi, ker ima Severna Koreja komunikacijsko blokado. Vse skupaj je še vedno zelo boleče.« Kot na kratko razloži, je bil korejski polotok razdeljen po koncu druge svetovne vojne, ko so 38. vzporednik določili kot mejo med območjema ameriške in sovjetske prehodne uprave. Južni del je pod ameriškim okriljem stopil na pot demokratizacije, severni del pa je pod mentorstvom Sovjetske zveze stopil na pot komunizma. Leta 1950 so severnokorejske sile izvedle invazijo na jug, sledilo je nekaj let silovitih spopadov. Boji med državama so se končali leta 1953 s podpisom premirja in nastankom demilitarizirane cone.

Se je pa južna Koreja iz ene izmed najrevnejših držav sredi prejšnjega stoletja razvila v eno od svetovnih gospodarskih velesil. Temu pravijo »čudež na reki Han«. Pomemben korak k njeni prepoznavnosti v svetu so bile poletne olimpijske igre leta 1988 v Seulu, je še povedala Sun Woo. Naslednje zimske olimpijske igre februarja 2018 bodo prav tako v Južni Koreji, potekale bodo v mestu Pjongčang.

Na robu

Nekateri so žal drugačni, 1. del

Vzroki in posledice

Milena Miklavčič

usode

Preden mi je Marinko začel pripovedovati svojo zgodbo, me je nanjo najprej »psihično pripravil«.

»Problem sodobnih družin in tudi družbe je, da imajo starši raje svoje užitke kot svoje otroke, zato gredo narazen. A ne vsi. Nekateri so normalni. Ne mine teden, da se v Sloveniji ne bi zgodil umor. Pa to ne pomeni, da so vsi Slovenci morilci, nekateri pa so! Otroke vzgajamo po najboljših močeh, a se vseeno zgodi, da kakšen od njih zaide na kriva pota. Za večino žensk so otroci na prvem mestu. Moja ni bila takšna. Zato prosim, da pripoved sprejmete takšno, kot je, četudi je vaša žena drugačna.

Konec 20. stoletja je bil izrazito sovražen do moških,« je začel Milenko. »Ženske so imele, morda je tako še danes, ogromno privilegijev, v njihovo korist so delali centri za socialno delo in tudi sodišča. Mnoge strokovne delavke, ki bi morale pomagati moji družini, so se raje nekritično postavile na ženino stran. Moje mnenje jih sploh ni zanimalo.

Z ženo sva se spoznala na čolnarjenju po Kolpi. Njenih svežih 18 let me je navdušilo in začaralo. Bil sem čisto zmešan že od vonja las, v katere sem se zakopal na plesu. Stiskal sem jo k sebi, da ni mogla dihati. Okoli enajstih zvečer sva se izmuznila njenim staršem in se zatekla na breg reke. Nekako sem mislil, da se bova le mečkala, da jo bom poljubljal, ji božal prsi. A se je zgodilo več kot to. Povlekla me je nase, mi potegnila dol kratke hlače in se mi ponudila. ''Pofukaj me,'' me je rotila in mi lizala uho. Telo jo je ubogalo, a globoko v podzavesti me je nekaj svarilo. Potem se je vse skupaj odvijalo zelo hitro. Vsi so vedeli, še domačini, da sva najbolj zaljubljen par pod soncem! Kot obetaven, zelo perspektiven kader sem že imel svoje stanovanje. Njeni starši niso imeli nič proti, da je šla z menoj, ko smo se vračali domov. Zdelo se mi je malo čudno, ampak ... Ko moški ne razmišlja z glavo, se lahko zgodi marsikaj.

Čez osem mesecev se je rodil sin, čez slabo leto pa še hčerka. Žena Mira je bila polna življenja: z levo roko je skrbela za stanovanje, otroka, hodila v službo, ko sem se vrnil domov, je zelo dobro poskrbela tudi zame. Seksa mi nikoli ni manjkalo. Bil sem prepričan, da sem najsrečnejši človek pod soncem. Edino, kar me je motilo, je bilo, da je prepogosto obiskovala starše. In to sama. Brez mene in otrok.

Naše življenje se je postavilo na glavo, ko je žena postala tehnološki višek. V tistem času so njeni prodali nekaj zemlje trgovskemu centru, dobila je večjo vsoto denarja, okoli 65 tisoč nemških mark. ''Da ne bo, revica, odvisna od moževe plače,'' je razlagala tašča. Žena se je čez noč spremenila, ne pretiravam. Pred tem sva imela skupen bančni račun, skupaj sva varčevala in plačevala položnice. Kar naenkrat sva nehala tudi seksati. Začela mi je očitati, da je ne razumem, da sem zanjo prestar, da preveč na glas srebam juho in podobno. Malodane vsak dan je obiskovala starše. Zaradi tolažbe, ker je ne razumem, je govorila. Ni se mi zdelo sumljivo, tudi časa za razmišljanje nisem imel. Bil sem čisto zmešan, saj nisem vedel, kje se me glava drži. Naročala je različne stvari, za plačilo teh pa so poštarji lovili mene po vasi, prišli pa so tudi v službo.

Spominjam se, bil je torek, ko so me poklicali iz šole. Sin se je stepel z nekim fantom, beguncem iz Bosne. Učiteljica je v paniki klicala ženo, pa je ni dobila. Čudno se mi je zdelo, saj sem bil prepričan, da je doma. Sina sem zaradi zlomljenega nosu odpeljal na urgenco, od tam pa sem poklical njene starše. ''Ni je, že lep čas je nismo videli,'' je dejala ženina babica, ki je slučajno dvignila telefon. V moji glavi so zazvonili alarmi. Zdelo se mi je nemogoče, saj mi je tašča ravno pred dnevi razlagala, da sta skupaj pomili okna. Strah za sina sem potlačil v podzavestno jezo, ki se je nabirala v meni.

Sin je ostal v bolnišnici, jaz pa sem se vrnil domov. Izbiral sem stranske poti, ker sem bil zaradi živčnosti nevaren sebi in drugim voznikom na cesti.

Doma me je že čakala hčerka. Bila je lačna, malo tudi sitna – pa še strah jo je bilo, ker je bila sama. Nekaj časa sva se pri njej v sobi še pogovarjala, ko se je okoli pol desete vrnila žena. Že pri vhodu je na dolgo in široko razlagala, kaj vse je tisti dan počela. Nisem je niti poslušal, kajti v meni je vrelo in najraje bi ji eno primazal zaradi vseh laži, ki jih je stresala iz rokava. ''Sedaj pa se usedi in mi povej po resnici, kje si se gonila,'' sem ji dejal, jo prijel za ramena in nič kaj nežno porinil na kavč. V trenutku se je njeno obnašanje spremenilo. V očeh se ji je videlo, da je tudi sama spoznala, da se je ujela v past. ''No, enkrat bi se to moralo zgoditi,'' je brezbrižno skomignila z rameni. Kot bi govorila o vremenu, s prav takšnim glasom mi je povedala, da sin ni moj, da je od nekoga drugega, da tudi za hčerko ne ve točno, čigava je, lahko da je moja, lahko da ni. Da njena mama vse ve, da ji je vsa leta – skoraj trinajst jih je bilo – krila hrbet, ko se je sestajala z domnevnim očetom njenih (najinih) otrok. Ko je začela razlagati, da je takrat, ko je prišla od njega, z velikim veseljem zlezla v posteljo še k meni, ker me je s tem poniževala in se mi maščevala za – že kaj, se mi je stemnilo pred očmi. Roka je kar sama poletela in prisolil sem ji več klofut. Pa bi ji še kakšno, če se ne bi na vratih prikazala hčerka.

Nisem mogel verjeti, da me je prasica vsa leta vodila za nos. Spomnil sem se na najino prvo noč, ki sem jo nosil v sebi kot največjo dragocenost, tako lepa se mi je zdela. Tisti večer pa sem izvedel, da me je zapeljala zato, ker je vedela, da je že noseča, in je le želela dobiti tepčka za svojega pankrta. Njen ljubček je bil od nje precej starejši, skoraj trideset let, bil je poročen, imel je obrt. Lagala je tudi njemu, saj ji je – kot domnevni samohranilki, ki težko živi – vsak mesec plačeval za otroka. Še danes, ko sem rane, ki mi jih je povzročila, prebolel, ne morem doumeti, da sem toliko let preživel z igralko brez srca in brez duše.

Sredi noči se je preselila nazaj domov, njena mama pa me je poklicala in mi začela groziti, da bom ''že videl'', ker sem udaril njeno ljubljeno hčerko. Zabrusil sem ji, da jih je dobila še premalo, da bi kakšno na gobec lahko dal tudi njej, tašči.

Sin je še zmeraj ležal v bolnišnici, ko se je že začela vojna. Naj povem, da žena niti vprašala ni zanj. Kot da ga ne bi bilo. Je pa poslej telefon tako doma kot v službi nenehno zvonil. Če ni klicala tašča, je klicala ona. Začeli sta mi groziti z odvetnikom in da imata zveze in poznanstva, s katerimi me bosta uničili. Z denarjem sem bil zelo na tesnem, saj sem jo na lastno pobudo takoj izplačal. Vrnil sem ji vse, kar je prispevala za nakup opreme v dnevni sobi, kuhinji in za avto.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Miroslav Ambrožič in slovensko sokolstvo

Peter Colnar

V Kranju se je 15. julija 1885 rodil grafik in organizator slovenskega sokolstva in načelnik jugoslovanskega Sokola Miroslav Ambrožič. V Kranju je naredil nižjo gimnazijo. Zaradi siromaštva staršev je izstopil in se izučil tiskarstva kot stavec. Leta 1911 je postal tehnični vodja tiskarne Edinost v Trstu, leta 1918 njen ravnatelj, leta 1921 pa ravnatelj Delniške tiskarne, d. d., v Ljubljani. Telovadec Ambrožič je postal leta 1902 sokolski vaditelj, 1905 načelnik Sokola v Kranju, leta 1906 vaditelj Sokola v Ljubljani. V letih od 1911 do 1920 je bil načelnik Sokola v Trstu. Italijani so ga izgnali. Leta 1922 je bil načelnik Sokolske župe Ljubljana in z dr. Murnikom vodja tehničnih priprav za prvi Jugoslovanski vsesokolski zlet.

Sokol je bilo prvo telovadno društvo na Slovenskem. Oktobra 1863 ga je v Ljubljani ustanovila skupina slovenskih rodoljubov. Južni sokol oziroma njegov neposredni naslednik Ljubljanski sokol je praktično postal matično društvo za vsa slovenska sokolska društva. Vzpodbujal je tudi nastanek prvega sokolskega društva v Zagrebu leta 1874 ter zadnja leta pred vojno še srbska društva.

Sokolstvo je proti koncu 19. stoletja že preraščalo v gibanje. Njegova ideja pa ni bila samo druženje ob telovadbi, saj so bili člani tudi ideološko opredeljeni. Bili so blizu miselnosti Narodne napredne stranke, ki sta jo vodila Ivan Hribar in Ivan Tavčar. Društvo je bilo opredeljeno kot vsenarodna nadstrankarska svobodomiselna organizacija, dostopna vsem Slovencem. Njegovi člani niso smeli biti pripadniki stranke, ki bi nasprotovala sokolskemu kulturnemu in političnemu programu. Zato Sokoli niso smeli biti člani Slovenske ljudske stranke, ki je imela pod okriljem telovadno društvo Orel. Sokoli so poudarjali, da združujejo v svojih vrstah tudi ljudi različnih svetovnih nazorov. Sokolska ideologija je spodbujala narodno in kulturno zavest ter je vzgajala ob telesni vzgoji. Vzgajala je k disciplini telesa in duha. V času Avstro-Ogrske je bilo sokolstvo pomembno gibalo v povezovanju slovenskega naroda proti Avstrijcem. Združevanje na srečanjih, tako imenovanih zletih, je pomenilo tudi najbolj množične shode slovenskega ljudstva po taborih v drugi polovici 19. stoletja.

Sokolstvo je sicer temeljilo na zamislih češkega ideologa Miroslava Tyrša, še poseben pomen pa je imelo za narode, ki so živeli pod hegemonijo avstrijske države. Želeli so kulturno pa tudi politično in ekonomsko neodvisnost. V tem je bila osrednja vloga sokolstva.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Kranju se je 10. 7. 1905 rodil basist Marjan Rus. Nastopal je v ljubljanski, zagrebški in dunajski operi.**
- **V Begunjah na Gorenjskem se je 10. 7. 1905 rodil ekonomist Stane Kraševec. Od 1953 do upokojitve je bil redni profesor Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani.**
- **V Radovljici se je 13. 7. 1836 rodil deželni glavar Kranjske grof Gustav Thurn-Valsassina. Podpiral je narodna društva, govoril slovensko, bral in naročal slovenske časnike, zato med Nemci ni bil priljubljen. Bil je lastnik graščin Radovljica in Stari grad (Wallenburg), Lehen in Zbelovo (Plankenstein) na Štajerskem.**

GG +

Razgledi

Tempeljska plesalka

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Mata Hari, ki se je izdajala za indijsko tempeljsko plesalko, čeprav to nikoli ni bila. Velika dvojna vohunka. Menda pomembna agentka ni bila nikoli. Ženska, ki je uspešno spreminjala svojo samopodobo. Femme fatale za številne mogočneže. O njej je napisanih brez števila romanov in posnetih najmanj dvanajst filmov. Dne 25. julija 1917 jo je francosko vojaško sodišče zaradi dvojnega vohunstva obsodilo na smrt. V nemški tajni službi je imela šifro H 21. Dne 15. oktobra je bila obsodba – menda krivična – izvršena. Letos bo minilo sto let od ustrelitve in bo v francoskih vojaških arhivih mogoče odpreti njen dosje.

Rodila se je leta 1876 kot Margaretha Zolle v nizozemskem Leewardenu. Imela je nastopaškega očeta, klobučarja, in je hotela čim prej od doma. Javila se je na oglas Rudolfa MacLeoda, častnika nizozemske vojske, ki je služboval v Indoneziji in je iskal ljubečo ženo. Čeprav je bil 20 let starejši od nje, se je poročila z alkoholikom in odpotovala v Indonezijo. Rodila sta se jima sin in hči. Po mučnih prepirih sta se zakonca ločila. Marghareta se je odselila v Evropo in se leta 1903 pojavila v Parizu, olivne polti, mistična in nadvse erotična lepotica, ki je očitno dobro preučila Kamasutro. Obnorela je prestolnico ob Seni. Mata Hari, eksotična plesalka, ekscentrična umetnica, kurtizana, ki so ji poklanjali dragulje in denar … Mata Hari, javansko oko dneva – sonce … Neki novinar je napisal: »Česa takega Pariz še ni videl. Iz ljubkih kretenj rastejo obrati strasti. Odpadajo tenčice in na koncu je pred zgroženo visoko družbo stala gola lepota.« Po dolgoletnih silnih uspehih je začela drseti navzdol. Z ruskim baletom se ni mogla primerjati. Nastopi so se redčili, ljubimci množili … a zveze so ostale – tudi z vojaškimi častniki na nemški in francoski strani … Kakšna bo oktobra resnica? … Kakorkoli že bo – rada imam indonezijske gorenge.

Mie goreng

Za 4 osebe potrebujemo: *150 g kitajskih rezancev, lahko tudi tenkih špagetov, 100 g sojinih kalčkov, 1 čebulo, 4 žlice olja, 2 čilija, 3 stroke česna, 2 žlici arašidov, en mesnat paradižnik, 60 g korenja, 60 g kitajskega zelja, 60 g graha, 500 g piščančjih prsi ali 300 g kozic, 7 žlic temne sojine omake, kolobarčke paradižnika in kumare.*

Če imamo zamrznjene kozice, jih odtajamo. Kitajske rezance damo v krop, v katerega smo zlili 6 žlic sojine omake, in jih namakamo 5 minut. Vreti ne smejo. Če uporabimo špagetke, jih skuhamo po navodilu in vodi dodamo sojino omako. Splaknemo sojine kalčke in pripravimo zelenjavo. Paradižnik zrežemo na kocke, korenje naribamo, kitajsko zelje narežemo na trakce, čebulo narežemo na tenke kolobarčke. Čilija očistimo, odstranimo semenje in tenko narežemo.

Čilija, česen in arašide stremo v gladko pasto. Na olju prepražimo čebulo, da postekleni, dodamo meso ali kozice in začimbno pasto, da se razvije aroma in se meso zmehča. Dodamo paradižnik, kitajsko zelje, korenje, grah in sojine kalčke. V posodo stresemo rezance oziroma špagetke, prilijemo po potrebi še malo sojine omake in dosolimo. Okrasimo s kolobarčki kumare in paradižnika in ponudimo.

Pa dober tek!

Kranj nekoč in danes

Janševa hiša je bila vogalna poslovno-stanovanjska stavba ob Koroški cesti, na mestu sedanjega Globusa. Zgrajena je bila leta 1864. Bila je enonadstropna zgradba, tlorisno prilagojena takratni lokaciji ob stičišču dveh cest, Koroške ceste in povezovalne ceste z Gregorčičevo ulico. Predstavljala je soliden arhitekturni dosežek. Tako je bil vogalni položaj objekta poudarjen s prisekanim vogalom, nad njim pa strešni nadzidek v obliki stolpiča. V stavbi je bila v pritličju prvotno kavarna Kreutzberger. V letu 1921 je bila preurejena v tiskarno Sava, po II. svetovni vojni pa je imel v njej tiskarno Gorenjski tisk. V nadstropju so bili stanovanjski prostori. Kot dopolnitev zazidave ob Koroški cesti je bila k Janševi hiši »prislonjena« enonadstropna stavba, ki je z južno stranjo mejila na prečno Poštno ulico. V pritličju je bila trgovina, v nadstropju pa stanovanje. Streha je bila višinsko prilagojena strehi Janševe hiše. Oba objekta sta bila porušena v letu 1970. / Avtor: Alojz Premrov

Nove knjige (390)

Filozofija hoje

Miha Naglič

»Hoja ni šport. Pri športu gre za tehnike in pravila, rezultate in tekmovalnost, za katere je treba veliko vaje. Treba je poznati položaje, usvojiti ustrezne gibe. Šele dolgo zatem nastopita improvizacija in nadarjenost. Pri športu gre za rezultate. Kateri po vrsti si bil? Kakšen je bil tvoj čas? Kako si se odrezal? Zmeraj gre za isto delitev na zmagovalce in poražence, kakor v vojni. Med vojno in športom je moč potegniti vzporednice, ki so vojni v čast, športu pa v sramoto. Gre za kratko pot od spoštovanja nasprotnika do mržnje, ki jo namenjamo sovražniku. Pri športu gre seveda tudi za vztrajnost, prizadevanje, disciplino. Za etiko in trdo delo. Toda navzoča so tudi gmotna vprašanja, povorke, spektakel, trg. Tukaj gre za nastopanje. Šport daje prostor velikanskim obredom posredništva, kjer se pojavljajo uporabniki blagovnih znamk in vizualnih podob. Denar vdira vanj, da izprazni dušo, medicina pa zato, da gradi umetna telesa. Hoja ni šport. Polagati noge drugo pred drugo je otročje lahko. Ni odločilnih rezultatov, ni vsesplošnega dogovora, do kod je treba priti, kajti hodec sam določi, po kateri poti je prišel, ob kateri pešpoti je najlepša pokrajina, kakšen razgled bo imel s tega ali onega pobočja …« (Str. 7)

Imata hoja in filozofija sploh kaj skupnega? Imata, bistveno sta povezani. »Filozofija hoje v enem stavku združi mišljenje in hojo, ti najbolj naravni človeški aktivnosti. Grosu v tem prikimava marsikateri mislec, od Nietzscheja, preko Rousseauja, Thoreauja in Wordswortha, pa vse do Kanta, ki je imel svoje sprehode zelo natančno odmerjene. Čeprav je hoja gibanje, pa je veliko bliže ustvarjanju kot športu. S športom pravzaprav nima nič skupnega. Hoja probleme, o katerih razmišljamo, naredi lažje rešljive, saj do njih vzpostavi razdaljo, iz katere jih uzremo v povsem drugačni luči. In konec koncev, hoja je najboljši primer, kako se skozi hojo najdemo tako, da se izgubimo.« Tako zapiše uredništvo knjige. Avtor sam ta pogled še izostri. »Sam hojo opredeljujem predvsem kot duhovno vajo. Je tisto, kar nam omogoča graditi, utrjevati, črpati iz odnosa do samega sebe, ki se zatem preobrazi v odnos do drugih, do sveta in do svoje lastne preteklosti. Hoja je preizkus, s pomočjo katerega postanemo navzoči sami po sebi.« Ta knjiga je dragoceno branje za vse, ki radi hodimo in med hojo še kaj premislimo. Hoja sama od sebe spodbuja refleksijo, ta se med hojo sama po sebi okrepi. Vam zveni (s) poznano?

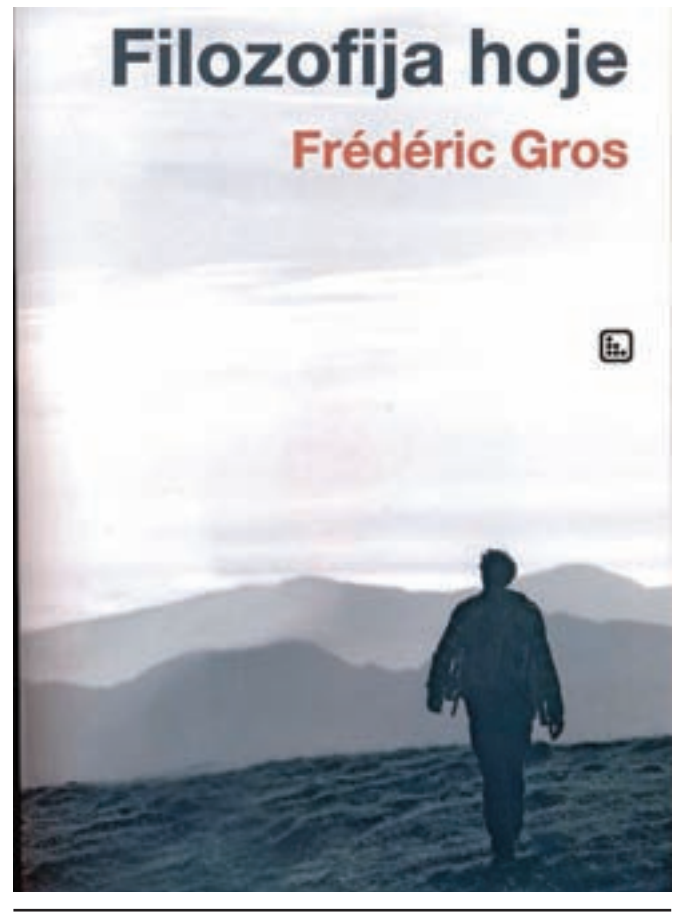

Frédéric Gros, Filozofija hoje, prevedla Jedrt Lapuh Maležič, V. B. Z., Ljubljana, 2017, 166 strani

NA ROGLI DO LOVRENŠKIH JEZER

V vročem julijskem dnevu so se izletniki Gorenjskega glasa podali na Roglo, ki leži na nadmorski višini okoli tisoč petsto metrov, kjer je poletna vročina precej znosnejša.

Grega Flajnik

Rogla je naravno klimatsko zdravilišče in rekreacijski center. Pozimi je predvsem smučišče, poleti pa nudi možnosti za številne aktivnosti.

Večji del naše skupine se je v spremstvu vodnika Matjaža Laznika odpravil do Lovrenških jezer, ki ležijo na visokem barju med Roglo in Ribniškim Pohorjem. Manjša jezerca, ki dobivajo vodo le s padavinami, obdaja rušje. Ogledali smo si jih med hojo po leseni stezici, ki omogoča, da obiskovalci hodijo po suhem in ne močvirju. Na začetku barja je razgledni stolp, kjer smo uživali v prečudovitih razgledih. Od Lovrenških jezer bi se lahko povzpeli do Črnega vrha, ki je najvišji vrh Pohorja, a smo se odločili za pot nazaj.

Skupina, ki se ni odločila za daljši pohod, se je sprehodila po Škratovi učni poti do jeklenega razglednega stolpa. Ob poti, ki je dolga pet kilometrov, so nas spremljale oznake Pohorskega škrata in poučne table, ki so nam kazale pot.

Sledilo je okusno kosilo v restavraciji hotela Planja. Nato smo si ogledali cerkev Jezusove spremenitve na gori, ki je bila postavljena in blagoslovljena leta 2010. Spada v župnijo sv. Kunigunde na Gorenju nad Zrečami, zgradili pa so jo s pomočjo donacij različnih podjetij – tudi z Gorenjskega. V cerkvi so orgle, ki jih je izdelal mojster Tone Škrabl, in oltar, ki ga umetnostnega kovača Milana Očka. Orgle krasi mozaik, delo sodelavcev patra Marka Rupnika, ki so trenutno med najbolj zaželenimi okraševalci cerkva na svetu. V cerkvi nam je naša gostja Marija Jamnik zaigrala na orgle, mi pa smo lahko zapeli.

Čas nas je preganjal, zato smo se odpeljali v dolino. Na poti smo se po ozki cesti spustili do vasi Skomarje. V njej je bil rojen ljudski pesnik Jurij Vodovnik. Ogledali smo si še Ošlakovo kovačijo iz leta 1770, enega redkih ostankov kovaške obrti. Kovaški mehanizem poganja dvoje vodnih koles, v glavnem prostoru stavbe je kovaška delavnica, v manjšem pa skladovnica za material in izdelke. V delavnici je vrsta zanimivih priprav na vodni pogon, npr. kovaško kladivo in brus. S kovačije sta se dva brata preselila v Zreče in tam nadaljevala kovaško obrt, iz katere je zraslo podjetje Unior, ki še danes uspešno posluje.

Za konec smo se ustavili v Zrečah. Vodička Valerija nam je pokazala potomko tristo let stare mariborske vinske trte in jabolko prijateljstva, nam razdelila nekaj prospektov ter nas povabila, naj še kdaj pridemo. Na poti domov nas je premagala želja po trojanskih krofih, zato smo se na krajšem počitku ustavili tudi tam.

Marija Jamnik nam je zaigrala na orgle.

Anton Ošlak (skrajno desni) nam je pokazal, kako so včasih kovali orodje.

Zakonca Vodnjav v prijetni senčici na poti do Lovrenških jezer

Skupina, ki se je odločila za krajšo pot po Škratovi učni poti

Naši izletniki pred cerkvijo na Rogli / fotografije: Grega Flajnik

55.
ČIPKARSKI
DNEVI
V ŽELEZNIKIH
55th LACE DAYS
12. – 16. JULIJ 2017

SOBOTA, 15. 7. 2017
ob 21^{00} nastop domače skupine
3=PJANČKI
ob 22^{00} veselica s skupino
VICTORY

NEDELJA, 16. 7. 2017
ob 16^{00} veselica z ansamblom
SLOVENSKI ZVOKI

bogate razstave ▪ zanimiv kulturni program ▪ konference ▪ strokovna ekskurzija ▪ ▪ program za najmlajše ▪ klekljarski sprevod ▪ tekmovanje v klekljanju ▪ tekmovanja za zlato čipko

www.td-zelezniki.si

Sofinancirano iz programa Evropske unije „Evropa za državljane"

Turistično društvo Železniki

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Odločitev, da spremenite pogled na pretekle dogodke, vam bo pokazal drugo sliko o ljudeh, ki vas obkrožajo. Poglobili se boste vase in prišli do zanimivega spoznanja. Obeta se vam sproščeno druženje v zanimivi družbi.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Polni zanimanja o novih znanjih boste zakorakali v naslednji teden. Nove ideje vam ne bodo dale miru in lahko se zgodit, da vam zmanjka časa za stvari, ki jih imate običajno na dnevnem redu. Tudi na delovnem področju boste polni energije.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Vaše misli bodo te dni osredotočene le na dopust. Iztrošili ste čisto vse celice v svojem telesu, ki kar kličejo po obnovitvi. Oddih vam bo dobro del. Nikar ne mislite, da morate imeti vse pod nadzorom. Sprostite se!

Rak (22. 6.–22. 7.)
Ljubezen, sveža kot jutranja sapica, bo potrkala na vaša vrata. Vendar bodite pripravljeni, tokrat so možnosti za naslednji korak mnogo večje kot do sedaj. Pogumno odprite srce, saj je prišel čas za pravo poletno romanco.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Razočaranje iz preteklosti je na vas pustilo določene posledice. Lahko se zgodi, da bodo vloge sedaj zamenjane in modro bi bilo razmisliti, v kaj se spuščate. Bodite iskreni do sebe in predvsem do partnerja. Pokažite prava čustva.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Dnevi vam minevajo hitro kakor ure, saj ste nenehno v pogonu. Trenutno vam tak tempo odgovarja, vendar nikar ne pozabite na svoje zdravje. Poslušajte svoje telo in v vsej naglici ne pozabite nase. Konec tedna vas čaka res lepo presenečenje.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Nikar ne mislite, da vedno lahko rečete vse, kar vam pade na pamet. Določena oseba od vas pričakuje opravičilo, saj ste nepremišljeno izrazili svoje mnenje, ne da bi vas oseba vprašala za nasvet. Težak teden bo.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Skrbi, ki vam niso dale miru, bodo izpuhtele, kakor hitro so se prikradle. Zaposlili se boste z novim projektom in to vam bo dobro delo. Lahko pa se zgodi, da boste potrebovali več pomoči, kot ste sprva mislili.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
V ljubezni lahko končno pričakujte tiste prave rezultate, na katere ste že dolgo pripravljeni. Veliko ste dali od sebe in sedaj je prišel čas, da nekaj tudi dobite nazaj. Pokazali se boste v pravi luči in preživeli lep teden v dvoje.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Odlašali ste in prelagali, sedaj pa se lahko zgodi, da bo prepozno za uresničitev vaše ideje. Vzemite stvari v svoje roke. Naredite si jasen načrt in postavite si cilje, šele potem lahko razmišljate o ostalih stvareh.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Včasih ljudem ne pokažete tega, kar v resnici mislite, in potem se zgodi, da od njih ne dobite tistega, kar bi si želeli. Določeno srečanje, ki je pred vami, vam bo dalo veliko v razmislek. Z denarjem še vedno ne znate ravnati, zato se ne čudite posledicam.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Skrivnostnost, v katero se odenete, kadar se počutite negotovo, vas bo v tem tednu spremljala še bolj kot sicer. Občutek nelagodja v vas pa bo ljudem dajal občutek, da jih ne potrebujete ob sebi. Pravo resnico samo vi resnično poznate. Odprite se, da ne bo prepozno.

TA JE DOBRA

Dva enaka para čevljev

»Hči, včeraj sem ves denar zapravil pri pokru. Nič ne bo s potovanjem.«
»Oči, pa kako se ti je to zgodilo?«
»Smola pač. Jaz sem bil pijan, on pa je imel srečo ...«
»Ah, saj je vseeno. Jaz sem pa včeraj izgubila nedolžnost.«
»Hči, pa kako se ti je to zgodilo?«
»Smola pač. Jaz sem bila pijana, on pa je imel srečo.«

Osmrtnica z oglasom

Gorenjki umre mož. Vdova odide na časopisno podjetje in želi oddati osmrtnico. Zaradi varčnosti si želi le napis: Tone mrtev!
Uslužbenka na oglasnem oddelku jo začudeno pogleda, nato pa ji pojasni: »Do pet besed je enaka cena.«
»No, potem pa napišite: Tone mrtev! Ugodno prodam traktor.«

Ko potrka ded

Babica in dedek se odločita, da bo dedek poskusil z viagro. Zvečer ona leži v postelji, dedek pa pride do vrat spalnice in potrka.
Babica: »Pa pridi že, zakaj trkaš?«
Dedek: »Ne vprašaj, zakaj trkam, vprašaj, s čim trkam!«

Zmore

Na razgovoru za službo:
»Ali mislite, da zmorete različna dela?«
Kandidat: »Seveda zmorem. V zadnjih štirih mesecih sem zamenjal deset služb.«

Kdo skače in kdo ne

Lahko kenguru skoči višje kot Eifflov stolp?
Seveda. Eifflov stolp sploh ne more skočiti.

LAŽJI SUDOKU

3		5				4		
7				6				5
	2			9	4		3	
					7	5		
4	5						7	6
		7	8					
	9		7	4			1	
6				8				2
		4				9		3

Rešitev:

8	7	4	6	1	2	9	5	3
6	3	1	9	8	5	7	4	2
5	9	2	7	4	3	6	1	8
2	1	7	8	5	6	3	9	4
4	5	8	1	3	9	2	7	6
9	6	3	4	2	7	5	8	1
1	2	6	5	9	8	4	3	7
7	4	9	3	6	1	8	2	5
3	8	5	2	7	4	1	6	9

TEŽJI SUDOKU

9			4			1	6	
			6		8		7	
					5			2
4	5	2				7		9
7		6				2	4	1
2			3					
	7		1		6			
	1	5			9			

Rešitev:

3	1	5	7	8	9	4	2	6
8	7	4	1	2	6	5	9	3
2	6	9	3	5	4	8	1	7
7	8	6	5	9	3	2	4	1
1	9	3	2	4	7	6	5	8
4	5	2	8	6	1	7	3	9
6	4	7	9	1	5	3	8	2
5	2	1	6	3	8	9	7	4
9	3	8	4	7	2	1	6	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	MODREC, STAREŠINA	VPELJAVA	ČAS BREZ VOJNE	ZAMISEL	REKA V ČRNI GORI	MANGAN	NAPAD NA ZNANO OSEBO	LETOVIŠČE V BOKI KOTORSKI	HUMORISTKA PUTRIH	VRSTA ČOLNA	REŽISER JOVANOVIĆ
NAUK O NOVCIH										9	
USLUŽBENEC, KI VODI EVIDENCO											
REKA V UKRAJINI						AM.IGRALKA (LINDA) / NAŠ SAKSOFONIST (KAREL)					
TOMAŽ DOMICELJ			SPIKERKA KULJAJ / JOKASTIN SIN	6					URŠKA ALIČ / DALMATINSKO VINO		
LESENO PIHALO					REŽISER PREMINGER / SREDOZEMSKA RASTLINA					TRAVNAT SVET NA KONCU NJIVE	NAŠ BIVŠI KOŠARKAR (IVO)
PARADIŽ				JUDOVSKI KRALJ / LADIJSKI PROPELER				TALNA POVRŠINA / RAZPOREK (REDKO)	1		
GORENJSKI GLAS	LASTNOST SLANEGA	GLUKOZA / MESTO NA HRVAŠKEM									
ŽLAHTNA TKANINA						OTOK V SREDNJI AMERIKI	JUNAK IZ STRIPOV FORD				
JAJČNI OVOJ							SL. PEVKA (MARTA) / TV SPIKER SLAK				
ANA KLAŠNJA			TOKSIN / MRTVIČNI KRČ						EVROPIJ / POKRIVALO, ČEPICA		
GLASBENI ZNAK			5		VRAŽA, ZLI DUH					ATLETSKI REKVIZIT	NAŠA IGRALKA (EMA)
SKAND. MOŠKO IME				LUKA V IZRAELU	BELA RUDNINA / RT (MANJŠ.)						
JED IZ PARADIŽNIKA IN PAPRIKE								ZNOJ / OPERNA HIŠA V MILANU			
KRILO POSLOPJA						NAŠA OPERNA PEVKA (KSENIJA)	RAHEL VETRC / KEMIJSKI RADIKAL				
GORENJSKI GLAS	SKUPINA	SLIKAR SAMOUK / TRUD							JURE ROVAN / KEM. ELEMENT (La)	13	
AFRIŠKA KRAVJA ANTILOPA				BRALEC / KRADLJIVEC							
ORGANSKO VEČANJE / SADNI ZAJEDAVEC					DESKA / NAŠ SKLADATELJ (MATIJA)					FABRIKA	REKA V FRANCIJI

SESTAVIL: F. KALAN	OSEBA Z AZILOM	ŠPORTNIK V BALONU	ANDREJ JEMEC	VIŠAVJE V ARABIJI, NEDŽD	BABICA	MESTO NA JAPONSKEM	AFRIŠKA ANTILOPA	RADON	SKRIVNOST-NOST	BIVŠA EVR. VALUTA, ECU	VELIKA GMOTA ČESA		14		ITAL. NOG. KLUB / PAZNIK, ČUVAJ								
TERME PRI PADOVI (POLNI ZAPIS)							7				KRISTUSOV UČENEC							TEKOČINA V ŽILAH	TRENJE / NAŠ PESNIK (TOM)				
VELIKA POSODA ZA ZAJEMANJE											DEL SKLADBE / MORSKA PAPIGA					SL. SMUČAR (ANDREJ) / GRŠKI BOG VOJNE			3				
IVAN LENDL			KOŠARKAR LAKOVIČ / SIROTA					NARAVNA NESREČA / REKA V SRBIJI					VRATI NA KONCU NJIVE	VZDEVEK RADKA POLIČA / ŠKRNICELJ			REKA V FRANCIJI / ŽELEZOV OKSID						OVRATNA RUTA
ANGLEŠKI PLEMIČ		2			SOKRATOV TOŽNIK / BIVŠI JAP. DROBIŽ					VRAN / BRESKVI PODOBEN SADEŽ							AZIJSKA POLJŠČINA / NICOLE KIDMAN			RUDI ŠELIGO / FRAN ERJAVEC		
ANA PO DALMATINSKO				RODOVINA / TOM JONES								ŽAR	10					RAČUNALNIŠKI ZNAK, @			12	
STROK. ZA PLOVBO							AMERIŠKA PLOŠČINSKA MERA					DRŽAVA V ZDA						ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB				
VRSTA ŽENSKE FRIZURE						11	VODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI				AMERIŠKI DRAMATIK (GEORGE)	MIK, DRAŽ / NIHALNI ELEMENT										

BORAKS RADIANT SERET TAKAOKA VIDALI	OKLEPNO VOJAŠKO VOZILO / PADAR					ZAVEST, SPOZNAVANJE	NAŠ SLIKAR (VELJKO)
TOČKA, IZ KATERE IZHAJA ŽARČENJE							
POHORSKO SMUČIŠČE			4		OSCAR ORTEGA / LITINA, ULIV		
NIKELJ			OKRAS NA MINARETU / ANŽEJ DEŽAN				
RAZČLENITEV							
SKLADATELJ GOBEC					8		

Nagrade:

1. nagrada: organizator za prtljažni prostor, ki ga podarja KIA

2 in 3. nagrada: vstopnici za koncert Magnifica v Letnem gledališču Khislstein 1. 9.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 26. julija 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

DRUŽABNA KRONIKA

VEČERJA TREH DEŽEL

Ob že uveljavljeni Kulinarični poti, ki povezuje pet lokalnih gostinsko-turističnih ponudnikov v središču Kranjske Gore, in nedavnem mednarodnem kulinaričnem festivalu z večerjo treh šefov se je največji kranjskogorski hotelir podal čez mejo in združil še okuse treh dežel.

Alenka Brun

Medijem je tako Hit Alpinea predstavil produkt, ki so ga poimenovali Večerja 3 dežel. Zbirno mesto je bilo pred Ramado Hotel & Suites v Kranjski Gori, kjer nas je pričakala poletna pijača dobrodošlice, prisotne pa je nagovoril Fedja Pobegajlo, direktor družbe Hit Alpinea. Povedal je tudi, da v zadnjih dveh letih veliko delajo na inovativnih kulinaričnih produktih. Prepričani so, da bo Večerja 3 dežel zanimiva izkušnja za zvedave ljubitelje kulinarike, bo pa popestrila tudi daljše bivanje gostov v njihovih hotelih.

Večerjo sestavljajo trije hodi. Za predjed poskrbijo v Alte Hütte v Trbižu, za glavno jed v restavraciji Wallnerwirt v Podkloštru v Avstriji, sladica pa je na vrsti že na domačih tleh, v Kranjski Gori. Organiziran je skupinski prevoz, udeležence pa spremlja tudi lokalni turistični vodnik – tokrat je bil to Mirza Avdić, ki mu anekdot in zanimivosti o okoliških krajih ni zmanjkalo.

Po zunanjem videzu Alte Hütte spominja na koče z avstrijskih smučišč, kar niti ne preseneti, saj gostinski objekt stoji ob stari poti na Monte Santo di Lussari oziroma po slovensko Sv. Višarje. V leseni hiši, ki je zanimiva tudi zato, ker je narejena iz odpadnega lesa, družinsko gostinsko zgodbo pišeta Roberto del Negro in njegova žena, Koroška Paula Putze. V veliko pomoč jima je tudi hči Liza.

Na mizo dobimo toplo predjed, ki so jo poimenovali Trbiški tris. Krožnik sestavljajo omleta s šparglji, zvitek z jajčevci, svežim sirom rikota in parmezanom ter domači krompirjevi njoki s stopljenim maslom in prekajeno rikoto.

Nadaljujemo pot v Avstrijo. Karin Wallner restavracijo Wallnerwirt vodi že 35 let in ima zanimiv hobi: je strastna lovka. Na mizo dobimo glavno jed, pri kateri se odločamo med mesnim in ribjim krožnikom. Na mesnem je glavna čebulna bržola, na ribjem zlatovčica. Na sladico pa se potem odpeljemo nazaj v Slovenijo: čez Korensko sedlo na izhodiščno točko, kjer nas na terasi Ramada Hotel & Suites Kranjska Gora že čaka orehova potička v ohlajeni vaniljevi omaki. Z nekaj koščki jagod je odličen zaključek druženja, na katerega lahko gledate kot na večerjo ali kot na pravi kulinarični potep.

Ekipa Hit Alpinea: Lavra Peršolja Jakončič, Andrej Begovič, Mateja Golja, Aljoša Sodja, Mirza Avdić in Fedja Pobegajlo

Preden je na mizo prišla sladica, je prisotne pozdravila tudi vodja Ramada Hotel & Suites Kranjska Gora Aida Kadić.

Roberto del Negro

Karin Wallner

Trbiški tris

Orehova potička v vaniljevi »župci«

VRTIMO GLOBUS

Ashton Kutcher ni prešuštnik

Revija Star je objavila fotografije **Ashtona Kutcherja (39)** z neznano žensko na jahti in ga obtožila varanja soproge Mile Kunis (33). »Če bi vi vedeli, kako besna je bila Mila, ko je videla, da sem dan preživel s svojo sestrično. Oprosti, teta Jodie, tej reviji manjka integritete,« se je hudomušno odzval igralec in tako zaprl usta zlobnim jezikom.

See You Again nov najbolj gledan videospot

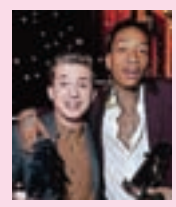

Psyjev videospot za pesem Gangam Style je izgubil naslov najbolj gledanega videospota na Youtubu. Njegovo mesto je zasedla pesem **Wiza Khalife** in **Charlieja Putha** z naslovom See You Again. Pesem je bila predvajana v filmu Hitri in drzni 7 in je posvečena pokojnemu igralcu Paulu Walkerju. Do danes ima že več kot dve milijardi 898 milijonov ogledov, medtem ko jih je Gangam Style do sedaj dosegla dve milijardi 895 milijonov.

Charlize pridobila petnajst kilogramov

Plavolasa igralka **Charlize Theron (41),** ki je morala za vlogo v prihajajočem filmu Tully pridobiti petnajst kilogramov, pravi, da je zelo težko spet prišla nazaj v formo. Igralka v filmu igra mamico treh otrok. »Bilo je težje kot pri dvajsetih. Tokrat je sprememba v teži močno načela moje zdravje. Bila sem depresivna, nisem mogla shujšati, mislila sem, da bom umrla, zato sem se obrnila na svojega zdravnika,« je povedala Charlize.

Julianne in Brooks stopila pred oltar

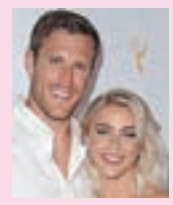

Pevka, igralka in plesalka **Julianne Hough (28)** se je poročila s kanadskim igralcem hokeja **Brooksom Laichem (34).** Poroka je potekala ob jezeru Coeur d'Alene v zvezni državi Idaho, kjer sta si izmenjala poročne zaobljube vpričo dvesto gostov. »Kot otrok nisem sanjala o poroki, vendar si bom ta dan zapomnila do konca življenja. Bil je popoln,« je povedala Julianne, ki pravi, da ji je bilo na poroki od vsega najbolj ljubo, ko sta se prvič poljubila kot mož in žena.

Medeni vrt v Šenčurju je praznoval šesti rojstni dan. Organizatorji so poskrbeli za najmlajše s popoldanskim dogajanjem, večerno je bilo obarvano glasbeno, pod oder je prispela tudi rojstnodnevna torta. Za goste pa so v strežni ekipi skrbele tudi Valentina Celjer, Tiana Hozjan in Polona Štefe. / Foto: A. B.

Šentanček ušel iz rudnika

... v knjigo. Tanja Ahačič je avtorica še čisto sveže slikanice Šentanček, ki jo lepo dopolnjujejo ilustracije Tinke Mesec Tomazin. Šentanček bo šel z novim šolskim letom med vse tržiške prvošolce kot darilo Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Tržič.

Suzana P. Kovačič

Tržič – V teh dneh v rokah držimo Šentančka, slikanico, ki jo je založila in izdala Knjižnica dr. Toneta Pretnarja. Pokukajmo v vsebino: Babica reče vnuku, da je kot živo srebro, in zdaj morata babica in dedek ta izraz pojasniti vnukoma Tončku in Ani. Od termometrov, amalgamskih plombic pridejo do rude cinabarita in do Šentanskega rudnika. Razlago dopolnijo z izletom, obiščejo rudnik, se srečajo s škratom Šentančkom (in netopirjem, ki prestraši Ano), gredo do Tominčevega slapu v Podljubelju in zvedo še za žalik žene, ki so nekdaj domovale tam in pomagale ljudem. »Obstaja resnična pot po Šentanski dolini, ki sem ji dodala elemente domišljije, ki jih črpam iz tradicije in zgodb, ki so si jih nekoč pripovedovali in za katere se mi zdi, da so danes premalo žive. Da pa otroku, staremu šest, sedem let približaš knjigo, morajo biti v njej ilustracije, ki nadgradijo besedilo,« je povedala avtorica Tanja Ahačič, ki se je že pri svojih prejšnjih delih za otroke odlično ujela z ilustratorko Tinko Mesec Tomazin.

Šentanček v zakladnici domoznanstva

Tanja Ahačič je upokojena učiteljica slovenščine, poučevala je generacije učencev v OŠ Bistrica pri Tržiču. Za svoje pisateljevanje pravi, da je imela dolgo vajeniško dobo, v kateri se je učila, kako bo stopila v tretje življenjsko obdobje. Nekaj »vaje« je že imela s pisanjem besedil za tedensko otroško oddajo na lokalnem radiu in to prijateljstvo je trajalo več kot šest let. S slikanico za otroke Desetnica je pred nekaj leti sodelovala na mednarodnem natečaju za najboljšo otroško in mladinsko knjigo v Avstriji v konkurenci skoraj dvesto del in zanjo prejela posebno omembo žirije. Izpod njenega peresa sta nastali še dve zgodbi: Besednica in v lanskem letu Popotnica, ki mlado družino popelje po Tržiču in okolici. Vse omenjene naslove je podprla Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, kot je pojasnila direktorica Marinka Kenk Tomazin: »Velika naloga knjižnice je, da spodbujamo k branju. Za najmlajše vodimo projekt S knjigo do branja in znanja. V ta namen pripravimo slikanico tržiške avtorice, začeli smo ravno z Desetnico, pri prvošolcih pa uro knjižne in knjižnične vzgoje; takrat prejmejo vsi prvošolci knjigo za darilo kot začetek oz. dopolnitev osebne knjižne zbirke. V novem šolskem letu bodo prvošolci prejeli Šentančka.« Obe zadnji deli Ahačičeve, Popotnica in Šentanček, sta posebno dragoceni, ker sta tako domoznanski, naloga knjižnice pa je, da zbira in hrani tudi tovrstna gradiva.

Tanja Ahačič v družbi Šentančka

Tinka že od malega doma v zgodbah

Tinka Mesec Tomazin, ki izhaja iz Sebenj pri Tržiču, je na likovni akademiji diplomirala iz vizualnih komunikacij. Dela na področju grafičnega oblikovanja, njen osebnostni izziv pa ostaja risanje. Že od malega je doma v zgodbah, knjigah in v risanju. Zanjo velja, da ima izreden občutek, da dojame podrobnosti besedila, potegne iz njega detajle, ki jih potem ilustrira.

Slikanici Šentanček je dodan slovarček Za zakajčke in radovednice, da mladi bralci novo usvojenih besed in njihovega pomena (npr. cinabarit, balvan ...) ne pozabijo. In kakšen izziv je pisati za otroke, še pove Tanja Ahačič: »Do otroka moraš biti iskren, brez sprenevedanja in ne preveč vzgojen.«

Poletne aktivnosti za otroke

Ljudska univerza Kranj tudi letos organizira brezplačne počitniške aktivnosti za otroke in mladostnike.

Manca Perdan

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj je tudi letos zelo živahno. Za otroke od šestega do dvanajstega leta starosti Ljudska univerza Kranj organizira brezplačne aktivnosti za otroke od konca šolskega leta do začetka novega. Strokovna sodelavka Irena Dolenc je povedala, da se programa večinoma udeležujejo otroci, ki med poletnimi počitnicami nimajo varstva, njihovi starši pa raje vidijo, da čas preživljajo z druženjem z vrstniki in ustvarjanjem kot pa doma pred računalnikom ali televizijo. Program aktivnosti je napisan vnaprej, pridržujejo pa si pravico, da ga glede na sposobnosti otrok prilagajajo. Aktivnosti se vsak dan začnejo ob osmih dopoldne in se končajo ob štirih popoldne, opoldne je kosilo. V ponedeljek, na dan našega obiska, so v dopoldanskem času obiskali Varstveno delovni center Kranj, kjer so iz gline ustvarjali vaze, popoldan pa so pod mentorstvom Irene Bogataj izdelovali darilne vrečke. Delavnice so raznolike, od izdelave okraskov iz fimo mase, barvanja kamnov, poslikave majic, izdelave voščilnic do orientacije v naravi, pohoda v kanjon Kokre, obiska Doma upokojencev Kranj in podobno. Irena Bogataj je posebej omenila dva celodnevna izleta, ki ju bodo izvedli čez poletje, in sicer obisk Hiše eksperimentov v Ljubljani, kamor se bodo odpravili z vlakom, ter izlet na Maretov ranč, kamor so povabljeni tudi stari starši otrok in je namenjen medgeneracijskemu druženju otrok ter babic in dedkov.

Delavnica izdelovanja darilnih vrečk

Eva Grašič, ki je končala četrti razred osnovne šole, je povedala, da ji je tu všeč, ker ustvarjajo zelo lepe stvari in hodijo na sprehode. Eva je bila razglašena tudi za naj prostovoljko, saj rada pomaga mentorjem, zlasti pri pomivanju posode. Amaliji Jenko, ki je končala tretji razred, je bila do sedaj najbolj všeč delavnica poslikave majic. »Na majico sem narisala note in rožice,« je povedala. Žiga Martinc, ki je končal drugi razred osnovne šole, pa je z navdušenjem povedal, da je tukaj zelo fino, ker je veliko otrok, s katerimi se lahko igra.

Ljudska univerza brezplačne aktivnosti za otroke organizira še v Cerkljah, Preddvoru in Šenčurju. V Kranju se dejavnosti udeležuje od 10 do okoli 40 otrok, ves čas pa so zraven prisotni prostovoljci. Eden od njih je tudi Nejc Vrzel, ki se mu to delo zdi zelo zanimivo in ga zelo rad opravlja. »S prostovoljstvom sem začel januarja. Takrat sem opravljal bolj hišniške zadeve, sedaj pa sem tu. Družim se z otroki, čeprav priznam, da je bilo od začetka precej naporno,« je še dodal.

Rekordna konjenica

Janez Kuhar

Velesovo – Konjeniško društvo Krvavec Cerklje je prvo julijsko so soboto organiziralo jubilejno, 20. Krvavško konjenico, ki se je je udeležilo 130 konjenikov, med njimi je bilo 42 deklet in kar 16 kočijažev. Že dan preje, v petek, so konjeniki položili venec in cvetje k spominskemu obeležju v Poženiku, kjer je pred dvanajstimi leti tragično preminul mladi udeleženec konjenice, Davorin Čeh iz Spuhlje pri Ptuju. Trideset kilometrov dolga pot je udeležence vodila do Tunjic, od tod pa so po počitku nadaljevali pot skozi Cerkljansko Dobravo in Zalog v Velesovo, kjer je bilo v baru Kantina družabno srečanje. Na vseh dvajsetih konjenicah je bil tudi Franc Rifel iz Ždinje vasi pri Novem mestu, ki je bil navdušen nad gostoljubjem in organizacijo pohoda ter urejenostjo krajev ob poti. Pohvale so organizatorjem izrekli tudi konjeniki iz Štajerske, Novega mesta, Šentjerneja, Rakeka in Primorske. Andrej Košmrl iz Novega mesta, ki se je doslej udeležil dvanajstih konjenic, je letos sodeloval s trovprego, konji KWPN (kraljevimi konji kraljevine Nizozemske). Med konjeniki smo srečali tudi večkratna udeleženca konjenice Davorina Matiča z Rakeka in prijatelja Zvonka Križaja - Zokija s Ptuja, sicer drugega princa Ptujskega karnevala. Najstarejši udeleženec je bil 86-letni Janez Kalan, po domače Žumrov iz Šenčurja.

Konjenica na poti iz Zaloga proti Cerkljam in Velesovem

V Vintgarju vsako leto večji obisk

V soteski Vintgar pričakujejo letos 250 tisoč obiskovalcev. Letos so po sedmih letih prvič zvišali vstopnino.

Maša Likosar

Podhom – Sotesko Vintgar so za obiskovalce odprli aprila in bo odprta vse tja do novembra. Janko Peterman, predsednik Turističnega društva Gorje, je dejal, da so z obiskom soteske nadvse zadovoljni, saj ta iz leta v leto naglo narašča. Letos pričakujejo okoli 250 tisoč obiskovalcev, to je kar 50 tisoč več kot lani in trikrat več kot leta 2003. Vstopnino so letos po sedmih letih prvič podražili, tako znaša ogled soteske za odraslo osebo pet evrov, v ceno pa je všteto tudi zavarovanje. Letošnja novost je avtobus, ki z Bleda vozi v Vintgar šestkrat na dan. Novost je tudi internetna stran, na kateri se turisti lahko seznanijo tudi z drugimi znamenitostmi, s pohodnimi potmi, dogodki v občini Gorje, s ponudbo prenočišč ... Turistično društvo Gorje ves prihodek od vstopnin vlaga nazaj v sotesko. V zimskem času urejajo in skrbijo predvsem za varnost soteske. Vsako leto namestijo nove varnostne mreže, utrdijo poti ter mostove, lani pa so dogradili dvoje zaščitnih vrat ter s tem onemogočili pohodnikom obisk soteske pozimi, ko je ta najbolj nevarna. Društvo daje velik poudarek infrastrukturi, tako so v Podhomu postavili tablo, na kateri so označene pohodniške poti.

Turistično društvo Gorje, ki upravlja sotesko, ves prihodek od vstopnine vlaga v urejanje soteske.

V turističnem društvu so zadovoljni z obiskanostjo soteske.

Soteska Vintgar je 1600 metrov dolga in do 250 metrov globoka soteska, ki jo je izoblikovala gorska reka Radovna med Homom in Borštom. Pot skozi sotesko je dobro zavarovana, v celoti je obdana z ograjo, nad potjo pa so nameščene varnostne mreže. Sprehod po soteski je zaradi hladu še zlasti primeren v času visokih poletnih temperatur.

Besede preroka Amosa

Poslušajte to, vi, ki požirate siromaka, in bi se radi znebili slabotnih v deželi, ki govorite: »Kdaj bo že mlaj mimo, da bomo prodajali svoje žito, kdaj sobota, da odpremo žitnice? Zmanjšali bomo mero, zvišali bomo ceno in uporabili bomo varljivo tehtnico; za majhen denar bomo kupili reveža in za par čevljev ubožca; z žitom vred bomo razpečali tudi pleve.« To so besede izraelskega preroka Amosa, ki je živel približno 750 let pred Kristusom in je napovedal propad Izraela. Besede preroka Amosa so nam tudi danes zelo razumljive, saj bi bila vsaka obrazložitev odveč, kajti sodobni »pismouki« v slovenskih »shodnicah« delajo prav tako. Če sedaj pustimo zgodovino, od nje se nismo nikoli nič naučili, ugotovimo, da so se od ljudstva izvoljeni »maziljenci« od istega ljudstva preveč oddaljili. Za njimi ostane »raja«, ki ima na recikliranem papirju napisane vse pravljice o človekovih pravicah, svoboščinah, dostojanstvu in še kaj, toda nič od vsega tega ne gre v lonec.

Vedno več Slovencev je, ki brskajo po smetnjakih, sam sem se prepričal, vedno več je tistih, ki morajo živeti in preživeti z ubogimi 500 evri in manj, zakoni o človeškem dostojanstvu in ustava pa zagotavljajo slehernemu državljanu, da živi zdravo, srečno in kvalitetno. Profesor dr. Anton Trstenjak je nekoč dejal, da je človek bitje paradoksa. Saj mu drugega ne preostane, sicer ne bi dočakal novih volitev. Osebno se jih neizmerno veselim!

Edvard Erzetič,
Škofja Loka

Gospa Jana

Imam kar tri imena, Ivanka, Jožica in Jana, tako se je predstavila, ko sva se neki petek srečali na hodniku pred bolniško sobo na Kliniki Golnik.

Kličejo me pa Jana, je še dodala.

Sploh ne vem, kje naj začnem, da bi jo opisala tako, kot sem jo podoživela.

Njene oči modre, iskrive, lasje skodrani, kratki, nič se ne češe, le s prsti gre skozi lase, in to je to.

Drobcena, majhne rasti, suhcena, hitro hodi, rada se pogovarja o vsem, kar je mogoče. Tudi v svojih sedanjih letih moram biti fit, pove, da nisem v breme drugim, da lahko poskrbim za moža in zase.

Sama sem kar malce zavrta, ne morem takoj vzpostaviti stika z nekom in se začeti pogovarjati. Ampak ona, gospa Jana, me je takoj osvojila in naenkrat sem ugotovila, da se lahko čisto sproščeno pogovarjam in klepetam z njo. Sama zaskrbljena, polna strahu, le kaj še bo, sem razmišljala. Le kdo se ne boji bolnišnice in vsega, kar sodi zraven.

Ona pa je sedela na klopci pred bolniško sobo, da bi se vselila. Samo pozdravili sva se in bili nato štiri lepe dni pravi klepetulji. Jaz jih štejem nekaj, malo čez šestdeset ... Povedala mi je, zakaj je prišla in kaj vse počne in je počela v življenju. Je surfala, igrala odbojko, tekala, igrala na klavir in še na nekaj (sem pozabila, ojoj), slika, vozi se s kolesom in aktivno igra tenis. Brez nje ne gre ...

Torej jih štejete kam okoli 70, ali ne? jo previdno vprašam. Ne, nekaj več, štejem jih 86. O, ne, to pa že ne bo držalo, si mislim. Pa je res rojena leta 1931. Bila je v delavskih brigadah, pozna zgodovino od otroštva do danes, doma pomaga možu, s ponosom govori o svojih otrocih in vnukih. V sobi imamo še gospo, tudi nekaj čez 60. Delati mora aktivno dihalne vaje. Pa je gospa Jana vzela vajeti v svoje roke in smo te vaje delale vse tri skupaj. Pokazala nam je tudi vaje joge, bilo je zabavno.

Pa so naše prijazne sestre in doktorice prišle z nasmeškom v sobo rekoč, vas pa je prav prijetno videti in slišati. Toliko pozitivne energije! Ja, seveda smo jo imele, saj smo jo dobile od gospe Jane. Tretja gospa je bila iz Bosne, nepismena, prestrašena, a z velikim srcem, nikogar ni razumela, z nikomer si ni upala pogovarjati. Pa je gospa Jana izbrskala – pa tudi jaz nato za njo – besede, ki smo se jih učile v šoli, da smo jo vključile v pogovor. Z gospo Jano sva klepetali o glasbi, športu, njenem, seveda, ne mojem, o knjigah, o službi, o kuhinji, o umetnikih, poslušali sva glasbo v tistih ujetih trenutkih, ko ni bilo vizite, odvzema krvi, tablet, pregledov, kontrol in vsega, kar sodi zraven.

Jaz sem se poslovila, ona je ostala še en dan ... Čakala je z mano dolgi dve uri na odpustnico, zopet sproščeno klepetala, nato me je povabila še na mojo grenko kavo, sama je spila božansko penasto irsko kavo.

Spontano sva se objeli, si pomahali.

Hvala, gospa Jana, za lepe trenutke, za bodreče besede, za tople poglede, za vso vašo energijo, ki jo izžarevate. Bodite zdravi in fit še mnogo let!

Marija Krajnc
Celestrina 18a
Malečnik pri Mariboru

Filmsko poletje v Češminovem parku

Domžale – V Češminovem parku v Domžalah julija že peto leto zapored lahko svoj prostor najdejo ljubitelji poletnih filmskih večerov na prostem. Mestni kino Domžale med 6. in 22. julijem namreč pripravlja Kino v parku, in sicer vsak četrtek, petek in soboto zvečer s projekcijami filmov različnih žanrov. Obiskovalce čaka dvesto brezplačnih sedežev (če želijo, si s seboj lahko prinesejo svoje stole, ležalnike ali odeje), skupno pa bodo pripravili devet izbranih filmskih projekcij. Tradicionalni domžalski poletni kino bo obogatila vrsta spremljevalnih dogodkov, organizatorji pri tem posebej omenjajo filmsko stojnico, ki je vsak dan od 19. ure do začetka filma namenjena predvsem najmlajšim. V primeru slabega vremena bodo projekcije prestavljene na nedeljo.

Kmetje organizirano na kmečki praznik

Kranj – Skupnost južnokoroških kmetic in kmetov bo v nedeljo, 23. julija, pripravila v Šentpetru pri Šentjakobu na avstrijskem Koroškem kmečki praznik, na katerem se bodo srečali tudi kmetje iz Avstrije, Slovenije, Italije, Madžarske in Hrvaške. Gorenjski kmetje se bodo na praznik odpravili organizirano. Kranjska območna enota Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije bo zagotovila brezplačen prevoz, prijave zbira do četrtka, 20. julija, oziroma do zasedenosti avtobusa na telefonski številki 280 46 15.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 15. 7.
16.15, 21.10 VOJNA ZA PLANET OPIC
21.30 NOŽ V HRBET
19.50 DRUŽINSKA BANDA
13.50, 18.45 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
18.00 ČE BI BILA MOŠKI
14.00, 16.00 AVTOMOBILI 3, sinhro.
17.50, 20.00 OBALNA STRAŽA
15.30 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE
13.40 MALI ŠEF, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 15. 7.
15.40, 20.00 VOJNA ZA PLANET OPIC
17.20, 21.10 VOJNA ZA PLANET OPIC, 3D
15.30, 21.00 DRUŽINSKA BANDA
18.10, 20.45 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
15.40 ALIBI.COM
22.20 ALL EYEZ ON ME: LEGENDA O TUPACU SHAKURJU
19.10 KLETNA RULETA
18.20 TRANSFORMERJI: ZADNJI VITEZ, 3D
22.40 DEKLIŠKA NOČ
13.50, 14.50, 16.00, 17.00 AVTOMOBILI 3, sinhro.
17.30 OBALNA STRAŽA
19.50 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE
13.40 MALI ŠEF, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

SOKOLSKI DOM ŠKOFJA LOKA

IX. MEDNARODNI CIKEL KONCERTOV

julij

nedelja, 16. julija 2017, ob 18.00
SENIORSKI ZBOR, KOMORNI ZBOR TER KONCERTNI ANSAMBEL ŠOLE ST. CATHERINE'S IZ BRAMLEYA

torek, 18. julija 2017, ob 19.00
WESTMINSTERSKI ŠOLSKI KOMORNI ORKESTER

MAREC–JULIJ 2017

vstop prost

Občina Škofja Loka, Mestni trg 15, Škofja Loka

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

IZOLA KOPANI IZLET: 15. 7. 17. 7., 20. 7., 22. 7; **MORJE: MURTER ALL INCLUSIVE:** 8.–15. 8., 15.–22. 8., 22.–29. 8., 26. 8.–3. 9., 2.–9. 9., 10.–19. 9., 12.–20. 9., **DUGI OTOK POLNI PENZION S PIJAČO PRI OBROKIH:** 21.–28. 7., 11.–18. 8.,18.–25. 8., 25. 8.–1. 9. **MEDŽUGORJE** 23. - 25. 10. **MANDARINE** 6. - 8. 10.,13. - 15. 10. **www.rozmanbus.si.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Romanje k sv. Ožboltu na Jezerskem

Tržič – Dekanija Tržič vabi na organizirano romanje v soboto, 5. avgusta, k sv. Ožboltu na Jezerskem, kjer bo sv. maša ob 11. uri. Avtobus bo odpeljal iz Loma izpred gasilnega doma ob 9.30, iz Tržiča ob 9.35, z Retenj z avtobusne postaje ob 9.40, z Bistrice ob 9.50 in potem preko Kovorja do cilja. Romarji, ki se bodo na pot podali peš, bodo šli po že ustaljeni poti čez Javorniško sedlo. Ob 4.15 bodo startali izpred cerkve sv. Andreja v Tržiču in v Lomu izpred cerkve sv. Katarine ob 5. uri. Vodnik Janez Piskar bo zanje zbiral prijave po tel.: 040 298 180. Za prevoz in ostalo organizacijo pa sprejema prijave Marija Lavtar po tel.: 031 220 365.

Na Kofce

Preddvor – Pohodniki Društva upokojencev Preddvor se bodo v torek, 18. julija, povzpeli na Kofce. Zbrali se bodo ob 7. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru.

Na ogled predstave Divji lovec na Studencu

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v nedeljo, 30. julija, na ogled gledališke predstave Divji lovec Frana Saleškega Finžgarja v letno gledališče na Studenec pri Domžalah. Informacije in prijave zbira do četrtka, 27. julija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

OBVESTILA

Fotografiranje vremenskih pojavov v gorah

Mojstrana – Slovenski planinski muzej vabi k sodelovanju v akciji Ujemi mavrico, če moreš! – Fotolov na vremenske pojave. Vabijo, da fotografirate nenavadne vremenske pojave v gorah, kot so na primer toča, igra oblakov, igra barv, ognjena in vodena strela, Elijev ogenj, glorija, megla, sneg, vihar, večkratna mavrica, fatamorgana, led ... in fotografije pošljete na naslov neli.stular@planinskimuzej.si, kjer lahko dobite tudi podrobnejša navodila glede predpisanih form. Rok za oddajo fotografij je 19. september.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 14. julija, ob 18. uri družabni večer z igranjem taroka, v ponedeljek, 17. julija, bo ob 9.30 nudenje pomoči pri uporabi pametnih telefonov, v torek, 18. julija, bo ob 18. uri predavanje Irene Debeljak Duša, bistvo, ki je očem nevidno. V prostorih Družinskega in mladinskega centra Cerklje bodo danes, v petek, 14. julija, ob 10. uri počitniške aktivnosti za otroke, v ponedeljek, 17. julija, pa bo ob 19. uri v Domu Taber telovadba za vse generacije. V Preddvoru se bodo v TIC-u v ponedeljek, 17. julija, ob 10. uri začele počitniške aktivnosti za otroke. Za prijavo na dogodke pokličite po tel. 041 724 134 ali pišite na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Nastavitve atlasa

Kranj – V ponedeljek, 17. julija, bodo od 17. do 19. ure v poslovni hiši TELE-TV in GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, potekali kontrolni pregledi po nastavitvi namestitve prvega vratnega vretenca, atlasa, ter brezplačni pregledi in možnost nastavitve. Z vami bo atlasologinja Jožica Ramšak. Več informacij in prijave po tel. 041 289 632 – Jožica.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi v soboto, 15. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Milost na tehtnici. Pogovor bo povezoval Stjepan Jurčić.

Vzroki za utrujenost in različne bolezni

Kranj – V ponedeljek, 17. julija, bo ob 19. uri v prostorih GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, redno mesečno srečanje z naslovom Energija in zdravje izvirata iz naših celic in pretočnosti energijskih poti v telesu. Na tokratnem srečanju bo Jožica Ramšak iz Prerojen.si govorila o možnih vzrokih za utrujenost in različne bolezni.

Preprost, učinkovit, praktičen in zabaven! Slovar za otroke, ki se začenjajo učiti angleščine. Slovar v slikah, da se otrok lažje seznani z angleščino in prične takoj govoriti.

145 strani;
242 x 202 mm;
trda vezava

Cena knjige je 11,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

200 preprostih receptov za zelo zaposlenega kuharja: zdravi prigrizki, družinska kosila, hitro pripravljene poslastice in druge dobrote; več kot 750 fotografij.

Cena knjige je 11,90 EUR + poštnina
256 strani; 300 x 230 mm; mehka vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

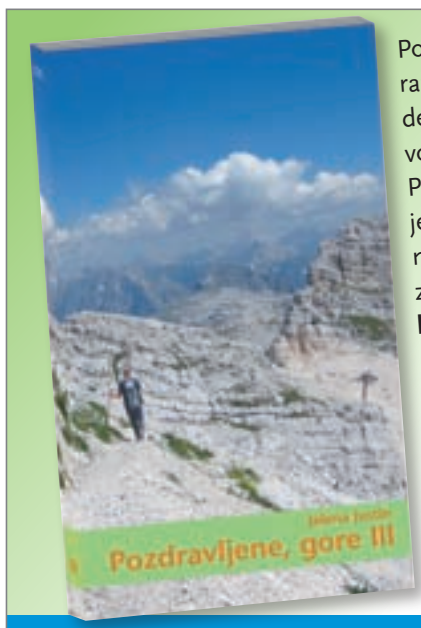

Po dveh razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je **Jelena Justin** najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

www.karitas.si

Povabljeni k solidarnosti!

Karitas

Zbiramo šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski. Darujete lahko s poslanim **SMS** *sporočilom s ključno besedo* **ZVEZEK** *ali* **ZVEZEK5** *na* **1919** *in darovali boste 1 ali 5 EUR.*

Prispevajo lahko uporabniki Telekoma Slovenije, A1, Telemacha, Izimobila in T-2.

Alpetour vas obvešča, da tudi letos povezuje Gorenjsko in Ljubljano s slovenskim in hrvaškim primorjem vsak dan od junija do septembra.
Z AVTOBUSOM SE ODPELJITE IZ ŠKOFJE LOKE, KRANJA ALI LJUBLJANE V KRAJE SLOVENSKE IN HRVAŠKE ISTRE VSE OD KOPRA, PIRANA, PORTOROŽA DO POREČA, PULE ALI PREMANTURE.

Prevozi se izvajajo z udobnimi in klimatiziranimi avtobusi.

Dodatne informacije o voznih redih in cenah prevozov najdete na spletni strani **www.alpetour.si** ali na avtobusnih postajah.

Pošljite nam poletno razglednico s svojim imenom in priimkom in s pripisom »Z avtobusom na morje« na naslov: **Gorenjski glas d.o.o, Bleiweisova 4, 4000 KRANJ in si prislužite brezplačno povratno avtobusno vozovnico po izbiri. Nagrajenca bomo objavili v naslednji petkovi številki Gorenjskega glasa.**

ALPETOUR Potovalna agencija
Part of Arriva – a DB company

Alpetour, PA d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj

Povratno vozovnico za vožnjo z avtobusom na morje prejme **Darja Stare** iz Naklega. Čestitamo ! Za rezervacijo poti in ostale informacije se oglasite na najbližji Alpetourjevi poslovalnici na Jesenicah, Radovljici, Tržiču, Kranju, Škofji Loki ali Ljubljani.

LOTO

Rezultati 56. kroga – 12. julija 2017
9, 18, 23, 30, 33, 36, 38 in 11

Loto PLUS: **3, 10, 12, 23, 25, 34, 38 in 35**
Lotko: **9 1 4 1 9 4**

Sklad 57. kroga za Sedmico: **1.065.000 EUR**
Sklad 57. kroga za PLUS: **1.340.000 EUR**
Sklad 57. kroga za Lotka: **490.000 EUR**

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v časopisu Gorenjski glas v torek, 4. 7. 2017, je bil **Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik**. Geslo križanke je bilo DOBRODOŠLI NAVIJAČI EP. Izžrebani nagrajenci so: 1. nagrado, vrednostni bon za 40 evrov za storitve Avtoličarstva in avtokleparstva Papež, prejme **Stana Kristan** iz Žirov, 2. nagrado, dva kupona z 10% popustom na povrtano vozovnico za odrasle za nihalko in sedežnico na Veliko planino, prejme **Jože Vrtač** iz Dupelj, 3. nagrado, majico evropskega prvenstva v gorskih tekih na Veliko planino, prejme **Klemen Koblar** z Jesenic. Nagrajencem iskreno čestitamo.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

KUPIM

2- DO 3-sobno stanovanje na Zlatem polju ali polovico hiše z vrtom, tel.: 041/947-677 17002242

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

ODDAM

STANOVANJE na Planini v Kranju, 3. nadstropje, 65 m2, tel.: 041/816-528 17002295

HIŠE

PRODAM

ENODRUŽINSKO hišo v zelenju na parceli 700 m2, slaba 2 km od bolnice Golnik, tel.: 031/624-509 17002308

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

POSESTI

PRODAM

TRAVNIK v Zvirčah, tel.: 041/585-986 17002315

NAJAMEM

KMETIJSKO zemljišče v okolici Šenčurja najamem za setev ajde, tel.: 041/787-995 17002300

K3 KERN NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Uno 1.0, letnik 1996, prevoženo 83.000 km, tel.: 041/847-500 17002264

AVTODELI IN OPREMA

KUPIM

VLEČNO kljuko za R Clio 1.2, letnik 2004, tel.: 040/232-490 17002279

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17002223

STROJI IN ORODJA

PRODAM

DELOVNI voz za kamnoseke, kiparje, ipd, nosilnost 3 tone, cena 390 EUR, tel.: 070/701-962 17002286

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

2 M^3 smrekovih plohov 5 cm in 5 m^3 hrastovih drv in hrastove plohe, 5 cm, tel.: 030/368-447 17002311

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17002217

HRASTOVA drva, suha, 3 leta pod streho, razžagana, dostavim, tel.: 031/348-946 17002314

KVALITETNA suha bukova drva, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/905-557 17002301

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

FURNIRANE nerabljene prednje dele kuhinjskega pohištva in predalnikov ugodno prodam. Primerno tudi za oblaganje sten, tel.: 041/582-166 17002326

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

APARAT za točen sladoled, tel.: 04/25-21-083, 041/440-209 17002307

ELEKTRIČNI namizni žar AEG, plošča 43 x 30, max 2000 W, cena po dogovoru, tel.: 040/232-490 17002278

POMIVALNI stroj Bosch, starejši, brezhiben, tel.: 041/965-112 17002304

ZELO ugodno prodam še ne rabljen štedilnik, 2 plin, 4 elektrika, tel.: 04/59-61-169, 031/262-046 17002271

OSTALO

PRODAM

KOPALNO kad, bela, emajlirana, 170 x 70, rabljena 1 leto, nastavljive noge, tel.: 040/206-259 17002302

UGODNO prodam malo rabljeno vzmetnico Marion, 80 x 200, tel.: 031/614-462 17002289

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

BAZEN 4,80 x 1,20, še v originalni embalaži, polovična cena, tel.: 04/23-24-358 17002296

UGODNO – lepo ohranjen čoln Elan T401 z motorjem Tomos 10 km in prikolico, tel.: 051/387-755 17002323

TURIZEM

ODDAM

APARTMA na otoku Krku – Pinezići, od 12. do 19. avgusta 2017, tel.: 04/20-12-149, 068/681-083 17002269

VIKEND hišico oddam mesečno ali za več let, 60 m od morja, Premantura, tel.: 041/583-506 17002259

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17002220

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE različnih velikosti, oblik in motivov, lahko tudi po vašem vzorcu, tel.: 040/567-544 17002293

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKO posteljico z jogijem in stolček z mizico za hranjenje, tel.: 04/23-28-351, 031/236-312 17002327

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

LEVI in desni slušni aparat Widex dream 50 fashion, garancija do 2019, tel.: 041/422-130 17002306

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

SI želite tipičnega jack russell terierja, mladiča z rodovnikom?, tel.: 031/669-039 17002299

BOKS za psa, domače izdelave, narejen za R Clio, cena po dogovoru, tel.: 04/23-32-347, 041/564-366 17002321

PODARIM

2 MESECA stare mucke, Britof, tel.: 031/455-344 17002276

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen Čirče nudi ugodno vse vrste rezervnih delov za program SIP, BCS, sedeže, olja, filtre, kose itd., Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17002178

DOBRO ohranjen molzni stroj Westfalia, tel.: 031/237-312 17002310

GOZDARSKO jekleno vrv, valjano, gurtne in več vrst agregatov. Zajla center, d.o.o., Mengeška c. 15, Trzin, tel.: 041/764-966 17002324

KOSO na nitko, bencinska, 4 v 1, nova, 3 leta garancije, še v embalaži, tel.: 041/382-786 17002284

ROVOKOPAČ Same 6 ton, delujoč, cena 5.500 EUR, in vitel Tajfun, tel.: 041/758-972 17002303

SILOKOMBAJN Mengele MB 220, siloreznico Mengele in trosilec hlevskega gnoja, tel.: 041/356-157 17002290

SLAMOREZNICO Klas, tel.: 068/150-021 17002318

TORPEDO 45 km, s kabino, letnik 1981, simbolična cena 3000 EUR, tel.: 031/844-459 17002297

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah ugodno: akumulatorji Topla, Krpan, Duracell, 12 V 75 Ah, 100 Ah in 150 Ah, Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17002179

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in kosilnico, tel.: 031/500-933 17002206

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČ melisin, bezgov sirup ter domačo jagodno, malinovo marmelado, tel.: 040/975-661 17002267

GOZDNI in kostanjev med, možna dostava, tel.: 031/886-345 17002280

KRMNI krompir, tel.: 031/360-521 17002294

NARAVNO pridelane bio bučke, manjše ali večje količine, možna dostava, tel.: 040/389-518 17002268

RDEČI ribez. Markuta, Čadovlje 3, Golnik, tel.: 04/25-60-048 17002253

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM ali zamenjam za seno bikca simentalca, 200 kg težkega, tel.: 041/637-447 17002285

PRODAM

10 dni starega bikca LS/CK, tel.: 040/222-436 17002291

14 DNI staro ČB teličko, tel.: 031/385-149 17002305

2 TELIČKI, limuzin, simentalka, 200 in 150 kg, tel.: 031/378-946 17002312

6 MESECEV starega bikca ČB in 8 mesecev brejo kravo ciko, tel.: 041/855-753 17002288

BIKA simentalca, pašen, iz ekološke reje, star 1 leto, tel.: 041/825-424, Lom pri Tržiču 17002325

BREJO telico, kravo in teleta, stara od 3 mesece naprej, možna dostava, tel.: 041/211-602 17002319

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 041/586-662 17002316

ČB telice različnih starosti, tudi visoko breje, in bikce, stare 7 do 30 dni, tel.: 040/219-600 17002322

KOKOŠI nesnice proste pašne reje, za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 040/384-18 17002277

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 17002221

KUNCE orjaški lisec, odrasle in mlade, tel.: 041/724-123 17002283

MLADE petelinčke – mešane, tel.: 04/57-22-600, 041/464-897 17002281

OVNA, starega pol leta, Zg. Bitnje 237, tel.: 04/23-12-053 17002263

PONI Šentland kobilo, brejo, tel.: 04/51-46-244, 031/545-085 17002287

PRAŠIČE, domače reje, od 30 do 120 kg, za nadaljnjo rejo, tel.: 041/294-244 17002261

TELICE simentalke, stare 9 do 14 mesecev, cena po dogovoru, tel.: 031/575-053 17002309

TELICO, 8 mesecev brejo, križano simentalka – limuzin, tel.: 04/51-41-190 17002273

TELIČKO simentalko, staro 1 mesec, in drobni krompir, tel.: 04/25-21-569, 031/223-102 17002275

TELIČKO in bikca simentalca, stara 1 mesec, tel.: 04/25-31-380 17002292

KUPIM

ODKUP živine za Avstrijo – Kogler. Plačano v nekaj dneh – nove višje cene. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 17002208

OSTALO

PRODAM

BALIRANO ječmenovo slamo, tel.: 031/282-734 17002266

RABLJENE naveze – gurtne za bike, tel.: 040/951-707 17002272

SILAŽNE bale, letošnje, 15–20 kom, tel.: 041/603-240 17002260

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO – voznik z izpitom C in E kat., NPK kodo 95 in zdravniškim pregledom, za vožnjo kiperja, tel.: 040/389-518 17002317

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 17002218

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 17001830

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 17002000

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 17002214

BELJENJE, glajenje sten, barvanje ograj, vrat, fasad in napuščev, antigljivični premazi proti plesni ter dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 17002059

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 17002219

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, 041/557-871 17002181

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in ugodno polaganje keramičnih ploščic in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-438 17001953

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 17002222

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 17001950

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 17002216

VSA zakl. dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, zunanje ureditve, tlakovanje, barvanje, kitanje, ometi, Afrim Kryeziu, s.p., Komenskega 5, Kranj, tel.: 070/528-323 17002215

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 17002182

RAZNO

PRODAM

800-LITRSKO cisterno, cena 65 EUR, in 120-litrske plastične sode, cena 10 EUR, tel.: 04/59-57-448 17002270

CISTERNO plastično, 1000 lit., na paleti, z ventilom, odlično za vodo, možna dostava, tel.: 041/320-701 17002313

KOZOLEC toplar, razstavljen, 4 x 8 m, star 160 let, ugodno, tel.: 051/649-793 17002298

SLIKE in pokončni baterijski sesalec, tel.: 040/705-145 17002262

TROJNO Inox korito, orbitrek, malo rabljeno tuš kabino in plinski gorilec, tel.: 031/254-639 17002282

WC školjko, skiro, nahrbtno škropilnico, zajca ovnača in 3-fazni elektromotor, tel.: 041/583-870 17002320

KUPIM

ZRAČNO puško, tel.: 041/448-149 17002274

IŠČEM

IŠČEM stare neuporabne pralne stroje, varilne aparate, pipe in železo, tel.: 070/385-956 17002265

Knjiga Zdrave in zdravilne vode Slovenije prinaša opise in fotografije stotih izvirov, studencev in vrelcev ter drugih voda po vsej državi, s katerimi si lahko pomagamo pri ohranjanju zdravja in odpravljanju naših zdravstvenih tegob. Pred vami je odličen vodnik, ki vas bo popeljal do zdravih in zdravilnih vodnih virov, ki jih doslej morda niste poznali.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

36 EUR + poštnina

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustila draga mami, babi, prababi in sestra

Marija Vučkovič

roj. Jagodic, iz Stražišča pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem. Posebna zahvala domu starejših v Kranju.

Vsi njeni

V SPOMIN

Bilo je poletje. Ob slovesu si mi poslala belega metulja, ki me od takrat spremlja poleti, kjerkoli sem. Tebi, draga moja mama in naša majka

Mara Radojičić

15. julij 2015–15. julij 2017

ki si na vrtu med svojimi rožami. Nasmejana me spremljaš povsod, pogovarjam se s teboj v sanjah in bel metulj me varuje. Povsod te čutim in vidim. Saj ti to veš …

Tvoja hči Dobrila z Remzom, tvoj vnuk Dejan z Barbaro in pravnuka Žan in Bor

Ni res, da odšla si!
Nikoli ne boš!
Ujeta v naša srca
z najlepšimi spomini
boš bedela nad nami.

ZAHVALA

Lidija Aljančič

rojena Krničar, iz Podbrezij

Ob boleči in mnogo prerani izgubi naše ljube mamice, žene, hčere, sestre, tete, snahe, svakinje in prijateljice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki nam v težkih trenutkih stojite ob strani, z nami delite žalost in bolečino in nam kakorkoli pomagate. Hvala za izrečena sožalja, besede sočutja, tolažbe in razumevanja, darovano cvetje, sveče, svete maše, molitve in denarno pomoč. Hvala kolektivom Lidla, Gorenjskih oblačil in Iskraemeca, Osnovni šoli Naklo in PŠ Podbrezje, BC Naklo in ŠKG Ljubljana. Hvala župniku Mihu Lavrincu za čutne besede ter g. Davidu Jensterletu in g. dr. Romanu Globokarju za somaševanje. Pevcem Zupan ml. za lep izbor pesmi in trobentaču, podjetju Navček za korektno in sočutno pripravo pogreba. Hvala gospodinjam za pomoč in postrežbo. Hvala gasilcem in motoristom, ki ste se tako številno in častno poslovili od Lidije. Še enkrat hvala imenovanim in neimenovanim, ki ste z njo delili radost življenja, se z njo veselili, jo imeli radi in jo v tako ogromnem številu pospremili med angele.

Lidija,
nasmešek tvoj v nas nikoli ne bo zbledel,
tvoj vedri obraz med nami vedno bo živel!

Mož Boštjan, otroci: Klavdija, Grega, Andraž, mami Marinka, brat Tomaž z družino, Tončka, Tone, Minka; vsi, ki te neskončno pogrešamo

V priročniku je nazorno prikazana pot lesa od hloda do izdelka. Poleg vseh postopkov obdelave in zaščite lesa ter potrebnega orodja so dodani natančni načrti za izdelavo nekaterih najbolj uporabnih izdelkov. Priročnik je namenjen vsem, ki se bodo sami lotili obdelave lesa in si za dom in vrt izdelali kaj praktičnega. Koristil bo tudi študentom in dijakom lesarstva.

144 strani, 200x 230 mm, mehka vezava. Cena priročnika je

15,20 EUR + poštnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

Anketa

Triglav bo zmagoval

Vilma Stanovnik

Nogometaši Triglava so si v minuli sezoni z naslovom prvakov v drugi ligi zagotovili status prvoligašev. Zato smo tokrat njihove navijače spraševali, kakšni bosta njihova igra in usoda v družbi najboljših slovenskih ekip.

Foto: Primož Pičulin

Žan Trilar iz Čirč:

»Vesel sem, da imamo v Kranju prvoligaše in mislim, da bodo v sezoni večkrat zmagali. Prepričan sem, da je realno, da ostanejo v prvi ligi. Jaz jim to zelo privoščim in bom navijal zanje.«

Tone Mravlja iz Šutne:

»Z igro Kranjčanov na pripravljalnih tekmah sem tako zadovoljen, da pričakujem, da bodo prvi na lestvici. Tudi ko bodo prišli k nam prvaki iz Maribora, jim bomo pokazali, kako dobri smo Gorenjci!«

Špendi Idrizi iz Kranja:

»Mislim, da bo ekipa Triglava že v prvem delu sezone nabrala toliko točk, da v nadaljevanju obstanek v prvi ligi ne bo vprašljiv. Na koncu računam, da bodo uvrščeni na sedmo ali osmo mesto.«

Boja Zec iz Britofa:

»Fantje so v prejšnji sezoni in na pripravljalnih tekmah pokazali veliko znanja in želje po uspehu, zato jim privoščim, da ostanejo med prvoligaši. Če bodo igrali, kot znajo, jim bo gotovo uspelo.«

Štefan Petran iz Kranja:

»Brez dvoma bodo Kranjčani ostali v prvi ligi, saj za to delajo in trenirajo. Mislim, da bodo na koncu sezone uvrščeni okoli sedmega mesta. Jaz jih bom pri tem spodbujal na domačih tekmah.«

Ko poroko prekine policija ...

Mlad par iz Škofje Loke je na družabnem omrežju delil negativno izkušnjo, ki jo je doživel pri organizaciji poroke pod kozolcem ob Tavčarjevem dvorcu, saj sta morala plačati kazen zaradi preglasne glasbe. Na občini pojasnjujejo, da najemniki prostora na Visokem ne bi smeli kršiti uredbe o hrupu.

Mateja Rant

Pretiran hrup izpod kozolca moti bližnje sosede. / Foto: Denis Bozovičar

Visoko – »Zelo dobronameren nasvet: Kdor želi imeti poročno slavje na Visokem nad Poljanami, kjer je nadvse lepo, mu predlagam, da svojo poročno zabavo prilagodi okolici in tamkajšnjim sosedom, navsezadnje gre zanje, in ne za vašo srečo in zabavo na vaši poroki,« je v ciničnem zapisu na družabnem omrežju Facebook opozorila mlada nevesta, ki je ogorčena nad tem, da so njeno poroko že ob 23. uri prekinili policisti, ki jih je poklical bližnji sosed. A kot je pojasnil Milan Čadež, župan občine Gorenja vas - Poljane, ki je lastnica dvorca na Visokem, se je sploh v nočnem času treba držati uredbe o hrupu v naravnem in življenjskem okolju, ki med drugim določa, kolikšna je dovoljena raven hrupa na posameznem območju.

Po besedah mlade neveste je bližnji sosed že ob 23. uri poklical policijo, ta pa jima je naložila plačilo kazni zaradi preglasne glasbe. Zato v zapisu na družabnem omrežju vsem prihodnjim mladoporočencem, ki se bodo odločili pripraviti poročno slavje na Visokem, »svetuje«, naj si raje kot za klasično zabavo, na kateri se tudi pleše in poje, omislijo čajanko, pri čemer naj bo glasba brez ozvočenja. Iz komentarjev pod omenjenim zapisom je mogoče razbrati, da so imeli tudi drugi že podobne izkušnje, a na občini zatrjujejo, da doslej pri oddajanju kozolca niso imeli večjih težav. Do prekoračitve hrupa je pred leti sicer že prihajalo, pravi župan, a so se skozi leta že kaj naučili iz tega in tudi kaj izboljšali. »Nikoli pa nikomur nismo zagotavljali, da ne bo težav, če bodo pretirano glasni, saj se je sploh v nočnem času treba držati uredbe o hrupu. In četudi kozolec na Visokem obdaja narava, se je treba zavedati, da je najbližji sosed oddaljen le nekaj sto metrov in zato v nočnem času raven hrupa ne sme biti presežena. To nam veleva tudi osebna etika.« Omenjeni najemnik je po županovih besedah očitno prekršil dovoljeno raven hrupa, zato se je lastnik apartmajev v bližini odzval. »Razumem njegovo reakcijo, saj bi sam mogoče še potrpel, drugače pa je, če hrup moti njegove goste.« Kot je še dodal župan, bi morali najemniki to spoštovati, občina pa v tem primeru ne more odgovarjati. »Če bi bila kriva občina, bi morali mi tudi plačati kazen,« je opozoril župan. Kozolec ob dvorcu Visoko, ki ga zadnjih pet let oddajajo v najem za prireditve, je v poletnih mesecih zaseden vsak konec tedna, ko gostijo tudi po dva do tri dogodke, je še pojasnil župan.

Slovensko potico naj bi zaščitili

Potico naj bi zaščitili kot zajamčeno tradicionalno posebnost.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije in Sekcija živilskih dejavnosti pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije so na ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naslovile vlogo za zaščito Slovenske potice kot zajamčene tradicionalne zaščite, s čimer ne bi omejili geografske izdelave potice, ampak zaščitili recepturo, način izdelave ali tradicionalne surovine. Zbornice predlagajo zaščito Slovenske potice s petimi najbolj značilnimi nadevi, in sicer orehovo, orehovo z rozinami, rozinovo, pehtranovo in pehtranovo potico s skuto, pogoj je peka potice v posebnem pekaču, tako imenovanem potičniku. Potičnik ima ravno dno, je okrogle, rahlo konusne oblike, obodna stena je gladka ali rebrasta, v sredini pa je prirezan stožec, ki omogoča izdelavo potice v obliki kroga ali kolača s sredinsko luknjo. Vsi, ki bodo želeli izdelovati potico pod zaščitenim imenom Slovenska potica, bodo za to morali pridobiti certifikat pri neodvisnih certifikatskih organih, ostali pa bodo za svoje izdelke še naprej lahko uporabljali imena, kot so na primer potica, orehova potica, pehtranova potica ... Ministrstvo je specifikacijo izdelave Slovenske potice objavilo na svoji spletni strani, morebitne pripombe na specifikacijo pa bo po navadni in elektronski pošti sprejemalo do 10. avgusta.

Pri Evropski komisiji je zdaj zaščitenih že 23 slovenskih kmetijskih pridelkov in živil, med njimi so kot zajamčena tradicionalna posebnost zaščiteni Idrijski žlikrofi, Belokranjska pogača in Prekmurska gibanica.

V stotretjem letu umrla Marija Vertnik

Janez Kuhar

Lahovče – V Lahovčah je v torek zvečer v 103. letu življenja umrla Marija Vertnik, po domače Kovačeva Micka, najstarejša občanka občine Cerklje na Gorenjskem. Rodila se je 20. novembra 1914. leta na kmetiji Pr' Kovač v Lahovčah staršema Mihu, ki je bil podkovski kovač, in gospodinji Manci. Poročila se je leta 1959 s Francetom Vertnikom iz Lahovč. V zakonu se jima je rodil sin Franci, ki je umrl v letalski nesreči 1. decembra 1981 na Korziki. Sinova smrt je Marijo močno prizadela. Mož ji je umrl leta 1984. Vse življenje je Marija trdo delala na domači kmetiji, rada pa je pomagala tudi na okoliških kmetijah v Lahovčah, še posebno po moževi smrti. Nikoli ni potrebovala zdravil. Zanjo je kar 31 let lepo skrbela soseda Vida Janhar, po domače Anžetova iz Lahovč. Pri zdravniku je bila zadnjič pred desetimi leti, ko si je zlomila nogo. Od takrat je uporablja la invalidski voziček.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, ki bodo pogostejše dopoldne. Hladneje bo. Jutri in v nedeljo bo sončno. Jutri popoldne lahko nastane kakšna ploha. Postopno bo spet topleje.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
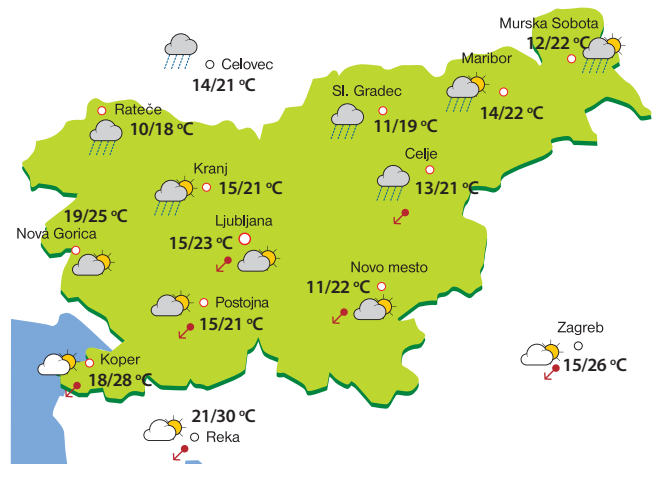
PETEK	SOBOTA	NEDELJA
13/21 °C	11/25 °C	9/25 °C